

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2024

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 22 (118)

(огляд матеріалів ЗМІ за 27 травня – 2 червня 2024 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	28
Міжнародна підтримка України	31
<i>Політико-правова допомога</i>	31
<i>Військова допомога</i>	38
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	45
Плани врегулювання. Переговорний процес	50
Плани повоєнного відновлення України	57
Внутрішньополітична повістка США та Україна	61
<i>Питання допомоги Україні</i>	61
<i>Вибори президента США – 2024</i>	61
Коментарі зарубіжних політиків	63
Реакція представників української громадськості	79
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	85
Експертні оцінки	87

Офіційна діяльність Президента України

Україна уклала двосторонню безпекову угоду з Іспанією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Мадриді Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес підписали двосторонню Угоду про співробітництво у сфері безпеки.

Документ закріплює зобов'язання Іспанії підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно для відновлення її територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів 1991 року. Зокрема, цього року Іспанія надасть Україні 1 млрд євро військової допомоги. Крім того, фіксується готовність Іспанії продовжувати надавати всебічну підтримку протягом усього 10-річного терміну дії угоди.

Іспанія підтримує Ініціативу майбутніх Сил оборони України та приєдналася до кількох коаліцій спроможностей у межах Контактної групи з питань оборони України. Це «Інтегрована протиповітряна та протиракетна оборона», «Артилерія», «Бронетехніка», «Морська безпека», «Інформаційні технології» та «Розмінування», які посилять Україну та покращать її оперативну сумісність із НАТО.

Іспанія й надалі підтримуватиме розвиток Сил безпеки й оборони України, надаватиме сучасне військове обладнання в різних сферах, підтримуватиме медичну підготовку та протезування українських військових, посилить морську безпеку України. Поглиблюватиметься двостороннє безпекове співробітництво у сферах розвідки, боротьби з організованою злочинністю та в оборонній промисловості, зокрема шляхом вивчення можливостей спільного виробництва та визначення можливих джерел фінансування, необхідних для розвитку оборонно-промислової бази України.

Також в угоді йдеться про гуманітарну допомогу, економічне відновлення та відбудову, підтримку українських реформ на шляху до членства в ЄС і НАТО. Окремі блоки документа присвячені питанням підтримки Української формули миру, посиленню санкцій проти РФ, упровадженню механізму відшкодування збитків та притягненню агресора до відповідальності.

Іспанія стала десятою країною, з якою Україна уклала двосторонню безпекову угоду на виконання положень Спільної декларації, ухваленої Україною та членами «Групи семи» у Вільнюсі 12 липня 2023 року. Загалом до Спільної декларації вже приєдналися 32 держави. До цього Україна підписала двосторонні угоди з Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією та Латвією.

Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Іспанією (Президент України Володимир Зеленський).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Спільні проєкти у виробництві зброї та розвитку технологій додадуть сили Україні й Іспанії – Володимир Зеленський (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес у Мадриді обговорили ситуацію на фронті та потреби Сил оборони, зокрема посилення української ППО, підготовку до Саміту миру й майбутнє відкриття переговорів про вступ України до ЄС. Про це вони повідомили під час спільної пресконференції.

Глава держави подякував Іспанії за підтримку України та розповів про ситуацію на фронті й останній обстріл Харкова – дві російські бомби зруйнували гіпермаркет та вбили й поранили десятки людей.

«Цими тижнями наші воїни захищаються від чергової російської наступальної операції, і саме тому зараз ми особливо потребуємо активізації спільної роботи з партнерами заради більшої безпеки й відчутного примусу Росії до миру всіма засобами», – сказав він.

Володимир Зеленський зазначив, що підписана сьогодні двостороння безпекова угода фіксує, що Іспанія надасть 1 млрд євро військової допомоги цього року. Ще 5 млрд євро наша країна отримає впродовж наступних трьох років через Фонд допомоги Україні в межах Європейського фонду миру.

«Ми цінуємо інтерес Іспанії до спільних проєктів у виробництві зброї та розвитку безпекових технологій. Спільні проєкти обов'язково додадуть сили нашим народам – і не лише військової, але й економічної – це нові робочі місця. І хочу подякувати за рішення щодо додаткових снарядів і броньованої техніки», – підкреслив він.

Президент також подякував Іспанії за незмінну підтримку руху України до Євросоюзу й НАТО та Педро Санчесу – за підтвердження його участі в Глобальному саміті миру.

«Цей Саміт буде першою реальною можливістю наблизити справедливий і надійний мир. Не просто якусь паузу між російськими ударами, а справді мир. Кожен лідер, який не хоче продовження цієї війни та подальшої агресії РФ, може продемонструвати на Саміті свою справжню зацікавленість у мирі», – акцентував Володимир Зеленський.

Прем'єр-міністр Іспанії наголосив, що безпекова угода демонструє рішучість Іспанії надалі підтримувати Україну в оборонній та фінансовій сферах, а також брати участь у її відбудові та розмініванні.

«Ви можете розраховувати на Іспанію у вашій боротьбі за мир на основі тих цінностей, які нас об'єднують через Статут ООН: це воля, територіальна цілісність, демократія. Сподіваюсь, ми будемо разом у ЄС у найближчому майбутньому», – сказав Педро Санчес.

Також він зазначив, що Іспанія вже підготувала нову партію танків Leopard та снарядів, яких потребують Збройні Сили України.

Президент України мав аудієнцію в Короля Іспанії Феліпе VI (Президент України Володимир Зеленський).

Під час офіційного візиту до Іспанії Президент України Володимир Зеленський мав аудієнцію у Його Величності Короля Феліпе VI.

Глава держави подякував за зусилля Іспанії у сфері гуманітарної допомоги Україні та підтримки українських громадян у цій країні.

«Я вдячний Іспанії та всім вам за те, що ваші серця не потемнішали. Ви допомагаєте, ви зміцнюєте нашу українську силу, яка тримає фронт проти російської агресії. І своєю небайдужістю ви рятуєте тисячі життів», – сказав він, звертаючись до присутніх на аудієнції в Короля Іспанії.

Володимир Зеленський також висловив сподівання на відкриття в Україні офісу Інституту Сервантеса, де Король Іспанії є почесним головою Комітету патронів.

Президент України запросив Його Величність Феліпе VI та Її Величність Королеву Летицію відвідати Україну у зручний для них час.

Президент зустрівся з головами палат і фракцій парламенту Іспанії (Президент України Володимир Зеленський).

У Мадриді Президент України Володимир Зеленський зустрівся з головами Конгресу депутатів та Сенату Генеральних кортесів Іспанії Франсиною Арменголь та Педро Ролланом, а також з головами фракцій іспанського парламенту.

На зустрічі були присутні представники всіх партій Конгресу депутатів та Сенату.

Володимир Зеленський відзначив підтримку України з боку парламенту Іспанії під час повномасштабної агресії Росії.

Усі фракції підтримали подальше надання всебічної допомоги Україні, висловили повну підтримку її суверенітету й територіальної цілісності.

Під час зустрічі обговорили розвиток співпраці між парламентами двох країн.

Окрему увагу приділили підготовці Глобального саміту миру, а також відзначили важливість якомога ширшої присутності країн з усіх континентів, зокрема держав Латинської Америки.

Володимир Зеленський запросив іспанських парламентарів відвідати Україну.

Україна та Бельгія уклали угоду про гарантії безпеки (Президент України Володимир Зеленський).

У Брюсселі Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо підписали двосторонню Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку.

Бельгія виділить Україні на військову допомогу щонайменше 977 млн євро цього року. Таке зобов'язання, а також готовність надавати підтримку нашій країні протягом десятирічного терміну дії угоди закріплені в цьому документі.

Уперше в такій безпековій угоді вказана конкретна кількість військових літаків, які нададуть Україні, – 30 F-16 до 2028 року. При цьому перші винищувачі мають бути передані вже цьогоріч.

Бельгія гарантує, що надаватиме своєчасну безпекову допомогу, сучасну військову техніку та озброєння з урахуванням потреб України у сфері військово-повітряних сил та протиповітряної оборони, морської безпеки, розмінування та в межах коаліції з питань боєприпасів і сприятиме проведенню військових тренувань.

Окремі блоки документа присвячені двосторонній співпраці в оборонній промисловості, підтримці Української формули миру, посиленню санкцій, відшкодуванню збитків, притягненню агресора до відповідальності, використанню на потреби України конфіскованих російських активів та допомозі в економічному відновленні й відбудові. Поглиблюватиметься співпраця у сферах розвідки, кібербезпеки та протидії дезінформації.

В угоді Бельгія чітко підтверджує підтримку майбутнього членства України в ЄС і НАТО.

Бельгія – 11-та країна, з якою Україна уклала двосторонню безпекову угоду на виконання положень Спільної декларації G7, ухваленої у Вільнюсі 12 липня торік. Загалом до декларації вже приєдналися 32 держави. До цього Україна підписала двосторонні угоди з Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією, Латвією та Іспанією.

Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Королівством Бельгія ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Майже 1 млрд євро допомоги та перші літаки F-16 уже цьогоріч: результати зустрічі Президента України та Прем'єр-міністра Бельгії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Сьогоднішній день став початком нової сторінки у відносинах між Україною та Бельгією. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив під час спільної пресконференції з Прем'єр-міністром Королівства Бельгія Александром Де Кроо.

Україна та Бельгія підписали двосторонню безпекову угоду, у якій чітко зафіксоване постачання нашій країні 30 літаків F-16 до 2028 року. У документі також ідеться про оборонну підтримку. Цьогоріч Бельгія надасть майже мільярд євро військової допомоги.

Володимир Зеленський відзначив закріплену в угоді підтримку України на шляху до ЄС і НАТО, санкцій проти Росії та справедливого використання російських активів.

«Сьогодні ми обговорили, що цього року Україна може отримати мільярд сімсот мільйонів євро від прибутків від заморожених російських активів. Також є рішення для відбудови – Бельгія буде виділяти кошти на відновлення нашої Чернігівщини», – зазначив Президент.

Глава держави також подякував Бельгії та Прем'єр-міністру за принципову підтримку Глобального саміту миру.

«Існує лише два сценарії розвитку подій: або реальний мир, або подальше розширення війни. Ми бачимо, що Росія робить усе заради другого сценарію та намагається зірвати Саміт миру. Дякую кожному лідеру, кожній державі, які розуміють це й роблять усе, щоб Саміт миру справді зміг стати примусом Росії до миру», – сказав Володимир Зеленський.

Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо зазначив, що його країна продовжить навчання Сил безпеки та оборони України в морському секторі, розмінуванні та в керуванні винищувачами F-16. І додав: мета Бельгії – передати перші літаки нашій країні вже цього річ.

«Поточна угода дає змогу забезпечити Україну необхідною сучасною військовою технікою та підтримкою її оборонної промисловості. В цій угоді ми переважно фокусуємося на військових потребах захисту населення – ППО, артилерія, оборонна техніка та, звісно, винищувачі F-16», – наголосив він.

Александр Де Кроо також висловив сподівання, що за бельгійського головування в ЄС буде ухвалений 14-й пакет санкцій.

«Хоча російське вторгнення перетворилося на війну на виснаження, ЄС і Бельгія продовжуватимуть стояти пліч-о-пліч із вами в цій війні. Наш обов'язок – допомогти вам перемогти. Наша підтримка залишається незмінною та непохитною. Результат цієї війни є вирішальним для наших європейських інтересів, цінностей та безпеки», – підсумував Прем'єр-міністр Бельгії.

Відбулася аудієнція Президента України у Короля бельгійців Філіпа ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочого візиту до Бельгії Президент України Володимир Зеленський мав аудієнцію у Його Величності Короля бельгійців Філіпа.

Володимир Зеленський подякував Бельгії та бельгійському народові за вагомому всебічну підтримку України та українців від початку повномасштабного російського вторгнення.

«Український народ завжди пам'ятатиме ваші відкриті серця. Дякуємо Бельгії за всю необхідну підтримку, а також надання тимчасового захисту для майже 80 тисяч українців», – сказав він.

Сторони обговорили перший Глобальний саміт миру, метою якого є встановлення справедливого миру в Україні. Глава Української держави

поінформував бельгійського монарха про бачення та очікування України від Саміту.

Президент України і Король бельгійців обговорили гуманітарну ситуацію та шляхи її покращення.

Володимир Зеленський запросив Його Величність Короля та Її Величність Королеву бельгійців відвідати Україну у зручний для них час.

На аеродромі «Мелсбрук» Володимир Зеленський ознайомився з процесом підготовки до використання літаків F-16 в Україні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочого візиту до Бельгії Президент України Володимир Зеленський відвідав військову базу «Мелсбрук». Він оглянув винищувачі F-16 і поспілкувався з бельгійськими пілотами-інструкторами та українськими військовими, які там навчаються.

Главі держави докладно розповіли про бойові характеристики й технічні особливості літаків, а також про навчання українських льотчиків на F-16. Бельгійські пілоти-інструктори відзначили вмотивованість українських колег.

Володимир Зеленський також зустрівся з військовослужбовцями Збройних Сил України, які проходять навчання з обслуговування винищувачів. Вони розповіли, що мають досвідчених інструкторів, отримують усю важливу інформацію та хочуть якомога скоріше повернутися в Україну, щоб виконувати бойові завдання та пришвидшувати нашу перемогу.

«Бажаю вам гарного закінчення навчання. Дуже дякуємо вам, розраховуємо на вас та чекаємо вдома», – сказав Президент.

Україна уклала двосторонню безпекову угоду з Португалією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Лісабоні Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Португалії Луїш Монтенегру підписали двосторонню Угоду про співробітництво у сфері безпеки.

Угода закріплює зобов'язання Португалії підтримувати Україну для відновлення її територіальної цілісності в межах кордонів 1991 року, включно з територіальним морем.

Португалія надасть щонайменше 126 мільйонів євро військової підтримки цього року.

Також вона підтверджує участь у коаліції F-16, міжнародній коаліції спроможностей морської безпеки, а також у програмі закупівлі боєприпасів великого калібру, зусиллях із розмінування та зміцнення морської безпеки.

Окремі блоки угоди присвячені двосторонній співпраці в галузі оборонної промисловості, розвідці, боротьбі з організованою злочинністю та пропагандою, а також протидії хімічним, біологічним, радіологічним та ядерним ризикам.

Україна та Португалія координуватимуть і зміцнюватимуть спільні зусилля для підтримки нашої країни на її шляху до майбутнього вступу в НАТО.

У блоці щодо політичного співробітництва йдеться про підтримку Української формули миру, притягнення агресора до відповідальності, посилення санкцій проти РФ та спільну роботу над створенням механізму надання компенсації за збитки, втрати або шкоду, спричинені російською агресією.

Португалія також зобов'язується продовжувати участь у Міжнародній коаліції за повернення українських дітей і сприяти досягненню цілей, викладених у Рамковому документі цієї коаліції.

Португалія стала 12-ю країною, із якою Україна уклала двосторонню безпекову угоду на виконання положень Спільної декларації G7, ухваленої у Вільнюсі 12 липня торік. До цього Україна підписала двосторонні угоди з Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією, Латвією, Іспанією та Бельгією.

Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Португалією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Участь Португалії в оборонних ініціативах допомагає Україні вистояти проти російських ударів – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Переговори між Україною та Португалією були присвячені розвитку партнерства двох держав та підтримці людей. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив після зустрічі в Лісабоні з Прем'єр-міністром Португалії Луїшем Монтенегру.

Глава держави подякував за підтримку України та українців. Він наголосив, що українська громада є однією з найбільш численних у Португалії.

Володимир Зеленський також зазначив, що в підписаній безпековій угоді зафіксовані конкретні оборонні та політичні напрями взаємодії.

«Хочу особливо відзначити участь Португалії в оборонних ініціативах, які допомагають нам вистояти проти російських ударів, а також роботу з тренування наших пілотів для F-16. Дякую і за підтримку України у європейських та євроатлантичних інституціях», – сказав Президент.

Під час зустрічі обговорили підготовку Саміту миру та кроки, які можуть наблизити завершення російського вторгнення.

«Ми чекаємо на Саміті миру різні нації, різні держави, усі континенти, щоб кожен міг проявити саме своє лідерство в захисті спільних цінностей і миру», – зазначив Володимир Зеленський.

Луїш Монтенегру наголосив, що на Глобальному саміті миру будуть присутні Президент і міністр закордонних справ Португалії.

«Португалія продовжуватиме допомагати з усіма зусиллями, контактами на всіх рівнях, щоб мотивувати найбільше країн брати участь у цій зустрічі», – сказав він.

Прем'єр-міністр зауважив, що Португалія завжди підтримуватиме Україну та засуджуватиме російську агресію.

Луїш Монтенегру також нагадав про участь Португалії в артилерійській коаліції. Крім того, країна планує брати участь у відбудові України.

Володимир Зеленський зустрівся з Президентом Португалії (Президент України Володимир Зеленський).

У Лісабоні Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Президентом Португалії Марселу Ребелу де Соузою.

Глава Української держави подякував за допомогу з боку Португалії в протидії російській збройній агресії та підтримку українських громадян, які знайшли прихисток у цій країні.

Володимир Зеленський відзначив виділення 100 млн євро на закупівлю артилерійських снарядів для нашої держави в межах ініціативи Чехії та участь Португалії в підготовці персоналу Сил оборони України.

Лідери також обговорили підготовку до Глобального саміту миру й наголосили на необхідності якомога ширшого представлення всіх континентів на ньому.

Окрему увагу Володимир Зеленський і Марселу Ребелу де Соуза приділили інтеграції України до ЄС і НАТО. Президент України подякував за підтримку нашої країни на цьому шляху.

Україна та Чилі поглиблюють співпрацю для повернення викрадених РФ українських дітей (Президент України Володимир Зеленський).

У межах інформаційної кампанії «Викрадені голоси», яка є частиною плану дій Президента Володимира Зеленського Bring Kids Back UA, українська делегація на чолі з радницею – уповноваженою Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'єю Герасимчук відвідала Чилі. Візит організувало Міністерство закордонних справ України. (...).

Зірвати Глобальний саміт миру Росія вже не зможе, хоча й дуже старається це зробити – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні наша вдячність Швеції: є новий і дуже вагомий військовий пакет для наших воїнів. Суттєве зміцнення. Вчора – в дорозі в Україну після відрядження – якраз говорив із паном Прем'єр-міністром Крістерссоном і про ситуацію на полі бою, і про те, що нам зараз потрібно.

Ми працюємо по максимуму, щоб зробити більш ефективною нашу ППО, і Швеція надає Україні спеціальні літаки радіолокаційного спостереження, також у цьому пакеті – бронемашини, снаряди. Загальний обсяг пакета – майже мільярд двісті мільйонів євро. Дякую, Швеціє! Один із найбільш принципових наших партнерів, і завдяки Швеції - вже тисячі життів в Україні врятовані.

Сьогодні ж заслухав доповіді Головкама, начальника Генштабу, міністра оборони нашої держави щодо ситуації на фронті зараз, щодо наших дій. Увага всім напрямкам, і особливо Покровському та Курахівському на Донеччині, а також Куп'янському та іншим напрямкам на Харківщині. Вдячний кожному підрозділу, який робить усе необхідне для того, щоб стабілізувати фронтову ситуацію. Готуємось і до подальшої активності ворога – чітко розуміємо, які завдання та з якою метою Путін ставить своїй армії. Буде йому наша відповідь – обов'язково. І так само готуємо наші дипломатичні відповіді на російські намагання послабити Саміт миру, який уже за два тижні розпочнеться. Зірвати Саміт Росія вже не зможе, хоча й дуже старається це зробити. Тисне на лідерів, відверто погрожує різним державам дестабілізацією. І це – один із наслідків того, що світ дав державі-терористу забагато часу. На жаль, зло вміє адаптуватися й зараз використовує свої ресурси, щоб розколоти світ і не дати примусити Росію до миру. Але з нами вже зараз – майже сто держав і міжнародних організацій, які долучаються до глобальних зусиль.

Сьогодні провів тривалу нараду з усіма нашими посадовцями, які працюють на підготовку Саміту. Були і команда Офісу, і урядовці – Прем'єр-міністр, міністри, і Верховна Рада була представлена – спікер парламенту по лінії міжпарламентських зв'язків зараз контактує з багатьма державами. Поставив завдання майже у щоденному режимі давати деталізацію щодо держав, які ще потребують нашої роботи, щоб бути на Саміті, і держав, які вже підтвердили свою участь, – щоб Саміт був саме таким дієвим, який потрібен для наближення реального миру. Дякую всім лідерам, які допомагають! Дякую кожному й кожній у світі, хто цими днями – буквально на телефоні, постійно в контактах, у перемовинах, щоб цей глобальний формат міг стати прикладом – прикладом того, як спільна робота різних націй світу може відновлювати дієвість Статуту ООН і примушувати агресора до миру.

Сьогодні говорив із Прем'єр-міністром Австралії – Австралія теж підтвердила свою участь у Саміті. Говорив і з Генеральним секретарем ООН – про підготовку Саміту, про те, як важливо, щоб система ООН була дієвою і щоб ООН завжди була частиною справді миротворчих зусиль. І кожен день надалі буде таким же активним у нашій міжнародній роботі заради України – заради нашої незалежності, нашого миру. (...).

Найближчим часом буде багато комунікації з партнерами щодо нових систем ППО та спільних виробництв – Президент України

Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Коротко про цей день.

Перше. Я дякую всім нашим захисникам неба – воїнам мобільних вогневих груп, наших Повітряних сил України, усіх підрозділів ППО, які щодня та щоночі обороняють наші міста й громади від російських ракет і дронів. Дуже важлива ваша ефективність, ваша влучність, воїни, і ми максимально працюємо для того, щоб додати сили й можливостей нашому захисту неба. Буде найближчим часом багато комунікації щодо цього з партнерами – щодо нових систем ППО та спільних виробництв, і зокрема виробництв дронів – збільшення обсягів і залучення спеціальних інвестицій у такі виробництва. Це і спільні виробництва з нашими партнерами, і робота в нашій країні. Дякую кожному у світі, хто підтримує Україну в цьому і хто переконує інших лідерів, інші держави допомагати. Вже маємо частину підтверджень від лідерів щодо збільшення наших спроможностей ППО, і головне – реалізувати їх повністю й додати ще відповідних домовленостей.

Друге. Провів кілька нарад із нашою зовнішньополітичною командою про необхідні результати цього червня. Ми детально плануємо перемовини, зустрічі наших представників, зміст документів. Це стосується і оборонних пакетів для України, і нових безпекових угод, і Саміту миру. Фактично щодня ми додаємо учасників Саміту та протидіємо російським спробам зірвати чи послабити Саміт. Зараз кожен представник України має своє чітке завдання – як зробити наступний місяць більш результативним для України. І кожен місяць, кожен тиждень, кожен день повинні додавати сили нашій державі, нашому суспільству в захисті, в нашому захисті. Це залежить від усіх, хто працює на державу і в державі.

І третє. Вчора на Харківському напрямку на війні загинула Ірина Цибух – бойовий медик «Госпітальєрів», одна із тих, хто не лише захищав державу, а й робив усе, щоб інші долучалися, тренувалися, вчилися бути ефективними. І в питаннях фронтової медицини, і в питаннях поваги до українських воїнів – у питаннях меморіалізації подвигу українців. Мої співчуття всім побратимам та друзям, усім близьким Ірини, кожному, хто її знав, і кожному, кого вона надихала боротися заради України та здобувати результат заради України. (...).

Вічна та світла пам'ять усім, хто віддав своє життя заради України! Я дякую кожному й кожній у світі, хто небайдужий і робить усе можливе, щоб російське зло скоріше пішло з української землі. (...).

Україна та Швеція підписали безпекову угоду (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Королівства Швеція Ульф Крістерссон у Стокгольмі підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки.

Упродовж 2024 – 2026 років Швеція надасть нашій країні військову допомогу на 75 млрд шведських крон (близько 6,5 млрд євро), що приблизно становитиме 2,2 млрд євро на рік. Сума допомоги зростатиме протягом десятирічного терміну дії документа.

Військова підтримка України охоплює авіацію та протиповітряну оборону, бронетехніку, артилерію, посилення морської безпеки, сприяння розмінуванню й безпілотні апарати.

Швеція вже надала й надалі передаватиме Україні артилерійські системи Archer і бойові машини CV90, щодо яких партнери також опрацюватимуть можливості спільного виробництва.

Унікальною частиною угоди зі Швецією є надання спеціалізованих літаків ASC 890, а також перспектива передачі Україні літаків JAS 39 Gripen, включно з відповідним навчанням.

Швеція також підтримуватиме розвиток сучасного оборонно-промислового потенціалу України та розвиватиме двосторонню співпрацю щодо локалізації, ремонту, технічного обслуговування та виробництва шведської оборонної продукції в нашій країні.

Окремі блоки угоди стосуються підтримки Української формули миру, санкцій, відшкодування збитків та притягнення агресора до відповідальності, а також допомоги нашій країні в економічному відновленні, відбудові, захисті критичної інфраструктури.

Крім того, Швеція чітко підтвердила підтримку України на шляху до членства в ЄС і НАТО.

Угода підписана на виконання Спільної декларації G7, яку ухвалили торік 12 липня. Загалом Україна уклала вже 13 двосторонніх безпекових угод: із Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією, Латвією, Іспанією, Бельгією, Португалією та Швецією.

Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Швецією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Україна й Ісландія уклали безпекову угоду ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Стокгольмі Президент України Володимир Зеленський та Прем'єр-міністр Ісландії Б'ярні Бенедіктссон підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку.

Ісландія зобов'язалася надавати всебічну та довгострокову економічну, гуманітарну й оборонну підтримку Україні, а також сприяти її майбутньому членству в ЄС і НАТО.

Протягом 2024 – 2028 років Ісландія щороку виділятиме щонайменше 4 млрд ісландських крон (майже 30 млн дол.). Підтримка України триватиме впродовж усього терміну дії угоди. Ісландія також готова фінансувати,

закупувати та постачати оборонні матеріали й спорядження. Крім того, співпрацювати з Україною для розвитку її оборонної промисловості.

Унікальність угоди в тому, що Ісландія зобов'язується продовжувати транспортувати в Україну військові вантажі й обладнання від союзників по НАТО зафрахтованими вантажними літаками. Крім того, Ісландія приділятиме особливу увагу підтримці й спорядженню українських жінок у Збройних Силах України.

Окремі розділи угоди стосуються підтримки Української формули миру, санкцій проти РФ, відшкодування збитків та притягнення агресора до відповідальності. Також ідеться про зміцнення соціальної та цивільної інфраструктури, зокрема у сфері освіти й енергетичної безпеки.

Ісландія зобов'язується посилити дипломатичне представництво в Києві для поглиблення співпраці з урядовими установами, парламентом, громадянським суспільством і приватним сектором в Україні.

Україна й Ісландія уклали угоду на виконання Вільнюської декларації G7, яку ухвалили 12 липня торік. Загалом наша країна підписала вже чотирнадцять двосторонніх безпекових угод: із Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією, Латвією, Іспанією, Бельгією, Португалією, Швецією та Ісландією.

Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Ісландією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Україна уклала безпекову угоду з Норвегією ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Стокгольмі Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стере підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку.

Цього року Норвегія надасть Україні щонайменше 13,5 млрд норвезьких крон (близько 1,2 млрд євро) військової допомоги. Загалом у довгострокову Програму Нансена з підтримки України Норвегія заклала майже 6,4 млрд євро на 2023 – 2027 роки. Норвезька підтримка України триватиме впродовж усього терміну дії угоди.

Разом із союзниками Норвегія допомагатиме Україні розвивати спроможності у сфері сучасних бойових літаків і вже фіксує чітку готовність передати винищувачі F-16.

Крім того, зробить вагомий внесок у розвиток морських спроможностей у Чорному й Азовському морях, продовжить надавати системи NASAMS, а також обладнання до них і навчатиме фахівців.

Україна та Норвегія працюватимуть над поглибленням оборонно-промислового співробітництва.

Невійськові блоки угоди стосуються підтримки Української формули миру, санкцій, відшкодування збитків, притягнення агресора до відповідальності, а також допомоги в економічному відновленні, гуманітарному розмінуванні, захисті критичної інфраструктури та боротьбі з російською пропагандою. Норвезькі лікарні й надалі надаватимуть допомогу українцям.

Норвегія твердо переконана, що майбутнє України та її народу – у євроатлантичній спільноті. Тому працюватиме над майбутнім членством країни в НАТО.

Норвегія – 15-та країна, з якою укладено двосторонню безпекову угоду на виконання положень Вільнюської декларації G7. Раніше Україна підписала документи з Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією, Латвією, Іспанією, Бельгією, Португалією, Швецією та Ісландією.

Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Королівством Норвегія ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Угоди – за наведеним посиланням)

Спільна заява третього саміту Україна – Північна Європа в м. Стокгольмі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Заяви – за наведеним посиланням)

Володимир Зеленський зустрівся з Президентом Фінляндії та прем'єр-міністрами Данії, Норвегії та Ісландії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На полях саміту Україна – Північна Європа Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Президентом Фінляндії Александром Стуббом, а також прем'єр-міністрами Данії, Норвегії та Ісландії Метте Фредеріксен, Йонасом Гаром Стере та Б'ярні Бенедіктссоном.

Глава Української держави подякував цим країнам за всебічну допомогу від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

Президент поінформував лідерів про ситуацію на полі бою та оборонні потреби України.

Президентові Фінляндії Володимир Зеленський подякував за вже надані пакети оборонної допомоги, а також готовність Фінляндії брати участь у відбудові України.

Під час зустрічі з Метте Фредеріксен Президент відзначив нещодавнє оголошення урядом Данії потужного пакета допомоги в понад 800 млн дол. США й активну підготовку до передачі Україні перших винищувачів F-16 уже цього літа.

Обговорили шляхи посилення співпраці між країнами в оборонній сфері.

Глава держави подякував Йонасу Гару Стере за понад 7 млрд дол. США допомоги з боку Норвегії в межах багаторічної Програми Нансена на 2023 – 2027 роки, а також за збільшення допомоги на цей рік до 1,2 млрд дол. США.

«Високо цінуємо внесок Норвегії в посилення протиповітряної та протиракетної оборони України, у захист українського життя. Дякую Норвегії за активну участь у коаліції сучасних бойових літаків та за чіткий сигнал, що норвезькі F-16 обов'язково будуть в українському небі», – наголосив Володимир Зеленський.

Під час зустрічі з Прем'єр-міністром Ісландії Президент окремо відзначив нещодавнє ухвалення урядом цієї країни довгострокової підтримки України на 2024 – 2028 роки з обсягом допомоги на поточний рік близько 30 млн дол. США.

З усіма лідерами Володимир Зеленський обговорив підготовку до першого, інавгураційного Глобального саміту миру у Швейцарії та важливість якомога ширшої представленості країн світу на ньому.

Президент України подякував Фінляндії, Данії, Норвегії та Ісландії за підтвердження участі в Саміті та готовність активно працювати над імплементацією Формули миру.

На саміті в Стокгольмі обговорили посилення української ППО, оборонну підтримку та підготовку до Саміту миру – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Учасники третього саміту Україна – Північна Європа у Стокгольмі обговорили оборонну співпрацю, військову підтримку, посилення протиповітряної оборони, євроатлантичну інтеграцію нашої держави та підготовку до Саміту миру. Про це сказав Президент Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ.

Глава держави розпочав із новини про те, що сьогодні Україні вдалося повернути з російського полону 75 людей – військових і цивільних.

Президент наголосив, що зараз Росія має можливості для розширення війни й посилення терору проти українських міст і сіл. РФ готує відповідні угруповання поблизу наших кордонів.

«Треба зробити все, щоб знищувати російські бойові літаки так само, як ми вже знищуємо російські бойові кораблі в регіоні Чорного моря. Нам потрібні для цього системи ППО «Петріот», і ми сьогодні говорили про те, як це забезпечити», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський також зазначив, що Україна підписала п'ять безпекових угод із країнами Північної Європи.

«Угоди фіксують обсяг військової підтримки: лише цього року в усіх п'яти угодах і лише військової підтримки зараз є на 6 мільярдів євро – це вагомо. Зафіксували також нашу широку оборонну взаємодію, і дуже важливо – це спільні виробництва зброї і техніки», – підкреслив Президент.

Під час саміту також обговорили важливість початку перемовин про вступ України до Євросоюзу вже у червні, підготовку саміту НАТО у Вашингтоні та Глобальний саміт миру. Майже сто держав і міжнародних організацій підтвердили участь у ньому. Водночас Росія шантажує окремих лідерів та намагається блокувати присутність країн на Саміті у Швейцарії.

«Сьогодні ми обговорили, як можемо разом посилити цю нашу миротворчу роботу – Саміт миру, і я дякую за допомогу, за підтримку», – наголосив Президент.

Прем'єр-міністр Швеції Ульф Крістерссон також зазначив, що нещодавно оголошена допомога з боку його країни фокусується на спроможностях у сфері ППО. Ідеться, зокрема, про два радіолокаційні літаки, а також артилерійські снаряди та броневих автомобілі.

Президент Фінляндії Александр Стубб підтвердив, що короткостроковою метою допомоги є надання Україні боєприпасів, техніки й оборонного обладнання для перемоги у війні.

Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен закликала збільшити й прискорити допомогу Україні.

Прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стере нагадав, що його країна спільно з Великою Британією очолює коаліцію військово-морських сил, щоб надати Україні все необхідне для захисту з моря.

Розвиток оборонної співпраці, Глобальний саміт миру, шлях до ЄС і НАТО: Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром Швеції (Президент України Володимир Зеленський).

Під час робочого візиту до Королівства Швеція Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром цієї країни Ульфом Крістерссоном.

Глава держави подякував йому за організацію третього саміту Україна – Північна Європа у Стокгольмі, результати якого напряду позначаться на посиленні оборонних спроможностей України. Володимир Зеленський також відзначив вагому всебічну допомогу нашій державі з боку Швеції від початку повномасштабного вторгнення РФ.

Лідери обговорили подальший розвиток двосторонньої співпраці в пріоритетних напрямках, зокрема – можливості започаткування спільних оборонних виробництв на території обох держав.

Співрозмовники скоординували подальші кроки, щоб забезпечити виконання кожного положення підписаної сьогодні двосторонньої безпекової угоди.

«Вдячні за сильну угоду, яка серед іншого передбачає понад 7 мільярдів доларів військової допомоги Україні на 2024 – 2026 роки. Окремо хочу відзначити та подякувати за 16-й пакет військової допомоги обсягом 1,25 мільярда доларів США, який відповідає запиту України та нашим нагальним потребам», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент акцентував на важливості активної позиції Швеції у підготовці до першого Глобального саміту миру. Зокрема йдеться про напрям «Радіаційна та ядерна безпека», де Швеція співголоває.

Також приділили увагу поступу України на шляху інтеграції до ЄС і НАТО. Президент подякував за підтримку з боку Швеції відповідних прагнень нашої країни, яка розраховує на початок переговорного процесу про вступ до Євросоюзу вже у червні, а також на сильні рішення саміту НАТО у Вашингтоні, що наблизять Україну до членства в Альянсі.

Відбулася аудієнція Президента України в Короля Швеції Карла XVI Густава ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочого візиту до Швеції Президент України Володимир Зеленський мав аудієнцію у Його Величності Короля Швеції Карла XVI Густава.

Глава держави подякував Швеції та шведському народові за всеохопну підтримку України та непохитну солідарність з українцями під час протистояння повномасштабній російській агресії.

Президент України окремо зазначив, що Швеція надала тимчасовий захист від війни для понад 35 тисяч наших людей.

Володимир Зеленський подякував за особливу допомогу маленьким українцям, зокрема в межах Міжнародної коаліції за повернення українських дітей.

Президент розповів Його Величності про очікування України від першого Глобального саміту миру.

Глава держави запросив Його Величність Короля Швеції Карла XVI Густава та Її Величність Королеву Сільвію відвідати Україну в зручний для них час.

Володимир Зеленський у Сінгапурі зустрівся з обраним Президентом Індонезії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На полях щорічного Азійського саміту з питань безпеки «Діалог Шангри-Ла» в Сінгапурі Президент України Володимир Зеленський зустрівся з обраним Президентом Індонезії Прабово Субіанто, якого ще раз привітав із перемогою на виборах у березні цього року.

«Ми розраховуємо на підтримку Індонезією суверенітету й територіальної цілісності України», – зазначив Володимир Зеленський.

Лідери обговорили прогрес у реалізації Української формули миру, яку Володимир Зеленський представив саме під час онлайн-звернення до учасників саміту G20 в Індонезії у 2022 році.

Глава Української держави висловив сподівання на участь Індонезії в Глобальному саміті миру на найвищому рівні.

Також під час зустрічі обговорили напрями двосторонньої співпраці. Зокрема, Володимир Зеленський зазначив, що, попри спроби Росії

перешкоджати цивільному судноплавству в Чорному морі, Україна готова наростити постачання сільськогосподарської продукції в Індонезію.

Президент наголосив, що наша держава зацікавлена в розвитку відносин з Асоціацією держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) і прагне отримати статус Секторального діалогового партнера Асоціації.

Володимир Зеленський обговорив із делегацією Комітету із закордонних справ Палати представників США подальшу підтримку України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Сінгапурі Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із двопартійною делегацією Комітету із закордонних справ Палати представників Конгресу США на чолі з його головою, членом Республіканської партії Майком Макколом.

На зустрічі також були присутні співголова Комітету із закордонних справ Палати представників від Демократичної партії Грегорі Мікс, члени комітету Йонг Кім і Джо Вілсон (Республіканська партія) та Джо Кортні (Демократична партія).

Глава держави подякував конгресменам за адвокацію рішення Конгресу, яке було критично важливим для стійкості захисників України в протистоянні з російськими окупантами.

«Ми хочемо подякувати Сполученим Штатам Америки, Конгресу, обом партіям за важливі рішення, які були ухвалені. Це дійсно дуже важливий пакет підтримки. Вона допоможе посилити нашу армію на полі бою», – сказав він.

Володимир Зеленський поінформував учасників зустрічі про ситуацію на передовій. Вони обговорили ключові напрями подальшої військової допомоги Україні, зокрема в посиленні ППО додатковими системами та ракетами до них.

Окремо сторони відзначили важливість дозволу для України використовувати американську зброю для ударів по військових цілях на території Росії в прикордонних із Харківською областю районах.

Президент також обговорив із конгресменами подальше посилення санкційного тиску на РФ. Він відзначив роль Конгресу у формуванні правової рамки щодо використання заморожених російських суверенних активів для нагальних потреб України.

Президент України вперше зустрівся з Президентом Демократичної Республіки Тимор-Лешті ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На полях саміту «Діалог Шангри-Ла» Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Демократичної Республіки Тимор-Лешті Жозе Мануелем Рамошем-Ортою, яка стала першою в історії двосторонніх відносин.

Глава Української держави подякував Президенту Демократичної Республіки Тимор-Лешті за підтримку територіальної цілісності й суверенітету України та важливих резолюцій ООН щодо засудження агресії Росії.

Володимир Зеленський наголосив на важливості участі країн Південно-Східної Азії в Глобальному саміті миру та подякував Жозе Мануелю Рамошу-Орті за підтвердження його участі в заході.

«Для нас дуже важливо почати процес встановлення справедливого миру. Росія не хоче зупинити війну. Тому разом з усім світом ми маємо робити кроки для наближення миру», – сказав Президент України.

Він зазначив, що одним із ключових питань на Саміті буде пункт Формули миру щодо продовольчої безпеки.

Глава Української держави висловив готовність розвивати двосторонню співпрацю з Тимором-Лешті, зокрема в напрямі постачання аграрної продукції, а також запросив Президента країни відвідати Україну.

У Сінгапурі Президент України зустрівся з міністром оборони США (Президент України Володимир Зеленський).

На полях Азійського саміту з питань безпеки «Діалог Шангри-Ла» Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із міністром оборони Сполучених Штатів Америки Ллойдом Остіном.

Глава держави відзначив незмінну потужну оборонну та політичну підтримку України з боку США.

«Ми дуже вдячні Президенту Джозефу Байдену та його адміністрації за незмінну допомогу в боротьбі за нашу свободу й незалежність», – сказав Володимир Зеленський.

Окремо він наголосив на критичній важливості ухваленого Конгресом пакета військової допомоги.

Сторони обговорили оборонні потреби України, на які спрямовується допомога від Сполучених Штатів, зокрема для тренування та комплектації нових бригад.

Президент подякував міністру оборони США за активну роботу з посилення української системи ППО. «Це найважливіший трек зараз для захисту життів українців, наших міст, громад і цивільної інфраструктури. Це дуже важливо», – зазначив він.

Співрозмовники також приділили увагу коаліції F-16, зокрема необхідним спільним зусиллям для пришвидшення постачання винищувачів.

Глава держави окремо висловив вдячність за ухвалення адміністрацією Президента США важливого рішення про дозвіл обмежених ударів американською зброєю по території Росії для ефективної протидії спробам РФ розширювати зону бойових дій.

Президент України та міністр оборони Сполучених Штатів Америки відзначили прогрес щодо підготовки двосторонньої безпекової угоди.

Володимир Зеленський також розповів Ллойдю Остіну про зусилля, яких докладає Росія, щоб зірвати перший Глобальний саміт миру. Глава держави наголосив, що участь усіх ключових партнерів України позбавить сенсу такі намагання РФ.

Виступ Президента під час пленарної сесії «Переосмислення рішень для підтримання глобального миру та регіональної стабільності» у Сінгапурі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Радий звернутися до вас сьогодні на Саміті «Діалог Шангри-Ла», організованому Міжнародним інститутом стратегічних досліджень.

Протягом багатьох років на таких самітах, зокрема й тут, у Сінгапурі, обговорювали важливість дипломатії.

Часто кажуть, що груба сила не повинна домінувати у світі. Так само не повинні домінувати спроби різних центрів сили нав'язати щось іншим народам проти їхньої волі в політиці, економіці чи безпеці. Дипломатія має бути тими турботливими й сильними руками, які не дають міжнародним суперечкам перетворитися на бійки, стримують найбільш агресивні сторони. Саме так дипломатія часто працювала в минулому. Але, відверто кажучи, останні кілька десятиліть – не час для дипломатії. Ми всі це відчули, і кожен регіон, іноді навіть країна, має власний досвід того, як дипломатія деградувала, залишивши по собі лише розчарування.

У 1990-х роках Україна пережила один з найбільших обманів у сучасній історії, коли безпекові запевнення від ядерних держав у обмін на ядерний арсенал, розташований в Україні, не перетворилися на реальну безпеку. У ці дні виповнилося рівно 28 років, як Україна передала Росії свої останні ядерні боєголовки відповідно до багатосторонньої міжнародної угоди. І саме Росія намагалася стерти Україну з політичної карти світу. У 2000-х роках Україна зіткнулася з першими очевидними порушеннями Росією нашої території та суверенітету, які показали, що не існує жодного елементу світової архітектури безпеки, здатного стримати Росію і змусити її дотримуватися принципів і цілей Статуту ООН. Отже, Путін вважає, що йому дозволено робити все що завгодно. До середини 2010-х років Росія принесла війну на нашу землю – війну, якої ми в Україні ніколи, ніколи, ніколи не хотіли, не провокували, і яка переросла в найбільш віроломне вторгнення, яке Європа пережила з часів Другої світової війни.

Все це було низкою дипломатичних невдач і постійних спроб утримати світ розділеним на сфери впливу, що руйнує життя народів і корумпує світові держави. Як наслідок – війна. Коли потрібна була єдність, світ був розділений. Коли потрібні були сміливі рішення, багатьох влаштовував статус-кво. А коли потрібні були превентивні дії, щоб уникнути найгіршого, агресору так чи інакше давали час на підготовку – ми пам'ятаємо, як Москва спокушала світ переговорами, які закінчувалися порожніми словами або неприйнятними ультиматумами. Так ми опинилися у війні, яка тепер зачіпає

всіх у світі і поширює глобально небезпечний культ насильства замість довіри до міжнародного права, довіри, яку повинна зміцнювати дипломатія.

Але Україна не буде скаржитися. Я тут, щоб заявити: ми знайшли спосіб відновити дипломатію. Це мета, про яку я говорив на «Діалозі Шангри-Ла», тепер ми можемо зробити її реальністю.

(...). Не так давно здавалося, що світ завжди буде фрагментованим. Але ми побачили, що більшість країн справді прагнуть і здатні до співпраці, принаймні в тому, що стосується колективної безпеки. Яскравим прикладом є коаліції – від військових до гуманітарних, формальних і неформальних, які допомагають нам протистояти війні й не дають Росії розширювати її. Ці коаліції, що підтримують Україну, об'єднують країни з усіх континентів – з різними характерами і світоглядами. Що їх об'єднало? Звичайно, дипломатія. Дипломатія працює – коли вона дійсно спрямована на захист життя.

Разом з партнерами ми захищаємо життя та світовий порядок, заснований на правилах. Ми працюємо над отриманням систем протиповітряної оборони, спільно виробляємо зброю та безпілотники. Ми разом тренуємо наших солдатів. Ми разом протистоїмо кіберзагрозам. Ми разом відновлюємо енергетичну інфраструктуру, пошкоджену російським терором. Щойно, в ніч на неділю, Україна зіткнулася з черговою серією російських ударів – за один день, уявіть собі, майже сотня ракет і безпілотників. Таке траплялося сотні разів за час війни, і жодна країна не змогла б упоратися з цим самотужки, і дякую всім у світі, хто допомагає нам із системами протиповітряної оборони, рятуючи життя наших людей, і найкращими системами Patriot. Сполученим Штатам, Німеччині, Нідерландам та іншим партнерам, які нам допомагають, величезне спасибі! Разом ми також повертаємо українських дітей, які були депортовані в Росію з окупованих територій нашої країни. Ми точно знаємо про 20 тисяч українських дітей, які були викрадені й вивезені в Росію, – ми знаємо їхні імена. І сама Росія заявляла, що забрала кілька сотень тисяч наших дітей з окупованої території України – тільки найгірші злочинці роблять такі речі. Ми повинні повернути всіх наших дітей назад в Україну, до родичів, до батьків. Я дякую за допомогу Катару та іншим країнам-партнерам. Також разом з нашими партнерами ми повертаємо наших полонених солдатів.

Таких спільних ініціатив уже є десятки, і вони працюють не лише для України. Країни від Лівії та Судану до Бангладеш споживають продукти харчування, вироблені в Україні. Всі вони безпосередньо виграли, коли ми зняли російську блокаду наших портів і відновили експорт продовольства. Спочатку цього вдалося досягти завдяки міжнародному посередництву – разом з Туреччиною та ООН. Пізніше, коли Росія вийшла із «Зернової ініціативи», ми відновили свій внесок у глобальну продовольчу безпеку завдяки нашим солдатам, які перемогли Росію на морі. Вже 50 мільйонів тонн вантажів було експортовано через наш новий морський коридор. Але це також стало можливим завдяки дипломатії, яка підтримує стійкість України в боях. І знову ж таки, дипломатія працює.

Зараз ми створюємо нову безпекову архітектуру для України на основі двосторонніх безпекових угод з нашими партнерами. Таких угод вже є 15, і їх буде ще більше. Ці угоди є комплексними, вони охоплюють усе – від оборонної співпраці до політичної та економічної взаємодії. Дипломатія відновлює світову звичку дотримуватися умов угод у реальному житті.

Крім того, ми довели, що зараз дипломатія вирішує питання, які Європа не могла вирішити десятиліттями. Зокрема, ми домоглися реальних кроків на шляху інтеграції України з ЄС – і Україна обов'язково стане членом ЄС, частиною одного з найбільших світових ринків та безпекового простору.

І ключовий момент – мир.

Наш досвід відновлення ефективної дипломатії привів нас до формату Глобального саміту миру. Ми переконані, що наш світ хоче бути єдиним і здатним діяти в повній гармонії. Ми усвідомили, що нації однаково відкидають ідею того, що хтось таємно приймає рішення й нав'язує їх – потрібен відкритий та інклюзивний діалог. Ми підтвердили, що принципи й цілі Статуту ООН та міжнародних конвенцій є цілком актуальними. Все це стало основою нашої Формули миру й переросло у Глобальний саміт миру – щоб кожен лідер і кожна країна могли продемонструвати свою прихильність до миру. Глобальна більшість може забезпечити своєю участю – щоб те, про що домовлено, було дійсно реалізовано, і щоб Росія, яка розпочала цю жорстоку війну, не змогла зіптовхнути нас зі шляху до її завершення.

Понад сто країн та міжнародних організацій підтвердили свою участь у Саміті. На сьогодні. На першому Саміті ми розглянемо три пункти Формули миру – ядерну безпеку, продовольчу безпеку, звільнення військовополонених і, звичайно, українських дітей, викрадених Росією. Час спливає, а діти ростуть у Путінляндії, де їх вчать ненавидіти свою Батьківщину, де їм брешуть, кажуть, що у них немає родин, – а їхні близькі чекають на них вдома, в Україні. Після Саміту миру, коли світова більшість погодиться зі спільними домовленостями та кроками, відповідні сторони передадуть їх Росії, прагнучи досягти результату, подібного до «Зернової ініціативи». Якщо ці базові речі будуть реалізовані, інші пункти Формули миру також запрацюють.

Так, ми розчаровані тим, що деякі світові лідери досі не підтвердили свою участь у Саміті миру. На жаль, є також спроби зірвати Саміт. Ми не хочемо вірити, що це є прагненням до монопольної влади у світі – позбавити світову спільноту можливості вирішувати питання війни й миру і залишити цю владу в руках одного-двох. Ми поважаємо Статут ООН, поважаємо кожену націю і ставимося до всіх однаково – тільки на цьому принципі можна убезпечити світ від війни.

Україна пропонує мир через дипломатію – інклюзивний і справедливий формат, Глобальний саміт миру. І я запрошую ваш регіон, ваших лідерів, ваші країни приєднатися. Щоб ваші народи були залучені до цих глобальних справ, і, об'єднавшись проти однієї війни, ми створили для світу реальний

досвід – досвід подолання будь-якої війни, досвід дипломатії, яка працює. (...).

Україна пропонує мир через дипломатію – інклюзивний і справедливий формат, Глобальний саміт миру – Президент під час виступу в Сінгапурі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський закликав лідерів і країни Азії долучитися до участі в Глобальному саміті миру. Про це він сказав під час виступу на пленарній сесії «Переосмислення рішень для підтримання глобального миру та регіональної стабільності» Азійського саміту з питань безпеки «Діалог Шангри-Ла».

«Ми переконані, що наш світ хоче бути єдиним і здатним діяти в повній гармонії. Ми усвідомили, що нації однаково відкидають ідею того, що хтось таємно ухвалює рішення та нав'язує їх, – потрібен відкритий та інклюзивний діалог. Ми підтвердили, що принципи й цілі Статуту ООН та міжнародних конвенцій є цілком актуальними. Все це стало основою нашої Формули миру та переросло у Глобальний саміт миру – щоб кожен лідер і кожна країна могли продемонструвати свою прихильність до миру», – заявив Глава держави.

Володимир Зеленський зазначив, що вже понад сто країн і міжнародних організацій підтвердили участь у Глобальному саміті миру. І додав, що на ньому розглянуть три пункти Української формули миру: ядерна безпека, продовольча безпека та звільнення військовополонених і викрадених Росією українських дітей.

«Глобальна більшість може забезпечити своєю участю, щоб те, про що домовлено, було справді реалізовано, і щоб Росія, яка розпочала цю жорстоку війну, не змогла зіштовхнути нас зі шляху до її завершення», – наголосив Президент.

Глава держави зустрівся з керівниками провідних інвестиційних компаній Сінгапуру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський на полях саміту «Діалог Шангри-Ла» провів зустріч із топменеджерами провідних сінгапурських інвестиційних компаній.

У заході взяли участь керівники суверенного фонду Сінгапуру GIC, інвестфонду Temasek Holdings, компанії Wilmar International, Федерації бізнесу Сінгапуру, інвестиційної компанії Blackstone Singapore, телекомунікаційного оператора SingTel, компанії Universal Success Enterprises, будівельної компанії Meinhardt Group.

Президент наголосив, що навіть у складних умовах війни українська економіка знаходить шляхи для розвитку та зростання, адаптуючись до нових обставин.

Глава держави подякував сінгапурським бізнесменам, які продовжують працювати в Україні у важкий для нашої країни час, зберігають робочі місця.

Володимир Зеленський висловив переконання, що подальший розвиток українсько-сінгапурської торговельної співпраці має великий потенціал, особливо в галузі технологій та інновацій.

Президент також підтвердив налаштованість України створювати додаткові привабливі стимули для інвесторів.

Глава держави запросив сінгапурських інвесторів узяти участь у спільній із ЄС конференції з питань відновлення, реформування та модернізації української економіки, яка відбудеться в Берліні. Там буде презентована програма мобілізації міжнародної фінансової підтримки, реалізації довгострокових проєктів та створення привабливих умов для інвестування в економіку України.

Саміт миру – це початок шляху до закінчення війни, а не до ще однієї ескалації з боку РФ – Президент під час пресконференції в Сінгапурі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Лише Україна, як жертва війни, має повне право ініціювати шлях до її закінчення, а саме – Саміт миру. Про це Президент Володимир Зеленський заявив під час зустрічі з представниками іноземних ЗМІ на полях саміту «Діалог Шангри-Ла» в Сінгапурі.

«Я бажаю всім країнам миру, я бажаю, щоб ні в кого не було втрат, ні в кого не було масових могил, масових жертв. Але це українці загинули, це росіяни гвалтували наших людей, наших жінок, вкрали десятки тисяч наших дітей. Ніхто не має права розказувати нам, як повинна закінчитися ця війна. Вона повинна закінчитися за законом, за міжнародним правом, за справедливістю. І це обов'язково», – наголосив Глава держави.

Президент нагадав, що Україна запросила Китай та інші країни світу до участі в Глобальному саміті миру, готова вислухати й обговорити всі пропозиції щодо рішення, але на своїй платформі.

«Безумовно, Саміт миру – це початок шляху до закінчення війни. Там є три пункти – це ще не все, але є три пункти, які ведуть точно до закінчення війни, а не до початку ще однієї ескалації з боку РФ», – зазначив Володимир Зеленський.

Глава держави також заявив, що Україна потребує підтримки з боку країн Азії на шляху до миру та їх присутності на Саміті. Він висловив сподівання, що в результаті його візиту до Сінгапуру, участі в безпековому саміті та низки зустрічей країни регіону приєднаються до Глобального саміту миру.

Володимир Зеленський обговорив із Президентом Сінгапуру Саміт миру та розвиток двосторонніх відносин ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час візиту до Сінгапуру Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Президентом цієї країни Гарманом Шанмугаратнамом.

Глава Української держави подякував за чітку позицію Сінгапуру щодо засудження російської агресії, підтримку санкційного тиску на РФ та надану гуманітарну допомогу.

Володимир Зеленський поінформував про підготовку до першого, інавгураційного Глобального саміту миру й наголосив на важливості представництва всіх континентів, участі всіх країн, які поважають міжнародне право та прагнуть відновлення справедливого, всеосяжного й довготривалого миру.

Лідери також обговорили перспективи поглиблення українсько-сінгапурських відносин.

Президент України подякував Сінгапуру за сприяння у розвитку людського потенціалу та спроможностей сектору державних послуг у нашій країні.

Володимир Зеленський окремо наголосив на зацікавленості України у виведенні співпраці з Асоціацією держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) на новий рівень.

Глава держави зустрівся з Прем'єр-міністром Сінгапуру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Сінгапуру Лоуренсом Вонгом.

Глава Української держави високо оцінив послідовну та рішучу підтримку територіальної цілісності й суверенітету України з боку Сінгапуру, допомогу в подоланні гуманітарних наслідків повномасштабного російського вторгнення та запроваджені санкції.

Під час зустрічі обговорили підготовку до першого, інавгураційного Глобального саміту миру. Володимир Зеленський розповів про українське бачення результатів Саміту й запросив Прем'єр-міністра Сінгапуру особисто взяти в ньому участь.

Президент України наголосив, що дуже важливою є максимальна єдність і долучення до Саміту всіх держав, які прагнуть стійкого, справедливого миру, заснованого на принципах ООН та міжнародному праві.

Володимир Зеленський і Лоуренс Вонг окремо приділили увагу розширенню українсько-сінгапурської співпраці в економічній сфері. Зокрема, йшлося про перспективи розширення торгівлі, збільшення експорту аграрної продукції.

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська: Важливо, щоб не тільки шкільні, а й домашні обіди були на одній хвилі – здоровій ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України ознайомила, як працює та годує школярів фабрика-кухня в Бучі. Її відкрили з ініціативи Олени Зеленської та за інвесторської підтримки Фонду Говарда Баффета.

«Дивовижне відчуття – проходити разом із цим унікальним підприємством усі фази його втілення й зростання: від задуму, пошуку ділянки під будівництво влітку 2022 року у ще зруйнованій Бучі, першого символічного ковша землі на його спорудженні, до відкриття у грудні 2023-го. Відчувається, що цей проєкт, окрім того, що дав додаткове дихання Бучі, зробив ще й внесок у суспільну стійкість», – зазначила перша леді.

Ця фабрика-кухня обслуговує 13 шкіл (понад 4 тис. дітей) у Бучанській громаді.

Крім того, під час поїздки на Київщину Олена Зеленська разом із представниками Київської, Запорізької, Чернігівської ОВА, міськими головами Бучі, Славутича та Вишневого, представником Міністерства освіти і науки та керівником команди реформи шкільного харчування відвідали Синяківський і Бучанський ліцеї. Там вони мали змогу побачити, як розвантажують бокси з готовими обідами та підігрівають їх за спеціальною технологією Cook and Chill. Завдяки їй продукти зберігають якість і харчову цінність. Основною перевагою цієї технології є інтенсивне охолодження, за якого тривалість зберігання в холодильнику суттєво подовжується.

«Учні, які сьогодні обідали в нашій компанії, скоро підуть на літні канікули так само, як і всі інші. І тут хочеться звернутися до їхніх дорослих: будь ласка, не забувайте, що мета реформи шкільного харчування – закласти здорові харчові звички на все життя. Ось чому важливо, що і як їстимуть діти вдома», – сказала дружина Президента.

У планах фабрики-кухні та команди реформи шкільного харчування – підключити до фабрики з 1 вересня цього року ще три школи в Бучанській громаді, чотири школи в Немішаївській громаді та 13 шкіл у Бородянській. У 2024/25 навчальному році фабрика-кухня «Готуїмо» забезпечуватиме безоплатним гарячим харчуванням 11 тис. 275 дітей.

Олена Зеленська відвідала Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська відвідала XII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» у Києві. «Життя на межі» – фокус-тема й основна метафора «Книжкового Арсеналу».

Разом із директоркою «Мистецького Арсеналу» Олесею Островською-Лютою та координаторкою Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» Юлією Козловець перша леді Олена Зеленська оглянула стенди українських видавництв, зокрема експозицію згорілих книг під назвою «Книжки, які знищила росія».

«Важливо говорити не тільки про літературу, а й про те, як Росія нищить українську культуру та людей, що її творять. Адже Росії не вперше спалювати наші книжки разом із бібліотеками, крамницями, музеями. Ці книги мали пахнути типографською фарбою, а пахнуть горем», – зазначила Олена Зеленська.

Перша леді придбала кілька вцілілих книжок видавництва Vivat, зокрема «Ізмарагд княгині Несвіцької» Олександра Ірванця та «Мисливці за щастям» Валерія Пузіка. Вона розповіла, що також купила для домашньої бібліотеки такі книги: «Вірші та пісні» полеглого на війні поета Гліба Бабіча, «Форпост Охтирка» Євгенії Подобної, «Потяг прибуває за розкладом. Історії людей і залізниці» Марічки Паплаускайте (автор передмови – британський актор, письменник, режисер і пасажир Укрзалізниці Стівен Фрай), «Дім для Дома» Вікторії Амеліної – письменниці, яка загинула внаслідок російського обстрілу за кілька днів після «Книжкового Арсеналу» 2023 року.

«Ніхто не повертається з «Арсеналу» без стосу нових книжок. У час українського спротиву агресії йдеться вже не тільки про читання, а й про солідарність та збереження нашого слова», – сказала перша леді.

Олена Зеленська: Кожен наш день тепер – день захисту дітей ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Напередодні Міжнародного дня захисту дітей перша леді України та команда Фондації Олени Зеленської відвідали один із комунальних інтернатів, що забезпечує розвиток, виховання, навчання та соціальну адаптацію дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

«Дуже хочу, щоб для цих дітей знайшлися люди, яким вони зможуть сказати «мама» й «тато» та отримати у відповідь щире батьківську увагу. Це можливо у великих прийомних родинах, яким теж допомагає Фондація Олени Зеленської. Україна прагне й робить багато кроків, щоб розвивати сімейні форми виховання, щоб усі діти жили в родинах», – сказала дружина Президента.

Команда Фондації Олени Зеленської провела з вихованцями інтернату день і влаштувала для них святкові розваги та активності. Зокрема, перша леді долучилася до квесту, організованого для дітей. Вихованці також узяли участь у тренуванні з футболу, майстер-класі з краси та кулінарному майстер-класі від шеф-кухаря Євгена Клопотенка.

«Кожен наш день тепер – день захисту наших дітей. Захисту фізичного – від атак ворога і морального – від тривоги, страху, самотності, сирітства. Самі ж ці діти поряд із бажанням знати батьків мають нині ще одне – мирна

вільна Україна, у якій усі діти матимуть родини, які їх люблять», – зазначила Олена Зеленська.

Перша леді разом із командою Фундації Олени Зеленської та естонською делегацією відвідали велику прийомну родину, для якої побудували дім ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України разом із командою Фундації Олени Зеленської та естонською делегацією відвідали велику прийомну родину Мельників із Донеччини.

У межах проекту «Адреса дитинства» за підтримки уряду Естонії через Естонський центр міжнародного розвитку (ESTDEV) родині із сімома дітьми побудували дім на Житомирщині.

«Відвідання таких родин особисто мене завжди надихає. Адже попри війну, втрату свого рідного дому, звичного кола спілкування ці родини з величезною кількістю дітей мають неосяжний оптимізм і продовжують мріяти. А це – найголовніше. Рада, що моя Фундація дає таким родинам простір для мрій, а не лише простір у вигляді нових квадратних метрів», – зазначила Олена Зеленська.

Вона зауважила, що майже два роки родина з прийомними дітьми була вимушена шукати, де жити.

«Підтримка України – наш основний пріоритет, і завершення будівництва сімейного будинку є важливою віхою, яка чітко демонструє, що ми виконуємо свої обіцянки. Ми продовжимо робити свій внесок у безпечне майбутнє України та українських дітей. Усі кроки, які ми здійснюємо для України, приведуть до переможного завершення війни», – наголосив міністр закордонних справ Естонії Маргус Цахкна.

Новий дім повністю інклюзивний, енергоефективний і має укриття. У ньому встановлено тепловий насос і дизельний генератор. У середині є побутова техніка, меблі, посуд, п'ять кімнат для дітей і окрема кімната для батьків.

Співпраця Фундації Олени Зеленської з урядом Естонії та Естонським центром міжнародного розвитку (ESTDEV) розпочалася рік тому. Саме тоді Естонія долучилася до проекту «Адреса дитинства».

Сім'я Мельників стала восьмою великою прийомною родиною, яка в межах цього проекту отримала новий дім. Цього року планують звести ще 10 будинків.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Блінкен розповів, чого чекати Україні від літнього саміту НАТО (УНІАН).

Під час саміту НАТО, який відбудеться у липні у США, союзники зроблять чіткі кроки, щоб наблизити вступ України у Альянс.

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

На саміті ми зробимо конкретні кроки, щоб наблизити Україну до НАТО і переконатись, що існує місток до членства, сильний та добре освітлений.

НАТО допоможе збудувати українські сили майбутнього, які можуть ефективно відбивати агресію і захищатись за потреби, Альянс посилить інтеграцію України.

На саміті буде оголошено про надання широкого пакету допомоги Україні. Передбачається, що цей пакет посилить співпрацю НАТО й допомогу Україні.

32 країни ведуть переговори про двосторонні безпекові угоди з Україною і він прогнозує, що їх буде ще більше до липня.

США зробили попередження європейським компаніям щодо торгівлі з РФ через Китай, – FT (УНІАН).

США погрожують санкціями китайським компаніям, що постачають РФ товари для військових потреб. Європейським компаніям теж зробили відповідне попередження, пише Financial Times.

Заступник міністра фінансів США Уоллі Адейемо:

США та Європа повинні поставити Китай перед суворим вибором: китайські фірми можуть або вести бізнес у нашій економіці, або забезпечувати російську військову машину товарами подвійного призначення.

Вони не можуть робити те й інше. Кремль знає, що може досягти своїх військових цілей лише за допомогою Китаю.

Як зазначає Financial Times, хоча на Китай припадає майже дві третини російського імпорту високотехнологічних товарів подвійного призначення, майже всі імпортні компоненти, які використовуються в російській зброї, мають західне походження.

Раніше цього тижня Уоллі Адейемо побував у Києві, де запевнив, що Вашингтон хоче переконатися у тому, що американські виробники мікročіпів вживають заходів, щоб перевірити, як використовуються їхні чіпи, і що вони запобігають їх постачанню в РФ через треті країни.

США прагнуть активніше залучати банки для блокування схем обходу санкцій, аби саме фінансові установи перевіряли, наскільки законною є поставка товару в РФ, за якою банк проводить оплату.

Молдова засудила російський геноцид в Україні: опозиція була проти ([УНІАН](#)).

Парламент Молдови на засіданні 30 травня ухвалив декларацію, яка засуджує геноцид Росії щодо України, зокрема примусове переміщення та депортацію українських дітей на окупованих територіях. Однак при цьому, як пише Euractiv, дружні Москві опозиційні партії відмовилися брати участь у голосуванні.

Декларацію підтримали шістдесят депутатів місцевої асамблеї зі 101.

Документ засуджує агресивну війну Росії проти України, яка призвела до численних жертв серед цивільних, переміщення мільйонів людей і біженців, а також підтверджує зобов'язання Кишинєва допомагати українським дітям і біженцям у Молдові.

Водночас представниця опозиції Регіна Апостолова звинуватила Партію дії та солідарності (ПАС) президентки Майї Санду в подвійних стандартах, заявивши, що парламент також має засудити страждання дітей у колишній Югославії. Депутат-комуніст Олег Рейдман закликав до обережності, заявивши, що геноцид – це юридичний термін, критеріїв якого має бути дотримано.

Представник правлячої партії PAS Радун Маріан: відкинув заперечення опозиції, заявивши: Це наші сусіди. Тисячі українських дітей, дітей біженців, були розміщені тут.

Коли Україна отримає перші гроші від заморожених активів РФ: у ЄС пояснили ([УНІАН](#)).

Прибуток від заморожених російських активів можна буде використати для допомоги Україні. Перший транш Київ від ЄС надійде вже цього літа.

Спецпредставник Євросоюзу з питань санкцій Девід О'Салліван:

Ми говоримо про літо. Я не хотів би обіцяти, коли саме гроші надійдуть на рахунок, але рішення буде ухвалено в найближчі кілька тижнів, а виплата буде проведена згодом.

Минулого тижня в ЄС ухвалили рішення, що кошти від заморожених активів РФ будуть використані для України.

Що ще належить вирішити, так це точний механізм, юридичний механізм, за допомогою якого ці гроші будуть переведені, і ми сподіваємося, що рішення буде ухвалено в найближчі кілька тижнів. Важливим є те, що ми з боку ЄС знерухомили ці гроші, і так чи інакше вони будуть використані для України. Тож у короткостроковій перспективі, ймовірно, буде транш для військових закупівель.

Якщо G7 вирішить, що ці активи краще використовувати для отримання більшої кількості грошей через надання кредиту, то рішення можуть ухвалити пізніше.

Тому в червні у «Великій сімці» відбудуться подальші обговорення. Це трохи складна дискусія, але цей варіант дій активно розглядається.

Зеленський візьме участь у головній безпековій конференції в Азії, - Reuters (УНІАН).

Президент України Володимир Зеленський відвідає безпекову конференцію «Діалог Шангри-Ла» в Сінгапурі цими вихідними, повідомляє Reuters із посиланням на обізнані джерела.

Повідомляється, що серед учасників конференції будуть міністр оборони США Ллойд Остін і міністр оборони Китаю Дун Цзюнь.

«Очікується, що допомога в гарантуванні безпеки України стане одним із ключових питань, які обговорюватимуться на головній конференції з безпеки в Азії», – пише Reuters.

Два джерела повідомили, що Зеленський виступить перед делегатами «Діалогу Шангри-Ла» в суботу.

Російська делегація не бере участі в сінгапурських безпекових зустрічах із 2022 року.

Азійський безпековий саміт «Діалог Шангри-Ла» – щорічний міжурядовий безпековий форум, що проводиться аналітичним центром «Міжнародний інститут стратегічних досліджень», у якому беруть участь міністри оборони та інші військові керівники 28 держав АТР. Форум отримав свою назву від готелю Шангри-Ла (Shangri-La Hotel) у Сінгапурі, де він проводиться з 2002 року.

Росію не запросять на 80-річчя висадки союзників у Нормандії (УНІАН).

Росію не запросять на 80-річчя висадки союзників у Нормандії через «занепокоєння» західних країн щодо присутності Москви.

У квітні французькі видання писали, що Росію (але не Володимира Путіна) запросять на 80-річчя висадки союзних військ «на знак визнання жертвовності радянського народу і його внеску в перемогу 1945 року». Однак тепер співрозмовники Reuters заявили, що тепер нікого з російських чиновників не покличуть.

Як повідомили Reuters троє інших дипломатів Євросоюзу, низка країн заявила, що «їм буде ніяково», якщо Росія братиме участь у заході.

Президент Франції Еммануель Макрон:

Російської делегації не буде. Умови не виконуються з огляду на агресивну війну, яку Росія веде проти України і яка ще більше активізувалася в останні тижні.

Зеленський та прем'єр Швеції підписали безпекову угоду: деталі (УНІАН).

Президент України Володимир Зеленський та прем'єр-міністр Швеції Ульф Крістерссон підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Королівством Швеція.

Перед підписанням Крістерссон, зокрема зауважив, що Україна б'ється не лише за власну свободу, але й за свободу та безпеку інших країн. Саме тому, зауважив він, підтримка України є такою важливою, і вона не зупиниться. Водночас Зеленський подякував Швеції за підтримку та наголосив на загрозах від Росії.

Упродовж 2024–2026 років Швеція надасть нашій країні військову допомогу на 75 млрд шведських крон (близько 6,5 млрд євро), що приблизно становитиме 2,2 млрд євро на рік. Сума допомоги зростатиме протягом десятирічного терміну дії документа.

Військова підтримка України охоплює авіацію та протиповітряну оборону, бронетехніку, артилерію, посилення морської безпеки, сприяння розмінуванню та безпілотні апарати.

«Унікальною частиною угоди зі Швецією є надання спеціалізованих літаків ASC 890, а також перспектива передачі Україні літаків JAS 39 Gripen, включно з відповідним навчанням», – йдеться у повідомленні.

Швеція також підтримуватиме розвиток сучасного оборонно-промислового потенціалу України та розвиватиме двосторонню співпрацю щодо локалізації, ремонту, технічного обслуговування та виробництва шведської оборонної продукції в нашій країні.

Окремі блоки угоди стосуються підтримки Української формули миру, санкцій, відшкодування збитків та притягнення агресора до відповідальності, а також допомоги нашій країні в економічному відновленні, відбудові, захисті критичної інфраструктури.

«Крім того, Швеція чітко підтвердила підтримку України на шляху до членства в ЄС і НАТО», – йдеться у повідомленні.

Також президент України подякував Швеції за солідарність із нашою державою та людьми, за життєво важливу підтримку для нашого захисту.

Загалом Україна уклала вже 13 двосторонніх безпекових угод: із Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією, Латвією, Іспанією, Бельгією, Португалією та Швецією.

Україна та США підпишуть безпекову угоду перед самітом миру, – FT (УНІАН).

Сполучені Штати Америки близькі до того, аби підписати новий двосторонній пакт про безпеку з Україною. Він має стати сигналом підтримки та заспокоїти Київ після «напружених» відносин, які, як кажуть деякі українські чиновники, досягли найнижчого рівня з часу повномасштабної війни РФ, пише Financial Times.

«Ця угода стане найбільш значущою в серії угод, укладених Україною з країнами НАТО, які передбачають зобов'язання щодо довгострокової підтримки, включаючи військову підготовку, обмін розвідданими та економічну допомогу», – підкреслили у матеріалі.

Журналісти нагадали, що президент України Володимир Зеленський у доволі різкій формі дорікнув своєму колезі Джо Байдену про те, що план американського президента взяти участь у заході зі збору коштів для Демократичної партії замість саміту миру в Україні 15–17 червня був «не дуже сильним рішенням».

«Ми дуже далекі один від одного через війну. Ми далі один від одного, ніж будь-коли з початку війни. Це дуже, дуже напружено», – наголосив один українських високопосадовців про відносини між Україною та США.

Проте американські чиновники повідомили для FT, що за декілька днів до мирного саміту Зеленський і Байден підпишуть двосторонню угоду про безпеку під час зустрічі G7 в Італії.

(...). Водночас американський урядовець наголосив, попри те, що у двосторонніх відносинах є розбіжності, відбулися позитивні рішення, які підбадьорили офіційних осіб у Києві. Серед них – дозвіл США використовувати ракети ATACMS, а також ухвалення Конгресом рішення про виділення Україні 60 млрд доларів допомоги.

Своєю чергою, інший високопоставлений український чиновник розповів, що Зеленський став більш «емоційним та нервовим» через ситуацію на фронті. Також президент України вважає, що Вашингтон хоче розпочати переговори з РФ, попри те, що у Білому домі публічно заявили, що рішення про початок таких переговорів має приймати виключно Київ.

За його словами, український президент незадоволений тим, що адміністрація Байдена наполягає на тому, щоб Україна не завдавала ударів по російській нафтовій інфраструктурі «через побоювання підвищення світових цін на газ у рік виборів».

«Зеленський глибоко стурбований військовою ситуацією, але особливо мирним самітом у червні», – зауважив другий посадовець.

Крім того, кілька членів українського уряду заявили, що вони починають турбуватися через методи, які використовує Зеленський для спілкування з США. За словами одного з них, Зеленський «дуже роздратований» Байденом, додавши, що вони стурбовані «відкритим провокуванням» Білого дому.

«Що кажуть в Америці? Не кусайте руку, що вас годує», – підсумував четвертий український урядовець у FT.

Ще одна країна підписала з Україною безпекову угоду: що відомо ([УНІАН](#)).

Президент України Володимир Зеленський і прем'єр-міністр Португалії Луїш Монтенегру у Лісабоні підписали двосторонню Угоду про співробітництво у сфері безпеки.

Угода закріплює зобов'язання Португалії підтримувати Україну для відновлення її територіальної цілісності в межах кордонів 1991 року, включно з територіальним морем.

«Португалія надасть щонайменше 126 мільйонів євро військової підтримки цього року», – йдеться у повідомленні на сайті президента України.

Також, відповідно до угоди, Португалія підтверджує участь у коаліції винищувачів F-16, міжнародній коаліції спроможностей морської безпеки, а також у програмі закупівлі боєприпасів великого калібру, зусиллях із розмінування та зміцнення морської безпеки.

Разом з тим, окремі блоки угоди присвячені двосторонній співпраці в галузі оборонної промисловості, розвідці, боротьбі з організованою злочинністю та пропагандою, а також протидії хімічним, біологічним, радіологічним та ядерним ризикам.

Крім того, Україна та Португалія координуватимуть і зміцнюватимуть спільні зусилля для підтримки нашої країни на її шляху до майбутнього вступу в НАТО.

При цьому, у блоці щодо політичного співробітництва йдеться про підтримку Української формули миру, притягнення агресора до відповідальності, посилення санкцій проти РФ та спільну роботу над створенням механізму надання компенсації за збитки, втрати або шкоду, спричинені російською агресією.

Португалія також зобов'язується продовжувати участь у Міжнародній коаліції за повернення українських дітей і сприяти досягненню цілей, викладених у Рамковому документі цієї коаліції.

Португалія стала 12-ю країною, із якою Україна уклала двосторонню безпекову угоду на виконання положень Спільної декларації G7, ухваленої у Вільнюсі 12 липня торік.

У Швейцарії схвалили висилку російських шпигунів напередодні саміту миру, – Reuters ([УНІАН](#)).

В понеділок 32 голосами «за» та 9 «проти» законодавці верхньої палати підтримали пропозицію «систематично висилати російських та інших іноземних шпигунів», яку підтримала президент Віола Амхерд у своєму зверненні до парламенту.

Президент Віола Амхерд:

Іноземні держави повинні відчувати, що Швейцарія реагує на порушення їхньої безпеки і захищає себе.

Уряд планує послідовно висилати офіцерів розвідки, діяльність яких загрожує безпеці Швейцарії або її ролі як приймаючої країни. Також вона підкреслила, що це не призведе до автоматичного прийняття рішень.

Своєю чергою, депутат від лівоцентристських соціал-демократів, одна з прихильниць цього саміту Франциска Рот наголосила, що нейтральна

Швейцарія є «магнітом» для шпигунів через концентрацію в країні міжнародних організацій.

Вона пояснила, що особливо це стосується російських шпигунів, стверджуючи, що Швейцарія має показати «нульову толерантність» до шпигунства. Рот додала, що пропозиція повинна слугувати для зміцнення механізмів контролю та висилки шпигунів.

Євросоюз встановив загороджувальні мита на російське зерно ([LIGA.net](https://liga.net)).

Рада Європейського Союзу домовилася встановити загороджувальні мита на зернові та олійні культури з Росії й Білорусі.

Віцепрезидент Єврокомісії, єврокомісар із питань торгівлі Валдіс Домбровскіс:

Міністри ЄС погодились підвищити тарифи на імпорту зерна з Росії й Білорусі з 1 липня, щоб зупинити дестабілізацію сільськогосподарського сектора Євросоюзу, обмежити доходи РФ на фінансування війни проти України й для боротьби з незаконним постачанням на ринки ЄС вкраденого Росією українського зерна.

Постанова підвищує імпортуні тарифи на зернові, олійні та похідні продукти, а також на гранульований буряковий жом та сушений горох з Російської Федерації та Республіки Білорусь, за які імпортери зараз сплачують низькі мита або не сплачують їх узагалі. Ці товари будуть позбавлені доступу до тарифних квот ЄС.

Обмежувальні заходи стосуються товарів, що походять з Росії й Білорусі та прямо чи опосередковано експортуються до Євросоюзу. Вони не вплинуть на транзит через ЄС з обох країн до третіх країн.

Польща вводить обмеження на пересування російських дипломатів країною ([УНІАН](https://unian.net)).

Польща ввела обмеження на пересування російських дипломатів країною. Про це заявив міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський, повідомляє tvn24.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський:

Таке рішення є відповіддю на ведення Росією гібридної війни проти Європейського Союзу – в тому числі проти Польщі. Він уточнив, що посольство РФ найближчим часом отримає ноту з цього приводу.

Я щойно оголосив про польське рішення у зв'язку з участю російської держави у гібридній війні проти Європейського Союзу, а також проти Польщі. ... Це будуть обмеження як для самого посольства, так і для консульського персоналу РФ у Польщі.

Російські дипломати зможуть пересуватися в межах Мазовії, а консули - лише в тих воєводствах, де вони працюють, водночас це стосуватиметься всіх дипломатів, крім посла.

Військова допомога

ІТ-коаліція для України збрала вже €58 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Цього тижня відбулося засідання керівної групи ІТ-коаліції під керівництвом Естонії та Люксембургу в Талліні. Учасники ініціативи та спостерігачі підбили підсумки перших поставок обладнання Україні від ІТ-коаліції – ініціатива вже збрала понад 58 млн євро фінансових та матеріальних внесків – та оголосили про нові внески.

Про намір уже найближчим часом приєднатися до ІТ-коаліції під час засідання оголосила Іспанія. Крім того, країни-члени ініціативи підтвердили нові внески у розмірі 22 млн євро від Люксембургу, Ісландії, Естонії та Бельгії.

Заступниця міністра оборони Естонії Туулі Дунетон:

Робота ІТ-коаліції стрімко прогресує, і крок за кроком ми рухаємося до задоволення потреб України. На початку травня перші ноутбуки, монітори та інші комунікаційні пристрої прибули в Україну. Естонія додатково робить внесок у розмірі 2 млн євро. Цей внесок буде використаний для розвитку системи «Оберіг», що забезпечує процес обліку військовозобов'язаних. Разом з нашими партнерами ми вже встигли покрити найнагальніші потреби, але ще є багато пріоритетних позицій.

Литва приєднується до коаліції щодо підтримки ППО України ([Цензор.НЕТ](#)).

Литва приєднується до коаліції щодо підтримки української протиповітряної оборони.

Президент Литви Гітанас Науседа:

Радий повідомити, що Литва приєднується до Коаліції протиповітряної оборони, яку очолюють Німеччина, Франція і США. Ми зробимо свій внесок, надавши Україні мобільні радари повітряного спостереження. Військова підтримка України має вирішальне значення. Україні потрібна зброя, а не обіцянки. Підтвердимо слова ділом.

Німеччина в новому пакеті допомоги передасть Україні ЗРК Patriot ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус оголосив про надання Україні нового пакета озброєнь на суму близько 500 мільйонів євро.

Німеччина в новому пакеті допомоги передасть також Україні додаткову систему протиповітряної оборони Patriot.

Міністр закордонних справ країни Анналена Бербок:

Зміцнення протиповітряної оборони України залишається вкрай важливим. Німеччина надає ще одну систему Patriot і додаткові 500 мільйонів євро. Разом ми маємо зберігати нашу тверду підтримку.

Лише чотири країни відправили гроші на закупівлю боєприпасів для України, - Міноборони Чехії ([РБК-Україна](#)).

Міністр оборони Чехії Яна Чернохова закликала своїх європейських союзників зробити фінансовий внесок у чеську ініціативу щодо боєприпасів для України. Оскільки наразі тільки чотири країни виконали свої фінансові зобов'язання.

Ініціатива забезпечила фінансові зобов'язання 18 країн, переважно членів ЄС і НАТО. Чехія позиціонує себе як посередника, узгоджуючи меморандуми про зобов'язання донорів і угоди про закупівлі, а потім координуючи логістичні аспекти поставок.

Хоча кількість країн, які пообіцяли надати фінансову підтримку, зростає, лише деякі з них уже надіслали гроші.

«Кошти надходять до нас поступово; ми не можемо купувати боєприпаси в борг. Якщо деякі країни підписали меморандум, але ще не відправили кошти, ми не можемо розпочати закупівлі. Це свого роду заклик до тих урядів, які вже підписали меморандуми, надіслати гроші», - заявила Чернохова, наголосивши на логістичних і фінансових проблемах.

Вона також повідомила, що наразі гроші на купівлю боєприпасів надіслали тільки Канада, Данія, Нідерланди та Португалія.

У США відкрили завод, який вироблятиме артснаряди для України ([Укрінформ](#)).

В американському місті Мескіте, штат Техас, відкрився завод з виробництва 155-міліметрових артилерійських снарядів.

Підприємство щомісяця вироблятиме близько 30 тисяч снарядів для 155-міліметрових гармат, які мають вирішальне значення для потреб України.

Підприємство вартістю понад 500 млн доларів було профінансовано за рахунок додаткових витрат на 2022 та 2023 фінансові роки та включає передові виробничі технології та автоматизацію для виробництва металевих деталей великого калібру.

Відповідальний посадовець у Пентагоні з закупівель Вільям Лапланте заявив, що США надали Києву понад три мільйони 155-міліметрових снарядів від початку повномасштабної війни.

Нідерланди дозволяють Україні використовувати F-16 над територію РФ. Ви маєте право на самооборону, - глава МЗС Слот ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністерка закордонних справ Нідерландів Ганке Брюїнс Слот заявила, що Нідерланди не заперечуватимуть проти майбутнього застосування Україною винищувачів F-16 над територією Росії як засобу самооборони.

«Якщо ви маєте право на самооборону, немає кордонів для застосування зброї... Це загальний принцип», - наголосила Слот.

Брюїнс Слот зазначила, що використання західних літаків над територією Росії дає Україні стаття 51 Статуту ООН, в якій йдеться про право на самозахист.

Зараз відбувається тренування українських пілотів на винищувачах F-16, а також наземного технічного персоналу.

Литва готова направити своїх військових в Україну ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Литовської Республіки Інгріда Шімоніте заявив, що Литва готова направити свій персонал для допомоги в підготовці військ на українській території.

Прем'єрка зазначила, що Литва вже тренувала українських військових на своїй території, і може робити це в Україні.

«Литва, якщо буде потрібно, можливо, тренуватиме їх також в Україні у партнерстві з країнами, які захочуть це зробити», - сказала вона.

Німеччина дозволила Україні використовувати надану зброю по цілях у РФ ([Укрінформ](#)).

Уряд ФРН заявив, що Україна може використовувати зброю, надану Німеччиною, для захисту від російських атак, які завдають безпосередньо із прикордонних територій.

У заяві німецького уряду зазначається, що протягом останніх тижнів Росія готувала, координувала і здійснювала атаки на північно-східну частину Харківської області України, зокрема, з прикордонних територій.

«Ми разом переконані, що Україна має право відповідно до міжнародного права захищатися від цих нападів. Для цього вона також може використовувати зброю, надану для цієї мети відповідно до своїх міжнародно-правових зобов'язань, у тому числі й надану нами», – йдеться в заяві.

Блінкен підтвердив дозвіл для України застосовувати американську зброю по РФ ([Укрінформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен офіційно підтвердив, що президент Джо Байден надав дозвіл для України бити американською зброєю по військових об'єктах на території РФ.

«Упродовж останніх кількох тижнів Україна звернулася до нас і попросила дозволу використовувати зброю, яку ми надаємо для захисту від цієї агресії, включно по російських військах, які зосереджуються на російському боці кордону, а потім атакують Україну. Це – право до президента, і, як ви чули, він схвалив використання нашої зброї з цією метою», - зазначив глава американської дипломатії.

Він підкреслив, що надалі США продовжуватимуть робити те, що робили, а саме адаптуватися та коригувати зусилля по мірі необхідності на лінії фронту в Україні.

Люксембург вніс €5 мільйонів в «Артилерійську коаліцію» на підтримку України ([Укрінформ](#)).

Люксембург виділив 5 мільйонів євро на фінансування матеріалів та обладнання для України в рамках коаліції «Артилерія», яку очолюють Франція та США і в якій бере участь саме герцогство.

Про це стало відомо після зустрічі в Парижі міністерки оборони Люксембургу Юріко Бакес з міністром оборони Франції Себастьяном Лекорню.

«Фокус на поглибленні оборонного співробітництва, посиленні Люксембурга французькими бойовими машинами та продовження підтримки України, включаючи внесок у розмірі 5 млн євро до коаліції «Артилерія», - написано в повідомленні.

Обидва міністри також підтвердили своє бажання продовжувати та посилювати підтримку України в довгостроковій перспективі.

Данія підтверджує дозвіл Україні на використання F-16 проти військових цілей в Росії ([Укрінформ](#)).

Від початку процесу ухвалення рішення щодо передання Україні літаків F-16 Данія усвідомлювала, що ці літаки, як і інша зброя, передаються Україні для самозахисту, і можуть використовуватися проти військових цілей Росії, у тому числі на її території.

Міністр закордонних справ Данії Ларс Люкке Расмуссен:

Коротка відповідь: так (щодо можливості ударів F-16 по території Росії – ред.). Це не нова позиція, це частина нашого внеску. Коли ми обговорювали це з нашим Комітетом із закордонних справ у парламенті Данії, ми про це дуже чітко заявляли від самого початку: що це частина самооборони, що також, ймовірно, (потребуватиме) атакувати військові об'єкти на території Росії.

Литва закупить радары в рамках коаліції ППО для України ([Укрінформ](#)).

Уряд Литви схвалив виділення 13,5 мільйона євро на закупівлю радарів повітряного спостереження в рамках коаліції протиповітряної оборони України, очолюваної Німеччиною.

Міністр оборони Лаурінас Кашюнас:

Сьогодні уряд виділив 13,5 млн євро на придбання радарів, які посилять систему оповіщення в Україні. Цим ми приєднуємося до ініційованої Німеччиною коаліції протиповітряної оборони. Німеччина передала Україні свою третю систему Patriot та інші системи, тому ми робимо свій внесок у відповідь.

За його словами, мета цього року – відправити в Україну чотири радары. «Вони покращать попередження, видимість і здатність знищувати повітряні цілі. Чотири відправимо цього року й надалі будемо закуповувати радары, тому що вони потрібні Україні», – сказав глава Міноборони Литви.

Фінляндія дозволяє бити своєю зброєю по Росії - МЗС країни (Українська правда)

Міністерка закордонних справ Фінляндії Еліна Валтонен заявила, що країна, яка веде оборонну війну, може завдавати ударів по військових об'єктах на території агресора, якщо це необхідно для самозахисту.

«Фінляндія не встановила жодних конкретних обмежень на свою матеріальну допомогу Україні, але припускає, що матеріали будуть використовуватися відповідно до міжнародного права. Росія веде незаконну загарбницьку війну в Україні, і Україна має право на самооборону відповідно до статті 51 Статуту ООН. Це включає в себе удари по військових об'єктах на території агресора, які необхідні для самозахисту», – зазначила Валтонен.

Літаки, ракети, БТР: Швеція оголосила про найбільший пакет військової допомоги для України (Укрінформ).

Міністр оборони Швеції Пол Йонсон:

Швеція надасть новий військовий пакет для посилення протиповітряної оборони України. 16-й пакет є найбільшим шведським пакетом військової допомоги, на суму 1,16 мільярда євро.

Він додав, Швеція передасть Україні літаки радіолокаційної розвідки та управління (ASC 890).

«ASC 890 забезпечать Україну новими можливостями проти повітряних і морських цілей. В Україні посиляться здатність ідентифікувати цілі на великій відстані. Вони будуть допомагати F-16. Ракети AMRAAM (класу «повітря» - «повітря» - ред.) також будуть передані», - зазначив міністр.

За його словами, Швеція також передасть Україні весь свій запас бронетранспортерів (PBV 302) для формування нових бригад.

«Швеція також надасть артилерійські боєприпаси та ресурси для обслуговування раніше наданої техніки. Швеція поставить надлишки іншої техніки зі складів Збройних сил, обслуговуватиме раніше передану шведську техніку, надаватиме фінансову підтримку коаліціям, а також фондам і тимчасовим ініціативам, щоб забезпечити швидку та масштабну закупівлю техніки для України», - заявив міністр.

Йонсон додав, що перед Шведським агентством оборонних досліджень буде поставлено завдання підтримати Україну у створенні власного такого інституту.

«Крім того, у пакеті буде посилено командно-контрольний потенціал України шляхом передачі їй терміналів з підпискою на супутниковий зв'язок», - зазначив він.

Перші снаряди в рамках чеської ініціативи надійдуть в Україну найближчими днями (Укрінформ).

Україна отримає першу партію артилерійських снарядів, закуплених у межах чеської ініціативи, найближчими днями.

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала:

Перші десятки тисяч 155-міліметрових боєприпасів будуть поставлені в червні. Україна може очікувати першу партію вже найближчими днями.

За його словами, п'ятнадцять країн Євросоюзу та НАТО зібрали на снаряди для України в межах чеської ініціативи вже понад 1,6 мільярда євро.

У спільній заяві лідерів йдеться про те, що за умови поточного фінансування вони «розраховують забезпечити передачу півмільйона артилерійських боєприпасів до кінця року». Вони підкреслили, що продовжуватимуть ініціативу стільки, скільки буде потрібно.

Україна отримає 500 тисяч боєприпасів до кінця року в рамках чеської ініціативи ([Цензор.НЕТ](#)).

Країни-партнери планують до кінця 2024 року надіслати Україні пів мільйона боєприпасів у межах чеської ініціативи.

Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен:

Надання амуніції та засобів ППО залишаються найважливішими пріоритетами для всіх нас, і для України... Це допоможе змінити ситуацію на фронті. Це дуже необхідно, і ми продовжуватимемо ці зусилля так довго, як це буде потрібно.

Бельгія передасть Україні 30 F-16 до 2028 року, перші винищувачі надійдуть до кінця цього року ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр закордонних справ Бельгії Хаджа Лахбіб заявила, що Бельгія має намір передати Україні 30 винищувачів F-16. Перші літаки надійдуть в Україну до кінця 2024 року, а поставка всіх обіцяних винищувачів очікується до 2028 року.

За її словами, Бельгія передасть Україні тридцять своїх винищувачів-бомбардувальників F-16 до 2028 року, а поставка перших літаків очікується «до кінця цього року».

Чехія підтримала використання Україною західної зброї для ураження цілей в РФ ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала підтримав заклик генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга щодо надання дозволу Україні бити західною зброєю по цілях у Росії.

«Як країна, яка піддається атаці, Україна, безумовно, має повне право використовувати усі засоби оборони», – заявив Фіала, описуючи таку позицію як «просто логічну».

Він зауважив, що Україна зіткнулася із «небезпечним моментом», коли російські війська починають атаки через український кордон на північ від Харкова, потенційно намагаючись відкрити новий фронт у російсько-українській війні.

Іспанія надасть Україні підтримку на 1 млрд євро ([Цензор.НЕТ](#)).

Іспанія надасть підтримку Україні в 1 млрд євро на рік згідно з підписаною у Мадриді угодою у сфері безпеки.

Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес:

Ми зараз підписали політичну угоду, яка відіграє дуже важливу роль. Це договір про майбутнє і це приклад нашої рішучості надати Україні всі інструменти, щоб забезпечити Україну стабільністю. Ми бачимо безпеку інтегрованою, тому є кілька сфер – фінансова, військова, виробництво між Україною та Іспанією, підтримка, реконструкція, відновлення та розмінування – це теми, які охоплює договір. Іспанія надала велику підтримку за два роки й зобов'язується ще підтримувати на мільярд євро, щоб посилити Україну.

Санчес уточнив, що «це протиповітряна оборона для того, щоб захистити цивільне населення, інфраструктуру, міста, які продовжують потерпати від атак, як це сталося цими вихідними в Харкові».

Латвія інвестує ще 20 млн євро в Коаліцію дронів на підтримку України ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр оборони країни Андріс Спрудс заявив, що у поточному році Латвія має намір інвестувати 20 млн євро у коаліцію безпілотників на підтримку України. Таку ж суму країна спрямує на посилення власної армії дронів.

«Бачачи важливість безпілотників у війні та керуючись досвідом України, ми можемо оголосити про запуск Drone Capability Initiative цього року. Ми можемо метафорично говорити про створення армії безпілотників», - заявив він.

Спрудс зазначив, що до виробництва дронів залучатимуть місцеві компанії.

Франція відправить військових інструкторів в Україну ([Укрінформ](#)).

Франція відправить своїх інструкторів в Україну для підготовки українських військовослужбовців.

Головнокомандувач ЗСУ Олександр Сирський:

Мною вже підписані документи, які дозволять першим французьким інструкторам невдовзі відвідати наші навчальні центри та ознайомитися з їхньою інфраструктурою та персоналом. Вірю, що рішучість Франції спонукає інших партнерів доєднатися до цього амбітного проекту.

Сирський привітав ініціативу Франції направити в Україну інструкторів для підготовки українських військовослужбовців та подякував за «дружню підтримку французького народу та військову й економічну допомогу Україні задля відбиття російської військової агресії».

Нідерланди разом з партнерами планують якнайшвидше зібрати систему Patriot і передати її Україні, - міністерка оборони Оллонгрєн ([Цензор.НЕТ](#)).

Очільниця оборонного відомства Нідерландів Кайса Оллонгрєн заявила, що Нідерланди спільно зі своїми союзниками намагаються швидко зібрати систему протиповітряної оборони Patriot для України, щоб передати її Києву найближчим часом.

За її словами, кілька країн мають зібрати одну ЗРК Patriot, проявивши при цьому креативність, як це роблять українці.

Оллонгрєн наголосила, що хоче, аби зібрана система Patriot потрапила до України «якомога швидше».

Швеція надала Україні дозвіл на використання її зброї по території РФ ([Цензор.НЕТ](#)).

Швеція дозволила бити по РФ зброєю яку передала Україні

Міністр оборони Швеції Пол Йонсон заявив, що Україна зможе використовувати шведську зброю для ударів по території Росії.

Міністр вважає, що оскільки Україна є об'єктом неспровокованої і незаконної агресивної війни з боку Росії, то має право захищати себе за допомогою «військових дій, спрямованих проти території супротивника, якщо ці дії відповідають законам і звичаям війни».

Гуманітарна та фінансова допомога

Україна просила в Австралії вугілля - дадуть грошима ([Укрінформ](#)).

Австралія вирішила передати 20 млн доларів на зміцнення енергосистеми України, замість вугілля, яке раніше запитував український уряд.

«Австралія відповіла на запити України щодо поставок вугілля напередодні наступної зими, вирішивши натомість надіслати Києву 20 мільйонів доларів готівкою», - йдеться у повідомленні.

Ці кошти буде передано до «Фонду енергетичної підтримки України», керованого як Україною, так і Єврокомісією.

3 грудня минулого року Україна зробила два окремі запити на постачання вугілля з Австралії, і федеральний уряд висловив небажання їх задовольнити. І це попри те, що на початку повномасштабного вторгнення РФ Австралія постачала вугілля до України.

Але тепер уряд виділить ще 31 мільйон доларів на підтримку – 20 мільйонів доларів в енергетичний фонд та 11 мільйонів доларів в якості додаткової гуманітарної допомоги.

Міністр закордонних справ Австралії Пенні Вонг заявила, що відправити кошти, а не вугілля напругу, просто дешевше і простіше.

«Якщо ви відправляєте вугілля з Австралії, у вас є витрати на доставку та страховку. Насправді ця сума коштів, якщо Україна захоче витратити її на вугілля, дасть еквівалентну кількість вугілля порівняно з тим, що ми бачили раніше. Але це дозволить Україні самій ухвалювати рішення про те, де найкраще застосувати ці кошти», - заявила Вонг.

«Це війна, і реагування Австралії на запити України має бути швидким, а не розтягнутим та відкладеним», - йдеться у повідомленні.

Гуманітарні кошти у розмірі 11 млн доларів будуть спрямовані насамперед до Управління ООН з координації гуманітарних питань, що займається такими предметами першої необхідності, як їжа, вода та житло.

Україна отримала від Канади 10 «швидких» (Укрінформ).

Україна отримала від Канади десять медичних автівок, які підсилять центри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф семи областей.

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко:

Десять «швидких» класу С, закуплені завдяки жертвам громадян Канади, обладнані всім необхідним для транспортування важкохворих пацієнтів та підсилять центри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф семи областей України.

«Швидкі» вже розподілені між центрами екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Закарпатської, Львівської, Чернігівської, Сумської, Миколаївської, Херсонської та Хмельницької областей.

Проект реалізований за пожертви громадян Канади. Загалом за період воєнного стану Канадсько-Українська фундація передала для потреб охорони здоров'я 24 автомобілі, 100 апаратів штучної вентиляції легенів та медичні вироби для закладів охорони здоров'я.

ПАРЄ просить європейські держави продовжити тимчасовий захист українським біженцям (Укрінформ).

Комісія з питань міграції Парламентської асамблеї Ради Європи звернулася до європейських держав із закликом продовжити термін тимчасового захисту, який був наданий раніше, або знайти нові шляхи для законного перебування українців на територіях цих країн.

«Необхідно забезпечити законну та юридично безпечну присутність населення України на своїй території та полегшення доступу шукачів притулку до наявних прав», - йдеться в документі, який стосується переміщених осіб з-за меж України, які користуються тимчасовим захистом в Європі.

Комісія зокрема просить держави-члени ЄС надати українцям, які користуються тимчасовим захистом, «право на постійне проживання в приймаючій країні після трирічного періоду проживання».

В ухваленому проєкті резолюції перераховано також низку заходів для допомоги внутрішньо переміщеним особам в Україні, включаючи швидке надання гуманітарної допомоги «з особливим акцентом на потреби внутрішньо переміщених дітей та їхніх сімей».

За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, за останні два роки понад 5,9 мільйона громадян України отримали притулок у Європі, а понад 500 000 перебувають в інших країнах. Крім того, в Україні налічується близько 5 мільйонів внутрішньо переміщених осіб.

Євросоюз передав Україні три сучасні системи для розмінування MV-10 ([Укрінформ](#)).

Європейський Союз передав Україні три системи розмінування DOK-ING MV-10 для оснащення новостворених піротехнічних підрозділів ДСНС.

Посол ЄС в Україні Катаріна Матернова офіційно передала техніку ДСНС.

Техніку надано у рамках проєкту міжнародної технічної допомоги «Комплексна підтримка національного сектору протимінної діяльності в Україні – оперативна допомога державним операторам у проведенні гуманітарного розмінування», де партнером з розвитку виступив Європейський Союз, а виконавцем – Державна установа Центральне агентство з управління проєктами (Литовська Республіка).

5 млн євро виділить Литва на відновлення шкіл та дитсадків в Україні ([Цензор.НЕТ](#)).

Уряд Литви сьогодні схвалив постанову Мінфіну про виділення 5 млн євро на сферу освіти України.

Литовська підтримка буде спрямована на відновлення зруйнованих шкіл та дитячих садочків в Україні, а також обладнання в них бомбосховищ і встановлення інших засобів захисту.

Міністерка фінансів Литви Г. Скайсте:

На тлі російської війни, що триває проти України, ми маємо допомогти українцям зберегти надію на майбутнє. Для цього надзвичайно важлива можливість здійснювати освіту молодого покоління навіть в умовах війни із забезпеченням навчання дітей, попри постійний ризик авіаударів. (...) Виділені Литвою 5 млн євро доповнять двосторонні проєкти з відновлення, що реалізуються в нашій сфері освіти, та сприятимуть розширенню підтримки з боку міжнародної спільноти.

Німеччина відправила нову партію допомоги українським енергетикам ([Укрінформ](#)).

У межах Українсько-Німецького енергетичного партнерства українським енергетикам передали три силові трансформатори та спецтехніку.

«У межах Українсько-Німецького енергетичного партнерства передано нову партію допомоги. Це три великогабаритні силові трансформатори потужністю 40 000 кВА кожен для живлення вузлів розподільної мережі та 16 одиниць спецтехніки», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що частина переданого обладнання вже надійшла в Україну. Зокрема, Харківобленерго отримало 4 вантажівки з краноманіпулятором для аварійних та капітальних ремонтів в електричних мережах. Миколаївобленерго отримало дві автівки, Тернопільобленерго – одну.

Решту автомобілів найближчим часом отримають енергетики Черкаської, Хмельницької, Запорізької областей. Також додаткові одиниці спецтехніки надійдуть до Харківської та Миколаївської областей.

Інше обладнання, зокрема трансформатори, наразі на етапі доставки в Україну.

За інформацією Міненерго, з початку повномасштабного вторгнення Україна отримала з Німеччини 120 вантажів гуманітарної допомоги загальною вагою понад 1670 т.

Швеція виділила новий пакет допомоги для енергетики України ([Укрінформ](#)).

Швеція виділяє новий пакет допомоги на 650 мільйонів шведських крон (56,5 млн євро), аби збільшити українські потужності з виробництва і передачі електроенергії.

Зазначається, що 500 мільйонів шведських крон (43,5 млн євро) буде профінансовано через Фонд підтримки енергетики України Енергетичного співтовариства. Ще 150 мільйонів шведських крон (13 млн євро) буде надано через Програму розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

«Ця допомога забезпечить подачу енергії об'єктам критичної інфраструктури й іншим установам, аби українські школи, лікарні, транспорт, водопостачання і промисловість могли належно функціонувати», - йдеться у дописі.

Канада прийняла майже 287 тисяч українських біженців ([Укрінформ](#)).

Від початку повномасштабного російського вторгнення до Канади прибули більш як 286 тисяч українських шукачів притулку.

За програмою «Канадсько-український дозвіл на екстрені поїздки» (CUAET), створеною у березні позаминулого року, до Канади досі прибуло 286 752 українців. Ця програма дає українцям, які тікали від війни, право на термінове отримання трирічного дозволу на роботу й проживання в Канаді, а також фінансову допомогу та тимчасове безкоштовне поселення. Прийом нових заявок на цю програму був закритий ще влітку минулого року й всі охочі скористатися нею мали до кінця березня 2024-го приїхати до Канади.

Загалом за весь час уряд Канади отримав майже 1,2 мільйона заявок на цю візу, з яких затвердив більше 960 тис.

Німеччина виділить додаткові €60 мільйонів на гуманітарну допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок під час зустрічі із колегами з ЄС у Брюсселі заявила про плани Німеччини виділити ще 60 мільйонів євро на гуманітарну допомогу Україні.

За словами Бербок, додаткова гуманітарна допомога буде призначена саме для мешканців східних регіонів України, де нині часто бракує найнеобхіднішого.

Міністр наголосила, що уряд ФРН працює із міжнародними гравцями, аби доставити гуманітарну допомогу в східні області України.

Плани врегулювання. Переговорний процес

26.05

«Путін дуже поспішає почати переговори з Україною»: політтехнолог Загородній назвав причину ([Еспресо](#)).

Політтехнолог Тарас Загородній:

Я спілкуюсь з енергетиками, які стежать за Росією. Так от, вони говорять, що в Росії почнуть великі проблеми з енергетикою вже восени. Влітку споживання енергії скоротилось і те, що Україна б'є по їхніх НПЗ та енергетичній інфраструктурі, проявиться саме восени. Саме тому Путін так поспішає провести переговори з Україною, щоб потім не показувати свою слабкість.

Україна має продовжувати бити по енергетичній інфраструктурі росіян. Ми маємо знищувати їхні НПЗ, що відповідно призведе до хаосу у РФ. Це буде лише питанням часу. Зокрема, коли вся їхня система почне руйнуватись. Також варто відзначити й розмови в США щодо ударів їхнім озброєнням по території РФ. Це також впливає на росіян і вони змушені вже зараз шукати можливості провести переговори.

27.05

З Євросоюзу зібрався організувати нові переговори про мир в Україні за участі РФ ([Главком](#)).

Після проведення у Швейцарії Глобального саміту миру Європейський Союз хоче організувати восени у Саудівській Аравії переговори про мир в Україні з участю Росії. Про це повідомляє Bloomberg.

Видання не розкрило подробиць цього задуму.

Журналісти додали, що президент США Джо Байден не планує брати участь у Глобальному саміті миру у Швейцарії.

Згідно з тими ж даними, Китай і Бразилія планують альтернативні заходи з українського питання.

Зеленський відреагував на повідомлення про намір ЄС організувати переговори з участю РФ ([Радіо Свобода](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Віри Путіну ніякої немає. Ми провели близько 200 раундів перемовин в рамках нормандських зустрічей і мінських угод. Це почалося ще до мого президентства. Результатів не було – окуповані території залишились окупованими.

«Дипломатія» як інструмент війни. Чому саме зараз Путін надсилає сигнали про «переговори», а Київ має рацію, не довіряючи їм — західні ЗМІ (НВ).

Наприкінці минулого тижня агентство Reuters повідомило з посиланням на чотири джерела у РФ, що російський диктатор Володимир Путін нібито готовий до переговорів про припинення вогню у війні проти України за умови збереження за Росією усіх українських територій, які вона нині окупує.

Ця інформація мала широкий резонанс в Україні та закордонном (...).

У західних ЗМІ та дипломатичних колах поділяють скепсис офіційного Києва щодо справжніх мотивів Москви.

NV зібрав огляд матеріалів західних ЗМІ з цієї теми, що з'явилися після появи резонансної публікації Reuters.

Американський CNN пише, що «Україна має рацію», коли з упередженням ставиться до інформації про нібито готовність Путіна до переговорів. Телеканал констатує, що до подібних сигналів Путіна варто ставитися «із великими, щонайширшими застереженнями та з урахуванням ваги досвіду України — як і Заходу — [у домовленостях] з російською дипломатією».

Ідея «замороження» війни, висловлена російськими джерелами у матеріалі Reuters, завадила б Москві реалізувати її намір захопити увесь Донбас, однак водночас позбавила б Київ сподівань не втратити жодних територій за підсумками війни, нагадує CNN.

Однак ключовим телеканал називає навіть не озвучені в цьому тексті посили, а контекст нібито «мирних» сигналів Кремля. «Путін говорив про мир на тлі, яке аж ніяк таким не було», — наголошується в статті. Зокрема ці заяви прозвучали під час візиту російського диктатора в Білорусь, яку раніше Кремль використав для вторгнення в Україну і яка тепер проводить спільні із РФ ядерні навчання. Путіна також поставив під сумнів легітимність президента України Володимира Зеленського, хоча вибори довелося відкласти саме через розпочату Росією війну, підкреслює CNN. А непідтверджена інформація про присутність Віктора Януковича в Білорусі під час зустрічі Путіна та Лукашенка призвела до припущень, що Москва знову сподівається домогтися його повернення до влади в Україні (...).

Журнал Newsweek пише, що не лише в Києві, але й у Вашингтоні чиновники скептично поставилися до думки, що Москва справді прагне до припинення конфлікту шляхом переговорів. Адміністрація президента Джо Байдена неодноразово наголошувала, що не буде вести жодних переговорів щодо припинення війни без участі представників України. Коли ж у п'ятницю з'явилось повідомлення Reuters про те, що Кремль нібито готовий до припинення вогню, яке «заморозить» поточні лінії фронту, офіційні особи США поставили під сумнів такі наміри Москви (...).

Путін намагається підірвати майбутній Саміт миру в Швейцарії – Боррель (Укрінформ)

Говорячи нібито про мирні переговори, Путін продовжує свої варварські атаки проти цивільної інфраструктури та проти мирного населення України та намагається підірвати майбутній Саміт миру в Швейцарії, який буде присвячений пошуку шляхів до майбутнього мирного процесу.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель у Брюсселі під час пресконференції за підсумками Ради міністрів ЄС із закордонних справ заявив:

«Путін говорить про мирні переговори, але його армія розпочала ще один наступ проти Харкова. Вони обстрілюють щільно заселені цивільні будинки, намагаються підірвати майбутній Саміт миру в Швейцарії. Ми повністю підтримуємо цей саміт, який організований Швейцарією за запитом України. Його метою є сприяти майбутньому мирному процесу. Ми працюємо над якомога ширшою участю у цьому заході», - зазначив Жозеп Боррель.

Росія не зацікавлена у змістовних переговорах з Україною — ISW (Дзеркало тижня).

Чинovníки РФ знову висувають фейки про українську владу.

Кремлівські чиновники продовжують заявляти про небажання Росії вести змістовні переговори з Україною. Країна-агресорка активно просуває інформаційні кампанії, спрямовані на змушення Заходу поступитися суверенною територією та правами народу України на користь РФ.

Як зазначають аналітики Інституту вивчення війни (ISW) у своєму звіті від 26 травня, голова Держдуми Росії Вячеслав Володін заявив, що «президент України Володимир Зеленський порушив Конституцію України», «скасувавши» вибори, і «вже не є легітимним лідером країни». Володін також зазначив, що «Зеленський не має права ухвалювати офіційні рішення, включно з оголошенням мобілізації».

Він стверджує, що Україна «перестала існувати як правова держава» у 2014 році, і «будь-які угоди з нелегітимним президентом є недійсними і можуть бути оскаржені в майбутньому».

Ці заяви відповідають давнім нарративам Кремля щодо українського виборчого законодавства та легітимності.

28.05

Путін знову збрехав, – опозиціонер про готовність Кремля до перемовин (24 канал).

Російський диктатор уже давно маніпулює темою перемовин. Наприклад, він заявляв, що у продовженні війни нібито винні США, бо у 2022 році послали до Києва тодішнього прем'єра Великої Британії Бориса

Джонсона. Він буцімто й переконав українську делегацію покинути переговори у Стамбулі.

Такі заяви – черговий напад брехні, якою постійно займається Володимир Путін. Про це розповів російський опозиційний журналіст Ігор Яковенко, зауваживши, що вся ця історія суперечить елементарним законам фізики (...).

Але цікаво, що у цій історії причини та наслідки змінені місцями, що суперечить законам фізики. Адже Борис Джонсон приїхав до Києва на кілька днів пізніше, тобто уже після того, як українська делегація покинула Стамбул. Тому візит англійського прем'єра ніяк не міг бути причиною відмови від переговорів.

Тож Путін черговий раз збрехав, причому він бреше з цього приводу постійно, – наголосив Яковенко.

Тепер російський диктатор намагається показати себе так званим «голубом миру», мовляв, він готовий до переговорів у будь-який момент, але цю ідею не підтримує офіційний Київ. Все це лише спроби скомпрометувати Україну.

Насправді зрозуміло, що у сьогоденній ситуації, коли триває знищення мирних міст, коли Росія окупувала значну частину України та продовжує воювати – будь-які розмови про переговори, які підтримає Україна, призведуть до того, що досить стрімко зникне західна допомога.

Тобто сам факт початку переговорів означає відсутність західної допомоги, тому що на Заході є багато людей, які взагалі не в захваті від того, що країни Європи та Сполучені Штати допомагають Україні, – пояснив російський опозиційний журналіст (...).

Противник зможе переозброїтися, провести поповнення своїх лав, поповнити озброєння та почати війну у нових вигідних для себе умовах. До того ж у результаті усього цього домовленості про постачання озброєнь та про допомогу Україні будуть перервані. Адже для чого допомагати державі, якщо вона нібито вже домовилась про мир.

Генсек НАТО: ми не бачимо жодних ознак того, що путін планує закінчити цю війну ([УНН](#)).

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг заявив, що «ми не бачимо жодних ознак» того, що глава кремля Володимир Путін планує закінчити війну. Про це він заявив, прибувши у вівторок на засідання міністрів оборони країн ЄС, пише УНН.

Генсек НАТО Єнс Столтенберг відповів, що сказав би на повідомлення про те, що «Путін просить мирних переговорів».

«Ця війна може закінчитися завтра, якщо уряд, країна, яка почала війну, президент Путін припинить атакувати Україну. Виклик полягає в тому, що ми не бачимо жодних ознак того, що президент Путін, Росія планує закінчити цю війну. Навпаки, ми бачимо, що вони активізуються», - сказав Столтенберг.

«Тож українцям вирішувати, які умови є прийнятними для угоди. Ми як члени НАТО знаємо, що те, що відбувається за столом переговорів, тісно пов'язане з силою на полі бою. Отже, якщо ми хочемо вирішення шляхом переговорів, за якого росія визнає, що Україна має переважати як суверенна незалежна держава в Європі, тоді єдиний спосіб досягти цього - надати військову підтримку Україні, щоб вони могли продемонструвати президенту путіну, що він не переможе на полі бою. Він не отримає контроль над Україною за допомогою військової сили, але має сісти і прийняти суверенну незалежну Україну також у майбутньому», - зазначив Генсек НАТО.

30.05

Що стоїть за псевдомирними сигналами Путіна (НВ).

За останні 27 місяців президент Росії Володимир Путін неодноразово запевняв у готовності до переговорів щодо припинення війни проти України, які Київ цілком законно відкидав, сприймаючи як спроби тиску з метою змусити капітулювати. Однак маневр, здійснений минулого тижня, може означати зміну у воєнній стратегії Росії. Замість чергової заяви Кремль організував серію «витоків» інформації, які спочатку були передані інформаційним агентством Reuters. Агентство відразу ж спростувало витокі, але в такій двозначній формі, що їхня суть може здатися підтвердженою. Основний меседж полягає в тому, що Путін нібито готовий заморозити бойові дії на нинішніх лініях фронту і впевнений, що зможе «продати» цей компроміс як перемогу, незважаючи на відмову від максималістських цілей — згорнути розширення НАТО та провести «денацифікацію» України.

Ці витокі, ймовірно, спрямовані на те, щоб зірвати останні приготування до мирного саміту щодо України, запланованого на 15–16 червня в Бюргенштоці, Швейцарія, який російська пропагандистська машина невпинно засуджує. Путін поскаржився на те, що Росію не запросили, і водночас заявив, що вона не зацікавлена в обговоренні українського бачення мирного врегулювання, яке сильно розходиться з «реальністю на місцях» (...).

Україна не може вести переговори з нацією, яка хоче знищити її народ, - The Hill (УНІАН).

Коли західні політики та аналітики закликають до переговорів, вони фактично підтримують плани Путіна.

Дві нещодавні ракетні атаки Росії по Україні чітко вказують на її геноцидний намір у веденні злочинної війни. Вони також нагадують, що коли правитель РФ Володимир Путін говорить про переговори та мир, а це він робить з передбачуваною регулярністю, він насправді має на увазі геноцид, реваншизм і війну.

Автори стверджують, що коли західні політики та аналітики закликають до переговорів, вони фактично підтримують плани Путіна щодо знищення українців, поневолення росіян і тероризування їхніх сусідів (...).

Лавров хоче, щоб Китай організував «мирну» зустріч Росії та України (УНІАН).

Китай може організувати мирну конференцію, в якій будуть брати участь РФ та Україна. Про це повідомило російське видання РІА, посилаючись на слова міністра закордонних справ РФ Сергія Лаврова.

За словами Лаврова, такий крок став би продовженням зусиль Китаю з врегулювання «української кризи» (...).

У виданні нагадали, що Росія неодноразово закликала до перемовин за умови, що Україна та Захід визнають територіальні здобутки країни-агресора в нашій державі, проте Київ відкидав такі пропозиції.

Також Лавров розкритикував США за допомогу Україні та заявив, що Вашингтон став «співучасником злочинів київського режиму».

Поплічник Путіна сказав, що Росія розцінила заплановані поставки ядерних винищувачів F-16 в Україну як «сигнальну акцію» з боку НАТО (...).

У Росії зробили цинічну заяву про мир в Україні: чому Лавров про це заговорив (24 канал).

В Росії знову заговорили про так звані «переговори» з Україною. Зрозуміло, що нічого адекватного в цих заявах немає.

Про це розповів політтехнолог Борис Тизенгаузен, прокоментувавши нещодавню заяву глави МЗС Росії Сергія Лаврова. Нещодавно ще й диктатор Путін розповідав маячню про легітимного голову Верховної Ради.

Зрозуміло, що це маячня. Все це вже відбувалося раніше (...).

Захід прекрасно розуміє, що Росія не хоче ніяких переговорів. Там вимагають капітуляцію. В цьому контексті такою ж є заява Лаврова, де він виділяв «перемир'я» та «мир». Нічого такого Росія не хоче (...).

Перемир'я потрібне Росії лише для того, аби виробити більше зброї. Вони спробують накопичити всього якнайбільше, щоб потім знову напасти.

31.05

Китай відмовився брати участь у саміті миру у Швейцарії – Reuters (Главком).

Китайська влада відхилила запрошення взяти участь у швейцарській конференції щодо України, оскільки не було виконано необхідних для цього умов. Про це пише агентство Reuters. За інформацією видання, відмова КНР бути присутніми на форумі безпосередньо пов'язана з відсутністю російської делегації на заході.

«Китай підтвердив, що не братиме участь у мирній конференції щодо України, яка наступного місяця відбудеться у Швейцарії, повідомили чотири джерела, які мають безпосередню інформацію про це», – йдеться у публікації.

За словами трьох джерел, Пекін відхилив запрошення, оскільки не було дотримано умов для їхньої участі, включаючи участь як Росії, так і України.

Уточнюється, що серед умов для участі Китаю у швейцарській конференції було визнання форуму як Україною, так і Росією.

Крім того, Пекін наполягав на рівноправній участі обох країн у заході. «Цього тижня Китай поінформував дипломатів про те, що умови, яких не було виконано, включають те, що конференція повинна бути визнана як Росією, так і Україною, має бути рівноправна участь усіх сторін і повинно відбутись чесне обговорення всіх пропозицій», – повідомило одне з джерел Reuters.

Чому насправді Путін хоче переговорів з Україною: Пристайко розкрив наміри диктатора ([ТСН](#)).

Путін визнав неспроможність взяти Україну зброєю, тому йде на переговори.

Той факт, що російський диктатор Володимир Путін нібито прагне переговорів щодо припинення війни в Україні є свідченням його неспроможності підкорити країну військовим шляхом.

Таку думку висловив ексголова МЗС України Вадим Пристайко.

За його словами, сам факт того, що в Росії відкрито заговорили про можливість переговорів із метою зупинити війну в Україні, є непоганим показником. Це засвідчує, що в Кремля бракує потужностей для повного знищення української держави (...).

Пристайко вважає, що тепер головне завдання для України - вийти з цієї війни з мінімальними втратами. Щоправда, як саме визначати ці «мінімальні втрати» - питання відкрите.

Мирна угода буде пасткою: Зеленський розповів про можливі переговори з Росією ([24 канал](#)).

Зеленський зауважив, що кінця війни поки не видно, тому переговори з Росією наразі нереалістичні. Він сказав, що мирна угода буде «пасткою», оскільки Путін порушить будь-яку угоду, і довіряти йому точно не можна.

Зеленський зазначив, що Путін розпочав повномасштабне вторгнення в Україну у 2022 році, оскільки Захід слабо відреагував на анексію Криму та захоплення частини сходу України у 2014 році.

Також, за словами президента України, Росія наполягає на тому, що Україна має прийняти нові територіальні реалії. Володимир Зеленський говорить, що Москва використовує будь-яку паузу в бойових діях, щоб «зміцнити м'язи на полі бою» і рано чи пізно завдасть удару знову.

Він зазначає, конфлікт в Україні схожий на Другу світову війну, але в менших масштабах через «ідеологію російського фашизму». Президент говорить, що у росіян методи війни такі ж жорстокі, як і в нацистській Німеччині. Були і масові страти, і поховання та згвалтування.

Якби Росія перемогла в Україні, Путін прагнув би ще більше змінити кордони Європи, атакуючи інші країни, – сказав Зеленський і додав, що зараз триває справжня третя світова війна.

Плани повоєнного відновлення України

В Україні відновили вже 869 пошкоджених Росією медзакладів (Укрінформ).

За час повномасштабної війни в Україні вже вдалося відновити 869 медичних закладів.

«За понад два роки війни у різних областях України повністю або частково відновлені 869 об'єктів медзакладів. З них 512 об'єктів відновлені повністю та ще 357 - частково. Це медичні заклади на деокупованих територіях, а також ті, які зазнали невеликих ушкоджень: вибиття вікон, знищення покрівлі, пошкодження фасаду тощо. Найбільше об'єктів відновлено в Миколаївській, Дніпропетровській, Київській, Харківській та Чернігівській областях», - йдеться у повідомленні Міністерства охорони здоров'я.

В МОЗ нагадали, що внаслідок обстрілів та атак Росії було пошкоджено 1 604 медзаклади та ще 211 - зруйновані повністю й відновленню не підлягають.

На Дніпропетровщині відкрили відновлений ліцей із бомбосховищем (Укрінформ).

Ліцей, відновлений за підтримки Європейського інвестиційного банку (ЄІБ), відкрився у селі Привовчанському на Дніпропетровщині.

«Майже 200 учнів із сіл Привовчанське та Малоолександрівка Дніпропетровської області відтепер матимуть кращі та безпечніші умови навчання завдяки капітально відремонтованій будівлі та облаштованому бомбосховищу. Це вже друга школа, відкрита цього року на Дніпропетровщині в межах Надзвичайної кредитної програми для відновлення України - спільної ініціативи Європейського Союзу та ЄІБ», - йдеться у повідомленні пресслужба Мінвідновлення.

Реконструкція ліцею в Привовчанському була профінансована кредитом ЄІБ у розмірі 630 тис. євро. Ще 180 тис. євро виділили з місцевого бюджету.

Ремонт ліцею у Привовчанському провели в межах Надзвичайної кредитної програми для відновлення України у партнерстві з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури, Міністерством фінансів України, Дніпропетровською обласною державною адміністрацією, Павлоградською районною військовою адміністрацією та Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

Програма має розмір у 200 млн євро, які спрямовуються на відновлення соціальної інфраструктури українських міст.

У Дніпропетровській області програми з відновлення охоплюють 26 проєктів. Серед них — 10 шкіл, 12 лікарень, адміністративна будівля та три

станції водопостачання та водовідведення. Чотири проєкти успішно завершено, а решта перебувають на різних етапах будівництва.

У Миколаєві відремонтували гуртожиток для переселенців (Укрінформ).

У Миколаєві завдяки міжнародним партнерам завершився ремонт гуртожитку для вимушених переселенців (ВПО) на 200 людей.

«У Миколаєві завершився ремонт гуртожитку для вимушених переселенців (ВПО). Завдяки цьому близько 200 людей, які втратили свої домівки через війну, отримають надійний притулок. Ремонт фінансувався Міжнародною організацією з міграції (МОМ)», - йдеться у повідомленні Миколаївської міської ради.

При цьому зазначається, що не лише ремонтні роботи, а й обладнання приміщень були важливими аспектами підготовки гуртожитку.

На Миколаївщині відновили після обстрілів два ліцеї (Укрінформ).

«У межах проєкту Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні «EU4UASchools-UA: Build Back Better» у двох ліцеях Миколаївського району, які постраждали внаслідок російської агресії, було проведено ремонтно-будівельні роботи», - йдеться у повідомленні Миколаївської ОВА.

Проєкт став можливим завдяки підтримці Європейського Союзу.

Начальник Миколаївської ОВА Віталій Кім подякував Європейському Союзу та ПРООН в Україні за підтримку регіону. За його словами, у межах цієї програми в області планується відновити 64 освітні заклади, 24 із яких – цього року.

«Війна ускладнила доступ наших дітей до якісної освіти та знань, від яких залежить майбутнє нашої держави. Саме тому об'єднувати зусилля з партнерами задля відбудови навчальних закладів є потужною інвестицією у розвиток всієї країни», — сказав начальник ОВА.

В Охтирці відновлюють житло за допомогою данських партнерів (Укрінформ).

В Охтирці партнери з Данії допомагають із реконструкцією пошкоджених унаслідок російської агресії дахів житлових будинків.

Команда міської ради, Данська рада у справах біженців (DRC) та підрядники намагаються вирішити багато завдань.

«Наразі вивчається питання реконструкції покрівель будинків за адресами пров. Харківський, 2 та вул. Армійська, 4. Якщо у першому випадку ремонт даху ускладнюється тим, що туди важко заїхати будівельному крану, то в другому випадку складність ситуації пов'язана з кутом нахилу даху. Як подолати ці фактори – досліджують фахівці», - йдеться в повідомленні Охтирської міської ради.

Крім того, представники DRC провели реєстрацію мешканців ще двох будинків з метою подальшого відновлення пошкодженого даху. На один з цих об'єктів уже підвезли будматеріали, роботи вже розпочинаються.

Програма DRC з відновлення житла в Сумській області реалізується зокрема завдяки фінансуванню UHF 8 (Ukraine Humanitarian Fund).

Кількість заяв на компенсацію «єВідновлення» від мешканців Харківської області зростає майже на 50% ([РБК-Україна](#)).

Через суттєве збільшення інтенсивності ворожих обстрілів і бомбардувань у Харківській області, мешканці цього регіону почали набагато частіше звертатися по компенсацію «Відновлення» як за знищене, так і за пошкоджене житло. Протягом останніх місяців у Харківській області кількість отриманих заяв на відшкодування зростає майже на 50%.

Голова комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування Олена Шуляк повідомила, що сума погоджених виплат мешканцям цього регіону в рамках програми нині складає більше ніж 2,5 млрд гривень. Це 12% від загальної суми по Україні, яка на сьогодні вже сягнула майже 20 млрд гривень.

За її словами, з перших днів роботи програми саме Харківщина була сумним лідером за кількістю отриманих заяв на компенсацію і за пошкоджене, і за знищене житло, випереджаючи навіть Донеччину і Київщину. Так, станом на 30 травня громадяни, чиє житло було пошкоджено або знищено вже подали більше ніж 42 тисяч заяв. Це близько 40% від загальної кількості заяв, отриманих від громадян з усієї України.

«Але через те, що ворог останнім часом тероризує ракетними атаками і авіабомбами мешканців Харківщини набагато сильніше, вони змушені подаватись на компенсацію ще активніше - людям потрібно вирішувати питання з житлом, ми це прекрасно розуміємо, тож держава допомагає і буде допомагати. Нині ми бачимо, що з 29 січня по 29 травня цього року кількість поданих заяв за пошкоджене житло на Харківщині збільшилась на 43%. Але за знищене ще більше - на майже 50%», - констатувала Шуляк.

Парламентарка додала, що станом на сьогодні в рамках програми «єВідновлення» для мешканців Харківщини вже погоджено більше 2,5 млрд гривень. І за період з 29 січня по 29 травня ця сума збільшилась на 30%. Цільові кошти харків'яни та мешканці області можуть витратити як на термінові і капітальні ремонти своїх помешкань, так і на придбання нового житла у будь-якому куточку України - держава їх у цьому виборі не обмежує.

Олена Шуляк також наголосила, що сума погоджених виплат для компенсацій мешканцям Харківщини становить 12% від загальної суми погоджених коштів по всій Україні, яка нині вже досягла майже 20 млрд гривень.

«Станом на сьогодні загальна сума погоджених виплат - як за знищене, так і за пошкоджене житло, складає 19,7 млрд гривень. 6,1 мільярда гривень

погодили українцям у якості компенсації за пошкоджене житло і 13,6 млрд - за знищене. Загальна сума погоджених виплат зростає дуже суттєво. Так, станом на 12 квітня вона складала майже 15 млрд гривень, тобто зросла на 33%. Але станом на 29 січня українцям погодили 8,5 млрд гривень, тобто зростання 122%», - повідомила Олена Шуляк.

Нардепка також наголосила, що днями загальна площа знищеного житла, по якому подано заяви на компенсацію «єВідновлення», перетнула відмітку у 1 млн квадратних метрів. Наприкінці січня цей показник становив 674 тис кв метрів. Тобто, загальна площа знищеного житла, власники якого подались на компенсацію, збільшилась на 63%.

Внутрішньополітична повістка США та Україна

Питання допомоги Україні

Допомога США сприяла стабілізації фронту в Україні та зриву планів Путіна взяти Харків – Блінкен ([Укрінформ](#)).

Відновлення масштабної підтримки України з боку США після ухвалення в квітні пакету з понад \$60 млрд допомоги вже створило реальний ефект.

Зокрема, це сприяло стабілізації ситуації на фронті та зриву планів Путіна щодо Харкова.

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Ми бачимо, що це має реальний ефект, у тому числі в плані стабілізації фронту, а також щоб не дати Путіну того, чого він прагнув, а саме - спроб узяти Харків та створити принаймні масову втечу населення з міста.

Він нагадав, що інші країни також надають підтримку Україні. Крім того, впродовж наступних тижнів очікується підписання двосторонніх угод у сфері безпеки між Києвом та столицями інших 32 держав західного світу.

«Це допоможе гарантувати, що впродовж тривалого періоду Україна зможе розвинути майбутні сили, здатні ефективно стримувати агресію, або впоратися з нею, якщо вона все ж відбудеться», - зауважив держсекретар США.

Вибори президента США – 2024

Трамп під час збору грошей на кампанію заявив, що розбомбив би Москву й Пекін – WP ([Українська правда](#)).

Колишній президент США Дональд Трамп під час зустрічі з донорами його передвиборчої кампанії заявив, що розбомбив би Москву й Пекін, пише The Washington Post.

Видання пише, що на заходах зі збору коштів Трамп часто говорить про зовнішню політику.

І на одному з таких заходів Трамп нібито припустив, що розбомбив би Москву і Пекін, якби Росія вторглася в Україну або Китай окупував Тайвань за його президентства.

WP зазначає, що цими словами колишній президент США здивував деяких донорів.

Справа про підкуп порнозірки: суд присяжних визнав Трампа винним за всіма 34 пунктами звинувачення ([Укрінформ](#)).

Суд присяжних Манхеттена визнав Дональда Трампа винним за всіма 34 пунктами звинувачення у фальсифікації бізнес-звітності, висунутими проти нього у кримінальному процесі щодо «чорної бухгалтерії» в Нью-Йорку.

У США рішення суду ухвалюється консенсусом, тобто всі 12 присяжних мали висловитися одноголосно щодо кожного з 34 пунктів обвинувачення проти Трампа.

Експрезидента звинувачують у фальсифікації ділової звітності з метою приховування виплати грошей за мовчання порнозірці за кілька тижнів до виборів 2016 року.

Прокурори стверджують, що Трамп наказав своїй команді докласти всіх зусиль, аби не допустити негативних публікацій про нього. Саме з цією метою було виплачено 130 тис. доларів порноактрисі, з якою він нібито мав сексуальний контакт за десять років до того.

Суд протягом місяця заслухав 22 свідків. Серед них колишній видавець тижневика National Enquirer Девід Пекер, який викупував негативні історії про Трампа з метою їх приховування, порноактриса Стормі Деніелс, яка виклала перед присяжними непристойні деталі сексуального контакту з експрезидентом, та колишній його адвокат Майкл Коен, через якого здійснювалася оплата.

Коен раніше визнав себе винним у незаконному фінансуванні виборчої кампанії Трампа та інших пов'язаних звинуваченнях. Він підтвердив, що 11 рахунків-фактур, які він надав Трампу були фальшивими, зокрема, гроші були оформлені як судові витрати. Коен також розповів про змову з метою впливу на вибори та виплату Деніелс грошей за її мовчання та про інші подібні угоди, якими він опікувався.

Трамп може стати першим президентом США, засудженим за злочин, і першим злочинцем, якого велика політична сила – Республіканська партія – планує висунути кандидатом.

Дональд Трамп запропонував Ілону Маск роль радника, якщо він стане президентом США ([LIGA.net](#)).

The Wall Street Journal повідомляє, що протягом останніх кількох місяців Трамп і Маск неодноразово розмовляли телефоном, оскільки Трамп намагається залучити впливових союзників, а Маск шукає підтримку для своїх політичних ідей.

Початково у них були напружені взаємини, але вони почали спілкуватися в березні та обговорювати політичні питання, включно з імміграцією. Маск, який раніше заявив, що не фінансуватиме жодну президентську кампанію, сказав Трампу, що планує провести зустрічі, щоб переконати багатих і впливових союзників не підтримувати Джо Байдена на майбутніх виборах.

Коментарі зарубіжних політиків

27.05

([Укрінформ](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг закликав союзників зняти обмеження на використання Україною зброї для завдання ударів по військових цілях на території Росії.

Прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні:

Я не знаю, чому Столтенберг так сказав, я думаю ми повинні бути дуже обережними.

Вона додала, що погоджується з тим, що «НАТО має залишатися твердим, а не подавати сигнал про те, що поступається».

([Українська правда](#))

Канцлер Німеччини Олаф Шольц:

Є цифра, яка говорить про 24 тисяч загиблих або важко поранених російських солдатів щомісяця.

Німецький канцлер зазначив, що глава Кремля Володимир Путін готовий жертвувати великою кількістю своїх військових у розв'язаній ним загарбницькій війні.

Шольц наголосив, що Путін не рахується із втратами своєї армії у війні «заради імперіалістичної манії величі».

([Українська правда](#))

Президент Франції Емманюель Макрон

наголосив, що сьогодні стояти на боці миру означає надати Україні можливості для захисту своїх кордонів і свого суверенітету.

«Мир – це не капітуляція. Мир – це не відмова від принципів», – зазначив Макрон.

([Укрінформ](#))

Президент Франції Еммануель Макрон:

Ми маємо своєрідну кризу нашої демократії, ми стали зачаровані авторитаризмом. (...). Ми забуваємо подумати, якою була б Європа, якби націоналісти керували нею в останні роки: у нас не було б вакцин, не було б плану відновлення... Ми б покинули Україну, щоб підтримати Росію, на боці якої стоять усі націоналісти в наших країнах, тож історія була б зовсім іншою.

За словами французького лідера у Європі забули, що «демократія – це дуже часто битва», а тому дозволяють націоналістам збирати всі дивіденди демократії, водночас критикуючи її.

(Укрінформ)

27 травня росіяни завдали бомбового удару по гіпермаркету «Епіцентр» у Харкові.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Кількість людей, які були вбиті під час бойових дій, продовжує зростати. Але це навіть не можна назвати воєнними діями - коли ви бомбардуєте супермаркет, цивільну інфраструктуру, де повно мирних людей. Атака на цей торговельний центр у Харкові в суботу є ще одним прикладом воєнних злочинів та російського звірства. Ми маємо застосувати той самий підхід та зважити на ту саму основу, як це відбулося в часи Світової війни та в ході інших. Саме тому я закликав міністрів закордонних справ ЄС та деяких інших країн обговорити це з нами.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Як завжди, вже протягом двох з половиною років ми обговорюємо, як позбавитися від нашого страху та як зупинити Росію, як належним шляхом підтримати Україну. Я вважаю, що зараз найбільша проблема у майже всіх питаннях, які ми вирішуємо, є наш страх. Ми боїмося того, що Росія може собі думати, як Росія може реагувати та діяти. У цьому пункті наш страх виглядає як запрошення.

Він зауважив, що Кремль сприймає таку нерішучість ЄС як запрошення не лише до більш лютих дій в Україні, де вже російські загарбники вчиняють варварські атаки проти мирного населення, руйнують супермаркети, вбивають безневинних людей, дітей та жінок. Росія, за словами міністра, розглядає це як запрошення до гібридних дій проти європейських країн, проти країн Балтії та Польщі, і не лише там.

«Ми знаємо, що Росія має намір діяти кінетично та навіть організувати те, що може називатися терористичними атаками проти країн НАТО. Вона може так вчиняти лише тому, що вона відчуває таке запрошення, і може розраховувати, що ми не будемо реагувати жодним змістовним чином», - додав Ландсбергіс.

Він зауважив, що єдиним шляхом, яким ЄС може реагувати на агресивні дії Росії як в Україні, так і проти європейських країн, є посилення підтримки України, надання їй дозволу використовувати зброю там, де сама Україна вважає за необхідне.

«Саме таким чином треба вирішувати цю ескалацію - дозволити Україні повертати удари та виграти цю війну. Це саме той шлях, яким можливо зупинити Росію», - заявив міністр закордонних справ Литви.

(Українська правда)

Генсек НАТО Єнс Столтенберг наполягає, що союзникам потрібно переглянути обмеження на заборону Україні вдаряти по РФ західною зброєю на тлі прикордонних боїв на Харківщині.

«Право на самооборону включає право вдаряти по легітимних військових цілях за межами України. Це частина самооборони. Ми бачимо, як це чітко видно зараз у боях на Харківщині, тому що російські війська перебувають на території Росії, атакуючи на кордоні українську територію.

Лінія фронту проходить більш-менш по лінії кордону, і якщо ви не можете атакувати російські сили по той бік фронту, тому що вони по той бік кордону, тоді ви справді знижуєте спроможність українських сил оборонятися», – пояснив генсек НАТО.

Він додав, що у таких умовах росіяни можуть атакувати, не будучи атакованими у відповідь. Столтенберг у цьому контексті закликав союзників, які наклали обмеження на застосування переданої ними зброї, переглянути ці обмеження.

«Мій меседж полягає у тому, що ми повинні розглянути ці обмеження, тому що, маючи надто багато обмежень, ми зв'язуємо одну руку українським збройним силам», – сказав генсек НАТО.

28.05

(Європейська правда)

Президент Фінляндії Александр Стубб висловив переконання, що уся політика безпеки має сфокусуватися на підтримці України. На його думку, Європа відстає в питанні допомоги Києву зброєю.

«На даному етапі розмови про введення військ є спекуляцією, і позиція Фінляндії не змінилася. Фінляндія зробить усе, щоб Україна перемогла», – пообіцяв Стубб.

(Укрінформ)

Очільниця міністерства оборони Нідерландів Кайса Оллонгрєн підкреслила, що ніколи не виключала можливість завдання Україною ударів всередині Росії, оскільки Київ захищає себе і намагається відновити свою територіальну цілісність.

«Цілком можливо, що їм доведеться вдарити і всередині Росії. Тож, з моєї точки зору, це не повинно бути дискусією. І я також сподіваюся, що інші країни, які мають іншу позицію, змінять її», - зазначила міністр оборони Нідерландів.

(Українська правда)

У Брюсселі відбудеться засідання ради міністрів оборони ЄС.

Глава дипломатії ЄС Жозеп Боррель:

Чи дозволяємо ми використовувати нашу зброю далі, на російській території? Що ж, деякі держави-члени почали вирішувати це питання – знімаючи це обмеження. Ще одна важлива річ, яку ми сьогодні обговорюємо.

На його думку, правила ведення війни допускають удари за межами української території.

«Тут немає ніякої суперечності. Я можу відповісти або воювати проти того, хто воює проти мене з (їхньої) території. Ризик ескалації, я впевнений, дехто винесе на обговорення. Але ви повинні збалансувати ризик ескалації і необхідність для українців захищати (себе)», – зазначив Боррель.

([Українформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Зараз у переговорах (щодо Саміту миру у Швейцарії – ред.) чиниться шалений тиск на всіх для того, щоб цей червневий форум був успішним.

Він наголосив, що Росія робить те саме, але щоб зірвати саміт, і тисне на країни, зокрема БРІКС, аби вони не брали участі в швейцарській мирній конференції, пропонуючи провести якусь подібну зустріч у Москві.

«Якщо вони (росіяни) так сильно не хочуть, щоб країни долучались до мирного саміту у Швейцарії, значить, цей форум є справді дуже важливим», – заявив Боррель.

([Українська правда](#))

Президент Латвії Едгарс Рінкевичс закликав західних партнерів зняти обмеження на застосування Україною зброї, яку вони надають, та зауважив, що теперішні спроби Росії наступати – у тому числі наслідок зволікань та нерішучості Заходу.

Рінкевичс констатував, що російський наступ на Харківщині – наслідок не лише того, що Росії вдалося перевести економіку на військові рейки та проводити мобілізацію, а й наслідок помилок у тому, як західні партнери реагують на ситуацію та надають підтримку Україні.

«Те що ми бачимо – це наслідок нашої неспроможності надати Україні достатньо зброї та накладання обмежень на те, як Україна може її застосовувати – для ударів по території Росії. Тут мова не про цивільних, а про легітимні військові цілі», – зауважив президент Латвії.

Він сказав що абсолютно погоджується зі словами генсека НАТО про те, що для союзників настав час переглянути обмеження щодо застосування Україною наданої ними зброї.

«Це досить критичний момент. І, на мою думку, немає жодної прагматичної раціональної причини не дозволяти Україні застосовувати надану зброю проти Росії у той спосіб, який буде найбільш ефективним. І оцінки, що Росія у відповідь може почати якусь ескалацію, ґрунтуються на не дуже чітких оцінках реальної ситуації. Чому? Тому що Росія вже почала ескалацію», – наголосив Рінкевичс.

Він закликав тих союзників, які надають Україні свою зброю з певними обмеженнями, переглянути їх. «Коли Латвія надає Україні зброю, ми не накладасмо жодних обмежень», – додав Едгарс Рінкевичс.

«Можливо, один зі страхів – і, думаю, безпідставний, – що Росія застосує тактичну ядерну зброю. Думаю, російський шантаж, з дуже гарним

розрахунком. Але деякі столиці ведуться на нього. Це не те, що я можу порадити робити», – додав президент Латвії.

(Укрінформ)

Україна і Бельгія підписали безпекову угоду.

Прем'єр-міністр Бельгії Александр де Кроо:

Європейський Союз та його країни-члени непохитно стоять на боці України в її боротьбі проти російської агресії. Впродовж минулих місяців ми привітали 7,6 мільйона українських біженців. Ми імплементуємо 13-й пакет санкцій, які спрямовані проти Росії й Білорусі, від економічних санкцій до візових заборон. Як бельгійське головування в ЄС ми працюємо над 14-м пакетом санкцій і впевнені, що цей пакет буде ухвалений під час нашого головування.

Він зауважив, що підписана сьогодні Угода між Бельгією й Україною про безпеку та довгострокову підтримку є великим кроком у сфері довгострокового співробітництва, забезпечення України сучасним військовим обладнанням, необхідним для захисту суверенітету, незалежності та територіальної цілісності.

«Російська агресія перетворилася на війну на виснаження, тож ми будемо стояти на вашому боці зараз, завтра і так довго, як це буде необхідним», - додав де Кроо.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми повинні пам'ятати, що відбувається. Це – агресивна війна. Росія напала на іншу країну. І Україна, згідно з міжнародним правом, має право на самооборону, на самозахист. І право на самооборону включає в себе також завдання ударів по цілях за межами України, по легітимних військових цілях всередині Росії. І це особливо актуально зараз. Тому що найбільш важкі бойові дії зараз відбуваються в Харківській області, поблизу українсько-російського кордону. І частина кордону – це фактично лінія фронту.

Генсек НАТО наголосив, що українцям буде «дуже складно захищатися, якщо вони не зможуть вражати військові об'єкти по той бік кордону». «Це можуть бути ракетні установки. Це може бути артилерія. Це можуть бути аеродроми, які використовуються для нападу на Україну. І якщо Україна не зможе вражати ці військові об'єкти, їй буде набагато важче захищатися», - додав він.

За словами Столтенберга, рішення щодо того, чи може Україна вражати військові цілі на території РФ переданою їй зброєю, ухвалюються союзниками по НАТО на національній основі.

«Це – національні рішення. Це не так, що НАТО вирішує щодо обмежень. Деякі члени Альянсу не накладали обмежень на зброю, яку вони постачають. Інші запровадили. Я вважаю, що настав час розглянути ці обмеження, не в останню чергу у світлі розвитку війни, яка зараз фактично

відбувається вздовж кордону. І це ще більше ускладнює його захист», - сказав генсек НАТО.

«Той факт, що ми постачаємо техніку в Україну, не робить НАТО стороною конфлікту. Ми маємо право підтримувати Україну, не стаючи стороною конфлікту, тому що допомагаємо Україні відстоювати її право на самооборону. Деякі члени Альянсу ніколи не накладали обмежень на те, як використовувати зброю, надану Україні. І фактично, коли вони надають зброю Україні, це – українська зброя. Знову ж таки, це національні рішення. Були різні міркування. Але я твердо переконаний, що ті члени Альянсу, які вирішили не вводити обмежень, не роблять НАТО стороною конфлікту, і це, звичайно, буде стосуватися й інших членів Альянсу», - зазначив Столтенберг.

[\(Укрінформ\)](#)

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський повідомив, що під час розмови зі спецпосланником ЄС з питань виконання санкцій у зв'язку зі збройною агресією РФ проти України Девідом О'Салліваном було обговорено тенденції щодо обходу санкцій, а також роботу над наступними пакетами санкцій, «які охоплюють нових людей і нові товари, але також покращать їх застосування».

Він наголосив, що немає згоди на те, «щоб європейські компанії брали участь у підтримці російської економіки та оборонної промисловості», оскільки це дає можливість Росії продовжувати вести війну.

Відтак глава МЗС Польщі звернувся до польських підприємців з проханням переконатися, що продукція, яку вони замовляють, не надходить із країн, які перебувають під санкціями.

«У мене є меседж, перш за все, нашим польським підприємствам: обхід європейських санкцій є злочином», - наголосив очільник польської дипломатії.

Він зазначив, що це також стосується продуктів, які в мирний час можуть здаватися не пов'язаними з оборонною промисловістю, як сканери чи мікросхеми.

«Подумайте, будь ласка, перевірте, ми надаємо інформацію в МЗС, на митницях, Податковій адміністрації, щоб не наражати себе і свої компанії на дуже серйозні наслідки», - наголосив глава МЗС РП.

Він зауважив, що комплексний законопроект про санкції у зв'язку з російською агресією буде прийнято у Польщі до кінця року.

[\(Європейська правда\)](#)

Міністр культури Іспанії Ернест Уртасун, який представляє каталонську партію, розкритикував Соціалістичну робітничу партію Санчеса за те, що вона не поінформувала про зміст безпекової угоди з Україною.

Лідерка ліворадикальної партії Sumar й міністерка праці Іспанії Йоланда Діас заявила, що прем'єр має оприлюднити всі подробиці про те, на

які саме типи озброєнь підуть обіцяні Україні кошти і чи пов'язано це з зусиллями «інтенсифікувати дипломатичні переговори для досягнення мирної угоди».

Представник опозиційної правої Народної партії Іспанії Борха Семпер також засудив Санчеса за те, що він не поінформував парламент про зміст безпекової угоди.

Ліві партії Іспанії мають на увазі рішення уряду від 16 квітня, яке схвалило виділення 1,13 мільярда євро на придбання військового обладнання. З цих коштів 1 мільярд євро призначений для України – про що, як стверджують критики, не було оголошено.

Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес заявив, що не вважає необхідним виносити підписану з Україною безпекову угоду на розгляд парламенту, оскільки йдеться не про міжнародний договір.

29.05

[\(Українська правда\)](#)

Швеція надала найбільший пакет військової допомоги, до складу якого увійшов, зокрема, літак радіолокаційної розвідки та управління ASC 890.

Прем'єр-міністр Швеції Ульф Крістерссон:

Вчора розмовляв телефоном з президентом України Зеленським. Я сказав те, що говорив багато разів раніше: боротьба України – це боротьба Швеції. Ми будемо підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно.

Крістерссон додав, що «Україна бореться не лише за власну свободу і безпеку, але й за нашу з вами».

[\(Укрінформ\)](#)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Для нас, безумовно, війна в Україні є головною екзистенційною загрозою, а війна в Газі - найбільшим етичним питанням. Російська перемога в Україні могла б піддати Європейський Союз величезній небезпеці. Але агресія проти України є не лише європейською проблемою. Перемога агресора, путінської Росії, стала б демонстрацією, що збройна агресія виправдовує себе і що будь-яка країна буде в небезпеці, якщо це перетвориться на норму... Це було правилом у минулому, але сьогодні маємо це заперечувати.

Він зауважив, що людство повернулося до ведення «класичної» війни високої інтенсивності, із танками, траншеями, літаками, вибухами, і не лише в Україні або в Газі. Війни тривають у багатьох країнах Африки, багато нестабільності спостерігається в Латинській Америці. Хай не війна, але військові ігри тривають в Індо-Тихоокеанському регіоні.

Окрім класичних воєнних загроз, країни світу стикаються із гібридними загрозами, що виходять з дезінформації та інформаційних маніпуляцій, кібернетичних атак на об'єкти ключової інфраструктури, зі спроб перетворити міграцію та мігрантів на зброю проти сусідніх країн.

«Для нас очевидно, що силова політика повернулася. Всі форми взаємозалежності нині перетворюються на зброю. Раніше така взаємозалежність вважалася вірним шляхом для побудови спільних інтересів та взаємних обмінів. Зараз взаємозалежність перетворилася на залежність, яка використовується як зброя», - зазначив Боррель.

[\(Українська правда\)](#)

Заступник міністра оборони Польщі Цезарій Томчик, відповідаючи на запитання, чи може польська військова техніка, передана Україні, використовуватися на території Росії, Томчик зазначив, що українці «можуть воювати так, як хочуть».

«Ми вирішили допомогти Україні в конфлікті, Україна зазнала звірячого нападу, тому вона має право захищатися так, як вважає за потрібне», – підкреслив Томчик.

«Польща не застосовує обмежень, коли йдеться про використання українцями польської зброї», – додав він.

На його думку, західні країни також повинні зняти обмеження на використання зброї на російській території, якщо такі є.

[\(РБК-Україна\)](#)

Міністр закордонних справ Канади Мелані Жолі:

Україна може здійснювати удари по території Росії, зброєю, яку передала Оттава. Оскільки Канада не говорила ні про які умови при передачі зброї Києву.

Ми вважаємо, що це питання дуже важливе. У нас із міністром (закордонних справ Швеції Тобіасом Більстремом, - ред.) була можливість поговорити про це. Після цього ми вирушаємо в НАТО і, безумовно, будемо обговорювати цю тему.

Жолі зазначила, що Канада вважає, що в цьому питанні потрібно орієнтуватися на перспективу.

«Чому? Тому що Росія не має "червоних ліній", і тому ми маємо бути впевнені, що, коли йдеться про захист України, ми готові допомогти їм і показати, що, попри те, що відбувається, ми на їхньому боці. І в Канаді немає жодних умов для постачань зброї в Україну, і тому ми продовжуватимемо працювати з українськими збройними силами», - наголосила міністр.

[\(Українська правда\)](#)

Посол США при НАТО Джуліан Сміт повідомила, що в НАТО дійшли згоди про необхідність дати політичний сигнал щодо наближення України до Альянсу і що цей сигнал стане частиною загального пакета допомоги Україні.

Виходячи з її заяви, принципове рішення про це вже є і щодо нього побудований консенсус. Активні дискусії щодо цього триватимуть у Празі.

«У рішенні саміту будуть нові формулювання щодо України щодо прагнення України стати членом НАТО. Рішення не буде ідентичним тому, що звучало торік (на саміті у Вільнюсі)», – заявила представниця США.

Вона зауважила, втім, що остаточне формулювання ще не узгоджене: «Ще потрібні переговори щодо цього, але вже зараз від союзників звучать цікаві ідеї».

Утім, посол наголосила, що Київ не має розраховувати, що ця дискусія вийде на найбільш бажаний для Києва варіант політичного запрошення до членства. «Запрошення України до членства не буде розглядатися цього разу, це малореально. Натомість ми сфокусуємося на наданні пакета підтримки, який дозволить прокласти міст до членства», – пояснила вона.

(РБК-Україна)

Заступник радника Білого дому з національної безпеки з міжнародної економіки Даліп Сінгх:

Відсоток російського бойового озброєння з компонентами під брендом США чи союзників тривожно та неприйнятно високий.

Сінгх закликав компанії задіяти свій творчий потенціал та ресурси. «Знайте своїх клієнтів, знайте їх клієнтів і знайте кінцевих користувачів. Переконайтеся, що американські фірми не є мимовільними гвинтиками в арсеналі російської автократії», - сказав він.

США та їхні союзники щосили намагалися зупинити потік запчастин до Росії. Експортний контроль, який націлений на рух товарів, а не на фінансові операції, важко забезпечити, оскільки у виробників немає великих внутрішніх відділів контролю, що виникли у банківській сфері за останні два десятиліття санкційної політики США.

«Потрібні були десятиліття, щоб побудувати архітектуру фінансових санкцій після 11 вересня. Ми маємо робити це з неймовірною швидкістю для технологічних та товарних компаній», - сказав Сінгх.

(Європейська правда)

Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус висловився щодо дискусії про дозвіл Україні використовувати на території Росії німецьку зброю.

За словами Пісторіуса, «в інтересах військової тактики і стратегії має бути зрозуміло, що ми не повинні публічно обговорювати, що можливо, що дозволено і що ми хотіли б бачити, а що ні».

«Міжнародне право дозволяє все це. Те, що потім детально врегульовується між державами, як сказав вчора канцлер, є врегулюванням між державами», – додав німецький міністр.

Пісторіус сказав, що хотів би тримати цю дискусію поза увагою громадськості.

«Я не вірю, що Кремль скаже нам, що він готовий робити, де він готовий використовувати яку зброю», – сказав міністр.

30.05

[\(Європейська правда\)](#)

ЗМІ поширили інформацію про те, що президент США Джо Байден не планує відвідати Саміт миру у Швейцарії.

Радник з комунікацій у сфері нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі у відповідь на припущення, що відсутність президента США на саміті дасть неправильний сигнал світовій спільноті про важливість підтримки миру в Україні, сказав:

«Сполучені Штати й президент Байден підтримують президента Зеленського й народ України, і це буде продовжуватися незалежно від того, хто сидітиме в якому кріслі на Саміті миру», – зазначив Кірбі.

За його словами, з самого початку широкомасштабної війни РФ проти України «жоден інший лідер не зробив і продовжує робити стільки, скільки робить президент Байден», щоб Київ мав все необхідне для захисту від російської агресії.

«І президент взяв на себе зобов'язання перед Україною бути поруч з ними в довгостроковій перспективі», – додав Кірбі.

[\(РБК-Україна\)](#)**Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський:**

Якщо ми хочемо захистити Європу, ми досить відкриті у визнанні того, що загрожує європейській обороні. Це, в моїх очах, російський імперіалізм. Я закликаю інші держави мати спільну стратегію стримування Росії, і, безумовно, кожен крок, який допоможе Україні, також сприятиме досягненню цієї мети.

Ліпавський зазначив, що Чехія підтримує ідею перенесення відповідальності за організацію допомоги Україні з так званої «Рамштайнської групи» у складі 56 країн, на сам Альянс.

«Ми дуже відкриті для того, щоб використовувати НАТО як платформу і створити, наприклад, певний апарат, який би допомагав цьому... і це буде дуже сильним сигналом для Путіна, що його імперські амбіції не будуть безконтрольними», - сказав він.

Глава МЗС Чехії також не боїться, що ці зміни наблизять НАТО до конфлікту з Росією - адже саме Кремль є причиною ескалації ситуації. Він також не боїться, що країни-учасниці «Рамштайнської групи» переглянуть свою підтримку.

«Я впевнений, що все буде зроблено таким чином, щоб ми нікого не втратили на цьому шляху. І я думаю, що є багато країн, які не є членами НАТО, і вони розуміють стратегічну цінність підтримки України», - сказав Ліпавський.

Водночас, він додав, що не очікує суттєвих зрушень у напрямку надання Україні більш конкретного запрошення до вступу в НАТО, і сказав, що сьогодні важливіше зосередитися на нагальних потребах країни.

«Гадаю всі відчувають, що спочатку ми повинні зробити практичні кроки для України, щоб Україна могла вижити, а потім ми можемо вести більш політичну дискусію про членство», - сказав Ліпавський.

([Укрінформ](#))

Постійна представниця США при НАТО посол Джуліан Сміт:

Я думаю, що вони (росіяни – ред.) намагаються зробити все можливе, щоб уповільнити або зірвати надходження допомоги в Україну, аби поставити під сумнів підтримку Заходу, політичну підтримку, допомогу у сфері безпеки народу України. Я можу запевнити вас, що ця тактика не приносить успіху.

Ба більше, за її словами, впродовж останніх тижнів серед союзників подвоїлися зусилля щодо забезпечення додаткової підтримки України.

([LIGA.net](#))

Міністерка Німеччини у справах Європи Анна Люрманн:

З погляду федерального уряду, Україна відповідає всім вимогам, щоб мати можливість розпочати переговори про вступ у ЄС у червні.

Посадовиця закликала всі країни-члени Євросоюзу якнайшвидше узгодити проєкт відповідної переговорної рамки.

([LIGA.net](#))

Генеральний секретар Єнс Столтенберг заявив, що виклики, з якими сьогодні бореться Україна, стають дедалі більшими та складнішими, а перемога країни залежить від рішучої підтримки з боку НАТО.

«Тому на липневому саміті НАТО ми плануємо поставити нашу підтримку на міцніший фундамент. В тому числі через посилення ролі НАТО в координації допомоги в галузі безпеки і тренувань, а також багаторічних фінансових зобов'язань», – додав він.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський:

Я би привітав будь-який захід, який означає, що ми можемо стримувати Росію. Частиною стримування Росії є також логічна і безумовна підтримка права України на захист від російської агресії.

Щодо зустрічі міністрів закордонних справ країн-членів НАТО у Празі, яка розпочинається в четвер, Ліпавський наголосив, що її головною метою є «обмінятися думками» щодо майбутнього Вашингтонського саміту НАТО в липні, «де мають бути представлені реальні результати».

Наразі обговорюється кілька компонентів, включаючи ідею створення фонду військової підтримки України у розмірі 100 мільярдів євро, інституціоналізацію спеціальних координаційних платформ, призначення представника НАТО в Києві, а також питання членства і двосторонніх домовленостей у сфері безпеки.

Дискусія також, імовірно, буде зосереджена на знятті західними країнами обмежень на використання іноземного виробництва для завдання ударів по території РФ.

«Ми маємо різні думки в НАТО щодо підтримки України», – сказав Ліпавський, додавши, що він, як господар зустрічі, шукає «спільний знаменник».

«Прихильність країн НАТО є досить сильною. Питання, чи зможемо ми зробити це разом?» – сказав він.

Щодо створення фонду в розмірі 100 мільярдів євро, то «ми всі розуміємо, що є країни, які налаштовані дуже скептично», наголосив Ліпавський.

Відповідаючи на запитання, чи стурбований він реакцією Росії на новий інтерес НАТО до збільшення летальної військової допомоги Україні, глава МЗС Чехії сказав: «Це не НАТО загострює ситуацію, це Росія загострює ситуацію». Він додав, що в інтересах Європи забезпечити безпеку для України.

(РБК-Україна)

Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський:

У Чехії немає проблем із тим, щоб Україна захищалася від агресора.

За його словами, це включає «атаки, які обов'язково повинні відбуватися на російській території». «Це правило для поставок, які здійснюються з Чехії», - підкреслив міністр.

(Укрінформ)

Президент Литви Гітанас Науседа заявив, що на Глобальному саміті миру, а також на самітах Євроради та НАТО говоритиме про те, що лише 4 з 18 країн, які приєдналися до ініціативи Чехії про закупівлю боєприпасів для України, виконали свої зобов'язання.

«Дуже шкода, що деякі рішення оприлюднюються голосно, але реальний результат навіть віддалено не може зрівнятися з деклараціями. Це велика проблема, і наші друзі з України неодноразово вказували на неї. Зрештою, країни, розташовані не лише поблизу агресивних держав, а й вдалині від гарячих точок, повинні усвідомити, що якщо Україні не вдасться перемогти, ми всі станемо мішенями», - сказав Науседа.

Президент Литви також додав, що треба «зробити все, щоб Україна досягла успіху, щоб сьогодні отримала все, що потрібно».

«І я зроблю все можливе, щоб говорити про це на Мирній конференції та на самітах Європейської ради та НАТО», - пообіцяв Науседа.

На запитання, чому Литва не згадана серед держав, які виконали свої зобов'язання, він заявив, що обіцянки виконуються. «Ми щоразу робимо огляд того, що у нас є, і шкребемо до дна. Те, що ми не можемо передати, пов'язане з нашими зобов'язаннями перед союзниками по НАТО, і ми не можемо ігнорувати спільні угоди щодо безпеки... Нам чудово відомо, що

Литва прийняла офіційне рішення виділити на ініціативу з боєприпасів 35 млн євро», - підкреслив Президент Литви.

(РБК-Україна)

9-11 липня має відбутися саміт НАТО у Вашингтоні.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

На липневому саміті НАТО ми плануємо поставити нашу підтримку України на міцніший фундамент. В тому числі за рахунок посилення ролі НАТО в координації допомоги в галузі безпеки і тренувань, а також багаторічних фінансових зобов'язань.

(Укрінформ)

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський підкреслив, що Польща ухвалила правильне рішення, обмежуючи пересування російських дипломатів. Він пояснив, що вони не повинні користуватися існуючою в Європі свободою подорожування, оскільки саме цю свободу хочуть знищити.

Керівник польської дипломатії висловив думку, що війна в Україні завершиться тоді, коли російське керівництво усвідомить: напад на Україну був помилкою, а остаточна мета не варта витрачених коштів і людських життів. «Ми ще не дійшли до цього моменту», - констатував Сікорський.

Він зауважив, що РФ віддає на війну і озброєння 40% свого бюджету. За його словами, наразі Захід не витримує темп, який визначила Росія.

«Наше завдання - показати Путіну, що ми не такі безнадійні, як він думає. Ми повинні переконати його в цій помилці», - констатував Сікорський.

Він зауважив, що війна – це частина викликів для Заходу з боку РФ. Серед інших викликів він назвав ядерні погрози Москви на адресу Заходу, засилля російської дезінформації і штучно створений міграційний тиск на кордоні з Білоруссю.

31.05

(Укрінформ)

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган:

Ніхто не знає, коли і як закінчиться ця війна, економічна ціна якої для нашого регіону та світу зростає з кожним днем.

Президент Туреччини нагадав про ініціативу країни щодо припинення конфлікту на початку війни в Стамбулі.

«На жаль, наші зусилля, спрямовані на встановлення справедливого миру через Стамбульський процес, були заблоковані та саботовані воєнними лобі», - зазначив політик.

(Укрінформ)

Міністр сільського господарства Литви Кястутіс Навіцкас:

Російська та білоруська продукція нечесно конкурує з продукцією фермерів країн ЄС. Але що важливіше, продаючи продукти харчування на ринку ЄС, Росія заробляє мільярди, які може використати для фінансування війни, розв'язаної нею в Україні», - сказав Навіцкас.

Він нагадав, що до сьогодні Росія та Білорусь отримували доходи, продаючи на ринку ЄС не лише зерно: у 2023 році ЄС імпортував з Росії сільськогосподарської та продовольчої продукції на 2,7 млрд євро – на 2% більше, ніж у 2021 році. Зерно становить лише близько половини цієї суми.

(Укрінформ)

Росія погрожує завдати ударів по території країн Альянсу у відповідь на дозвіл Україні застосовувати західну зброю проти військових цілей на території Росії.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

З початку війни у 2022 році союзники дозволяли Україні використовувати поставлену зброю проти законних військових цілей в Росії. Наприклад, Велика Британія надає вже тривалий час крилаті ракети Storm Shadow без жодних обмежень. Також тривалий час, кожного разу, коли союзники по НАТО надають допомогу Україні, президент Путін намагається погрожувати нам, щоб ми цього не робили.

Столтенберг нагадав, що вже у перший день вторгнення в Україну Путін погрожував всім країнам та застерігав їх від надання будь-якої допомоги для України, погрожував небезпечними наслідками. Саме таке послання союзники чули щоразу, коли приймали рішення про поставки в Україну, наприклад, далекобійної артилерії, систем HIMARS, сучасних бойових танків, крилатих ракет, або бойових літаків F-16.

«Тож це (погрози) є частиною зусиль, якими президент Путін та Москва хочуть запобігти тому, щоб союзники по НАТО допомагали українцям оборонити себе. Знову – Україна має право на самооборону. Ми маємо право допомогти Україні скористатися цим правом на самооборону. І це не перетворює союзників по Альянсу на сторону конфлікту. Так було в лютому 2022 року, так було у минулому році, так є й зараз», - наголосив Столтенберг.

Він підкреслив, що не союзники по НАТО, а саме Росія вдається до ескалації, оскільки саме вона розпочала військове вторгнення до іншої країни. Росія вдалася до нової ескалації кілька тижнів тому, коли відкрила новий фронт та завдала ударів по Україні з території Росії.

«Україна має бути здатною оборонити свою територію, у тому числі, вражаючи артилерію і ракети, які запускаються проти неї з території Росії», - додав керівник Альянсу.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Естонії Маргус Тсахкна:

Я дуже сподіваюся, що інші країни знизять ці обмеження (щодо використання зброї по об'єктах у РФ, - ред.) для України. Ми повинні дати Україні свободу захищати себе. (...). З першого дня ми дотримуємося позиції, що Україна має всі законні підстави використовувати зброю для захисту себе, а також застосовувати її на території Росії, якщо в цьому є потреба, націлюючи її на військову та стратегічну інфраструктуру.

За його словами, необхідно вирішити, якими будуть наступні кроки щодо наближення членства України НАТО, тож «дуже важливо, щоб підтримка НАТО у Вашингтоні була більшою, ніж це було у Вільнюсі».

Естонія також вважає, що всім країнам НАТО можливо витратити 0,25% свого ВВП упродовж наступних чотирьох років на підтримку України.

«Разом це 120 мільярдів євро на рік, і цього буде достатньо для України, щоб відсунути Путіна назад», - сказав міністр.

«Ця цифра - 0,25 відсотка від ВВП стає дедалі популярнішою, і я думаю, що сьогодні ми також обговоримо це питання. Ці довгострокові зобов'язання є важливими і досяжними, тому я гадаю, що це прийнятне рішення для всіх», - підкреслив він.

[\(Укрінформ\)](#)

Речник ЄС Пітер Стано:

Не наша справа коментувати те, що робить НАТО, заяви генерального секретаря НАТО або його країн-членів. Ми мали подібну дискусію між міністрами оборони ЄС на початку цього тижня. Високий представник був дуже чітким, що це рішення (про дозвіл на застосування Україною зброї по військових об'єктах в Росії – ред.) мають приймати країни-члени», - сказав речник.

Він зауважив, що початковим пунктом у сталій позиції Європейського Союзу з цього питання є те, що Україна захищає себе від агресії. Україна має право на самозахист, відповідно до міжнародного права, і за цим міжнародним правом така самооборона може передбачати удари по агресору на його території, коли йдеться про військові цілі.

Стано наголосив, що зазвичай Європейський Союз прагне до відпрацювання спільної позиції із найважливіших політичних питань. У той же час, рішення щодо дозволу Україні використовувати поставлену західну зброю для ураження військових цілей в Росії належить саме країнам-членам ЄС, які, кожна індивідуально, надають Україні таку зброю для реалізації її права на самооборону.

[\(Укрінформ\)](#)

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Упродовж останніх кількох тижнів Україна звернулася до нас і попросила дозволу використовувати зброю, яку ми надаємо для захисту від цієї агресії, включно по російських військах, які зосереджуються на російському боці кордону, а потім атакують Україну. Це – право до

президента, і, як ви чули, він схвалив використання нашої зброї з цією метою.

Він підкреслив, що надалі США продовжуватимуть робити те, що робили, а саме адаптуватися та коригувати зусилля по мірі необхідності на лінії фронту в Україні.

«Ми хочемо бути певними, що ми діємо обдумано й ефективно», - підкреслив держсекретар США.

([DW](#))

Міністр оборони ФРН Борис Пісторіус назвав рішення уряду Німеччини дозволити Україні використовувати німецьку зброю проти військових цілей у Росії стратегічною адаптацією до ситуації, що змінюється.

«Це рішення правильне. Так ми завжди чинили з самого початку війни, яку Путін веде проти України. Ми адаптувалися до ситуації, відповідно коригували нашу стратегію», - заявив Пісторіус.

За словами глави Міноборони Німеччини, після цього рішення уряд ФРН не відновлюватиме дебати про постачання німецьких далекобійних крилатих ракет Taurus.

Заяви Берліна та його партнерів про використання західної зброї для ударів по території РФ є досить однозначними, зазначив Пісторіус. Вони стосуються насамперед «оборонних боїв навколо Харкова, тому що близькість до кордону там особливо очевидна».

([Укрінформ](#))

Держсекретар США Ентоні Блінкен заявив, що дедалі більше союзників по НАТО висловлюють занепокоєння щодо ролі КНР у посиленні військово-промислової бази РФ, яку остання використовує для ведення війни в Україні.

«70% верстатів, які зараз імпортує Росія, надходять з Китаю, 90% мікроелектроніки, яку Росія імпортує, надходить з Китаю. І я чув сьогодні союзників – одного за іншим – як вони висловлювали глибоку стурбованість із цього приводу», - сказав Блінкен.

У цьому зв'язку він підкреслив, що Китай не може з одного боку прагнути покращення відносин із країнами Європи, а з іншого підживлювати найбільшу загрозу європейській безпеці з часів закінчення холодної війни.

Реакція представників української громадськості

Розписи шоперів, картин і гільз та збір грошей на ЗСУ: арт-проект ліцеїстки із Житомира ([Суспільне Житомир](#)).

Десятикласниця наукового ліцею Житомирської політехніки Вікторія Башинська організувала власний арт-проект «Творча вежа». Дівчина упродовж місяця влаштовуватиме арт-майстер-класи із розпису шоперів, картин та гільз, а також із виготовлення декоративних свічок. Деякі із цих речей продаватимуть на аукціоні, а виручені гроші передадуть на ЗСУ.

Вікторія Башинська розповіла, що навчається у науковому ліцеї за техніко-технологічним напрямком і паралельно займається образотворчим мистецтвом. Створення креативних речей за допомогою фарб, пензлика та олівців вважає для себе способом відволіктися від сумних думок, навіяних подіями останнього часу. А також упевнена, що цим арт-рецептом ментального оздоровлення вона може поділитися із усіма охочими. Тож, вирішила спробувати у Житомирі започаткувати проект «Творча вежа» (...).

На останньому дзвонику в Малій Павлівці збирали кошти на ЗСУ ([Охтирський міський портал](#)).

31 травня в Малопавлівському ліцеї на Охтирщині відбулось свято останнього дзвоника.

Але ж яке свято в країні, де йде війна? Діти та дорослі долучились до збору на потреби для 31 бригади.

Львівська ОВА виділила понад 31 мільйон гривень на ЗСУ ([Lvnews.org.ua](#)).

Львівська ОВА скерувала на потреби наших оборонців ще понад 31 мільйон гривень.

Кошти підуть зокрема на придбання:

- безпілотної літака, засобів РЕБ та FPV-дронів для 141 окремої стрілецької бригади;
- телескопічного низькорамного напівпричепа (максимально адаптований для перевезення авіаційної техніки усіх типів, українське виробництво) для 57 авіаційної бази армійської авіації;
- безпілотної з тепловізором для 117 окремої механізованої бригади;
- квадрокоптерів та засобів РЕБ для 25 окремої десантно-штурмової бригади;
- квадрокоптерів, запчастин та на поточний ремонт автомобілів для 82 окремої десантно-штурмової бригади.

Таким чином від початку року Львівська ОВА профінансувала запити військових частин уже на понад 400 мільйонів гривень. Усі кошти виділяємо в межах програми «Безпечна Львівщина».

У Миколаєві відбулася чергова акція «Гроші на ЗСУ» ([Миколаївська правда](#)).

Починаючи з осені минулого року, щосуботи волонтери, рідні та близькі воїнів, а також небайдужі громадяни, по всій Україні, виходять із вимогою спрямувати кошти з місцевих бюджетів на допомогу Збройним силам України замість витрат на місцевий устрій.

Не залишається осторонь і Миколаїв. У суботу, 1 червня, активісти акції Гроші на ЗСУ зібралися на Соборній площі.

У проведення сьогоднішнього заходу свої корективи внесла війна. Через оголошену повітряну тривогу формат акції було дещо змінено.

Як завжди, більшість активістів у руках мали плакати, які закликали місцеву владу виділяти кошти на ЗСУ

Учасники акції пройшли організованою ходою від Соборної площі до Каштанового скверу, де цього дня проходили масові заходи, присвячені Міжнародному дню захисту дітей (...).

Харківський ЛітМузей зібрав майже 700 тисяч гривень на ЗСУ завдяки аукціону «Рожевий дегенерат» ([Люк](#)).

У Харківському літературному музеї завершився благодійний аукціон, де можна було виграти репринт першої збірки Сергія Жадана «Рожевий дегенерат» та копії інших артефактів з колекції музею. Їм вдалося зібрати на ЗСУ майже 700 тисяч гривень.

ЛітМузей повідомив, що за кілька місяців, що триває аукціон, вдалося розіграти 85 із 100 наборів з копіями експонатів музею. Ставки за кожен із них варіювались від 2000 до 21 тисячі гривень.

Таким чином вдалося зібрати майже 700 тисяч гривень, які вже передали на потреби ЗСУ (...).

«Метро після перемоги». У Києві студенти протестували проти будівництва двох нових станцій ([Детектор медіа](#)).

Активісти мають питання як до витрат 13 млрд на метро під час війни, так і до організації самого тендеру. Організаторка руху розповіла, що мер Віталій Кличко прийняв протестувальників.

29 травня біля Київської міської державної адміністрації зібралося кілька протестувальників руху «Метро після перемоги», розповіла організаторка руху, студентка, активістка, працівниця аналітичного центру АСРЕС Олександра Наконечна.

Вимога руху — зупинити тендер «Київського метрополітену» на продовження будівництва двох нових станцій Сирецько-Печерської гілки

(...). Це друга акція руху. Під час першої, 24 травня, ініціативна група заявила про себе і передала звернення в КМДА. У зверненні активісти запропонували розподілити майже 14 млрд з тендеру так:

40% суми — Департаменту муніципальної безпеки КМДА для закупівлі матеріального забезпечення для Збройних сил України;

40% суми спрямувати на підвищення одноразової фінансової допомоги для мобілізованих киян з 30 тис. грн до 50 тис. грн;

20% суми — на програму «Захисник Києва» тощо.

Калуська громада спрямувала майже два мільйони гривень на ЗСУ ([Фіртка](#)).

Ще майже 2 млн гривень буде спрямовано на допомогу ЗСУ від Калуської громади.

28 травня відбулося чергове засідання комісії з розгляду звернень військових частин щодо надання субвенції із місцевого бюджету державному бюджету для покращення матеріально-технічного стану військових частин.

За останній період шість військових частин звернулося до Калуської міської ради щодо сприяння у допомозі придбання необхідних засобів. П'ять з них комісія погодила.

Відповідно до запитів, 1 581 720 гривень буде спрямовано на придбання квадрокоптерів. Окрім того, майже 400 000 гривень буде надано ще одній військовій частині при умові надання необхідного переліку документів.

Виділення коштів військовим частинам ЗСУ здійснюється відповідно до Програми підтримки підрозділів Збройних Сил України, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України на 2024 і Порядку надання та використання коштів з бюджету Калуської міської територіальної громади, як субвенції з місцевого бюджету державному бюджету на виконання заходів зазначеної Програми.

Загалом, Калуською міською радою до травня надано допомогу 15 військовим частинам на суму майже 8,5 млн гривень.

Тисячу кілометрів на велосипеді: 65-річний волонтер збирає гроші на ЗСУ ([Суспільне Черкаси](#)).

Черкащиною проїхав волонтер із Полтавщини Олександр Каніболоцький. Він велосипедом долає шлях в тисячу кілометрів, аби зібрати гроші для українських військових.

Такий веломарафон влаштував втретє від початку повномасштабного вторгнення. Пану Олександрю — 65 років. Він — представник полтавського волонтерського корпусу «Все буде Україна».

На велосипеді 1982 року випуску, у сандалях та світловідбивальному жилеті за тиждень запланував проїхати п'ять областей. Черкащина стала другою (...).

Співає старовинних пісень: «гельмязівський соловейко» збирає гроші на ЗСУ ([Суспільне Черкаси](#)).

13-річна Марія Самовол із Гельмязева, що на Черкащині, збирає старовинні українські пісні. Їх презентує на сцені, бере участь у конкурсах і допомагає війську.

Місцеві називають її «гельмязівським соловейком». У своїх нотатниках Марія уже збрала пів сотні старовинних композицій. Розповіла, що змалку шукала автентичні пісні по всіх куточках села (...).

У Бучі проведитимуть благодійні заняття з йоги, щоб зібрати кошти на ЗСУ ([Суспільне Київ](#)).

У Бучі в неділю, 2 червня, відбудеться благодійне заняття з йоги на підтримку військових. Тренування проведуть просто неба в міському парку. Учасники можуть задонатити кошти на закупівлю дронів для ЗСУ.

Про це інформує Бучанська міська рада у Telegram.

Групові тренування в міському парку організували засновники «Fly Yoga Studio Bucha». Під час занять усі охочі матимуть змогу не лише попрактикувати йогу, а й долучитися до благодійного збору коштів.

Заняття відбудуться в межах акції «Бучанський дрон 2.0», під час якої збирають донати на придбання безпілотників для бійців 47-ої окремої механізованої бригади «Магура». Організатори обіцяють проводити подібні тренування раз на два тижні.

Пожертвувати гроші на дрони для ЗСУ можуть не лише любителі йоги, а й будь-хто з жителів громади, які бажають підтримати захисників (...).

У Вінницькому фізико-математичному ліцеї №17 зібрали на потреби ЗСУ понад 100 тисяч гривень ([Вежа](#)).

Днями у Вінницькому фізико-математичному ліцеї №17 відбувся благодійний ярмарок з метою збору коштів для Збройних Сил України. За результатами акції учням спільно з вчителями вдалося зібрати для захисників понад 100 тисяч гривень.

Як повідомляють в групі ліцею у Facebook, задля збору на продаж було виставлено велику кількість смаколиків та організовано низку активностей за донат (...).

Винищувачі рашистських літаків. NV збирає на дрони для 110 ОМБр ([НВ Бізнес](#)).

NV запустив збір дрони на три Mavic 3T для 110 окремої механізованої бригади імені генерал-хорунжого Марка Безручка. З проханням про збір бійці 110 бригади звернулися до журналіста NV Бізнес та військовослужбовця Петра Шевченко, який раніше служив у цій бригаді.

Ціль збору — 600 тис. грн.

110 ОМБр вже три роки поспіль стримує шалений натиск російської армії на авдіївському напрямку.

За останні 20 днів бійці 110 бригади збили 8 рашистських винищувачів та зупинили наступ росіян (...).

Смаколики і кіт з передбаченнями: учні ліцею на Волині зібрали 50 тисяч для ЗСУ на благодійному ярмарку ([Волинська служба новин](#)).

Школярі та педагоги Любитівського ліцею Колодяжненської громади на Волині провели благодійний ярмарок. Попри те, що ціни були невисокі, вторгували чимало – понад 50 тисяч гривень.

Усі кошти витратять на потреби наших захисників, пишуть Волинські новини з посиланням на сюжет ТРК «Аверс».

Уже при вході на ярмарок під відкритим небом біля Любитівського ліцею відвідувачів зустрічали веселі дев'ятикласники – хлопці пропонували витягнути позитивні передбачення від kota (...).

Виручені кошти до копійки підуть на потреби ЗСУ. Якщо протягом минулого ярмарку ліцеїстам і педагогам вдалося зібрати майже 48 тисяч гривень, то цього разу спільними зусиллями вторгували понад 50 тисяч.

Городенківські освітяни придбали автівку для ЗСУ ([Інформатор](#)).

Вчора, 30 травня, у Городенківській громаді освятили автомобіль, який вже зовсім скоро допомагатиме бійцям на східних теренах України.

Позашляховик для військовослужбовців був придбаний за кошти одноденного заробітку працівників освіти Городенківської громади. Вчора Отець-декан Ігор Левицький освятив автомобіль, який одразу ж поїхав на допомогу нашим захисникам (...).

Подружжя педагогів з Рожища віддало авто на ЗСУ, потрібні гроші на ремонт ([Район. Рожище](#)).

Компактний фургон Seat Inca поїде з Рожища допомагати українським захисникам. Автівку віддало подружжя місцевих педагогів Сидоруків.

Машину передали волонтерам громадської організації «Самооборона».

Після ремонту та техобслуговування авто відправиться на позиції 38 бригади (...).

Стипендію – на ЗСУ: студенти Вінницького технічного коледжу стали переможцями конкурсу «Працюємо далі» ([Місто над Бугом](#)).

Всі 10 000 грн стипендії Михайло Задорожний та Олег Липитан віддадуть на виготовлення ще однієї зарядної станції «ВТФК-POWER» для захисників.

Про це йдеться на фб-сторінці Вінницького технічного фахового коледжу. Конкурс «Працюємо далі» ініціював Фонд громади «Подільська громада».

За задумом організаторів, стипендії студентська молодь отримує на придбання нового обладнання, інструментів, курси, матеріали для покращення професійних навичок або ж на відкриття власної справи.

Студенти ВТФК за стипендію придбають матеріали для виготовлення портативної сонячної зарядної станції для бійців ЗСУ (...).

Задонатъ на ЗСУ та подивись голлівудський блокбастер (Інформатор).

Київський кінотеатр «КІНОПАРК» зробив радикальну знижку на вартість квитків. Тепер на будь-який сеанс та у будь-який зал (окрім PREMIUM) ви зможете потрапити лише за 100 гривень за умови попереднього донату на користь ЗСУ.

«КІНОПАРК» проводить акцію разом з благодійною організацією «Український фонд розвитку спільнот». Мета збору 100 тисяч гривень, які підуть на зарядну станцію для мінометної батареї 101 бригади ЗСУ. Акція триватиме до 30 червня.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Більшість громадян країн Заходу схвалюють підтримку українських біженців ([РБК-Україна](#)).

Більшість громадян Швеції, Німеччини, Франції, Великобританії, США, а також Польщі продовжуватимуть підтримувати надання допомоги Україні та українським біженцям у їхній країні.

Про це повідомляє International Rescue Committee (IRC).

Серед більш ніж 7400 опитаних більшість вважають, що їхні країни мають надати біженцям з України житло, їжу, основні потреби, а також освіту та медичні послуги, а потім можливість працювати.

Більшість громадян країн Заходу схвалюють підтримку українських біженців

Підтримка допомоги Україні та допомоги біженцям наразі найсильніша у Великій Британії та Швеції. За даними опитування, 79% опитаних у Великій Британії та 72% у Швеції виступають за довгострокову підтримку українських біженців.

При цьому 55% опитаних у Польщі та 47% у Німеччині, двох країнах, де проживає найбільше українське населення, вважають, що довгострокова підтримка українських біженців необхідна».

У США, Великій Британії та Швеції вважають, що біженцям з України необхідно надати довгострокове посвідчення на проживання.

Нідерландські благодійники відкрили у Дніпрі шпиталь для тварин, постраждалих через війну ([Укрінформ](#)).

У Дніпрі нідерландські благодійники відкрили шпиталь невідкладної допомоги для тварин, що постраждали через війну.

Ініціатива належить нідерландському благодійному фонду House of Animals, що стала можливою завдяки тисячам пожертвувань від любителів тварин із Нідерландів та Бельгії.

Захисниця тварин і засновниця зоозахисної організації House of Animals Карен Сутерс:

Коли ми були в Україні у грудні минулого року, ми побачили, що є величезна потреба в медичній допомозі для тварин, постраждалих від війни. Багато тварин перебувають у жахливому стані. Коти з простреленими очима та собаки з тяжкими ранами живота чи переломами лап. Тварин щоденно привозять українські військові до притулків для тварин, які ми підтримуємо вже понад два роки. Без невідкладної медичної допомоги більшість тварин не мають шансів, ми це бачили на власні очі. Дніпро видається найкращим місцем для шпиталю невідкладної допомоги.

Вона також зазначила, що шпиталь для тварин, що постраждали через війну, знаходиться на території притулку для тварин Pegasus.

«У шпиталі для тварин є операційна. Є стерильні палати на 70 лікарняних ліжок та відділення із медикаментами та продукцією медичного призначення. Ветеринари в Україні добре підготовлені та надають оптимальну медичну допомогу. І дуже важливо: всі працюють із такою неймовірною любов'ю та індивідуальною увагою до кожної тварини!» - підкреслила Карен Сутерс.

Шпиталь невідкладної допомоги для тварин назвали «Люсі», на честь вівчарки Люсі, яку тяжко поранену привезли до притулку для тварин у Дніпрі у грудні.

«Попри біль від травм, Люсі залишалася бадьорою та повною життя. На жаль, зрештою вона померла через відсутність гігієни та належного медичного догляду. Шпиталь для тварин прагне запобігти таким наслідкам у майбутньому», - зазначила Карен Сутерс.

У грудні 2023 року House of Animals звернувся до нідерландських та бельгійських любителів тварин з проханням пожертвувати на шпиталь у Дніпрі для тварин, що постраждали через війну.

Фонд Говарда Баффета відновить друкарню, зруйновану росіянами у Харкові ([Укрінформ](#)).

Фонд Говарда Баффета The Howard G. Buffett Foundation профінансує відновлення друкарні «Фактор-Друк», зруйнованої російським ракетним ударом 23 травня.

Перший віцепрем'єр-міністр України - міністр економіки Юлія Свириденко повідомила, що Баффет допоможе друкарні оплатити все необхідне обладнання, аби якнайшвидше відновити роботу. Щоб українські діти мали доступ до підручників, а видавці могли продовжити друкувати книги.

Баффет уже налагодив роботу із Сергієм Політухим, президентом групи компаній «Фактор», щодо пошуку необхідного обладнання.

За словами Політучого, за сприятливих умов друкарню планують відновити за 4-5 місяців.

Крім того, нагадала Свириденко, для видавців доступні і урядові програми. Зокрема, видавництва та друкарні зможуть отримати грант до 8 млн грн на закупівлю обладнання чи інші потреби.

Експертні оцінки

(Українське Радіо)

Полковник запасу ЗСУ Владислав Селезньов:

Зараз у нас темп артилерійського вогню відносно пострілів російських артилеристів зріс щонайменше вдвічі. Якщо місяць тому на один український снаряд припадало 10 російських, зараз співвідношення 2 до 10. Саме артилерія та наші ракетники створюють найбільшу кількість знищеної ворожої техніки та особового складу противника. Фактично ця позначка доходить до 90%. А це говорить про те, що ворог зазнає неймовірних втрат. Ми щоранку бачимо зведення від українського Генерального штабу щодо кількості враженої ворожої техніки і знищеного особового складу противника. Це та інформація, яка відповідає реаліям на полі бою і цифри насправді вражають. Сумарно 505 тисяч російських вояків назавжди залишилися в українській землі або повернулися до своїх рідних та близьких у чорних пакетах. І це дуже масштабні втрати, які змушують російське вище військово-політичне керівництво шукати інші шляхи поповнення своїх сил та засобів. Російські емісари нишпорять країнами Центральної Африки, Близького Сходу, їдуть в Індію та Непал, щоб знайти додаткові партії «чмобиків», які будуть виконувати завдання в рамках так званої «спеціальної військової операції». Росія втрачає ресурси. Звісно, що нинішня війна — це насамперед війна ресурсів. І тут ми не маємо права пасти задніх. Бо саме від наявності ресурсів у тому місці, де це потрібно в потрібний час, залежить загальна ситуація на полі бою.

Стратегічна мета дій ворожих військ полягає в тому, щоб створити максимально сприятливі умови для російського угруповання військ, яке діє на східному фасі російсько-українського фронту. Йдеться про три напрямки: Краматорський, Покровський і Курахівський. Російський Генеральний штаб міркує абсолютно раціонально. Він розуміє, що пожвавлення його дій на сході нашої країни буде зрефлексовано діями українських Сил оборони, які спрямують додаткові ресурси в район Часового Яру, Покровська та Курахова, щоб відбивати усю ту ворожу навалу. І ворог, створюючи на допоміжних напрямках додаткове напруження, намагається в такий спосіб розтягнути наші стратегічні резерви. Адже, окрім того, що нині вирують активні бойові дії на півночі Харківської області, не менш запеклі бої відбуваються на півдні Запорізької області, район Старомайорського, район Роботиного. Тобто, ворог в такий спосіб намагається створити більше точок напруження для того, щоб український генштаб був змушений використовувати наші резерви на різних ділянках фронту, зокрема ті резерви, які, можливо, мали б бути спрямовані на східний фас російсько-українського фронту.

(...) тактика дрібних порізів, коли невеликими штурмовими загонами ворог намагається атакувати на чим більшій кількості ділянок фронту. І, до речі, накопичені ресурси на території Курської області, що межує з нашою Сумщиною, говорять про те, що у ворога точно не вистачає ресурсів для того, щоб масштабно атакувати Суми, але створення нам проблем на прикордонній Сумщині є цілком імовірним. Уже зараз активно в нашому прикордонні там відбуваються дії ворожих диверсійно-розвідувальних груп, постійно прилітають по цих районах ворожі КАБи, міномети, артилерійські снаряди, постійно чатують розвідувальні дрони, дивлячись за переміщенням українських Сил оборони. Тобто ситуація там досить напружена, але ресурсів просунути на територію України завглибшки 8-10 кілометрів у ворога немає. І це не лише тому, що він незграбний та неспроможний, а тому, що на таких відстанях вже починається перша лінія наших оборонно-захисних споруд. А щоб долати такі інженерні фортифікації, потрібні досить серйозні ресурси. У ворога таких ресурсів станом на зараз немає.

([LIGA.net](https://liga.net))

Політолог, управляючий партнер Національної антикризової групи Тарас Загородній:

Чесно кажучи, я сам до недавнього часу скептично ставився до Саміту миру та його результатів, але останні метушіння Китаю та Росії зі спробою організувати якусь «альтернативу» говорять, що вони серйозно ставляться до цього заходу та розуміють його дипломатичні наслідки. Той, хто не приїжджає на Саміт миру, — отже, він проти миру та за війну, що виглядає, м'яко кажучи, неприємно.

У Китаю вийшло, правда, не дуже. Всі потуги вилилися в якусь спільну заяву аж з Бразилією, де нічого нового ми не побачили, окрім порядку денного Саміту миру у частковому варіанті. Принаймні, в частині ядерної безпеки. Це Китай робить не від любові до України, а через побоювання за свою безпеку, оскільки непокоїться, що ядерні інциденти та, не дай Боже, застосування тактичної ядерної зброї призведуть до появи ядерної зброї у Японії та Кореї, які давно цього прагнуть. Промисловість до цього у них давно готова, що різко ускладнить безпеку Китаю, який хотів би, щоб його сусіди були беззахисні.

Взагалі, коли Китай говорить про "суверенітет та стабільність кордонів", він має на увазі не Україну, як багато хто думає, а Тайвань.

Бурхливу діяльність ми бачимо з боку Росії, яка майже у той самий період намагається зібрати міністрів закордонних справ країн БРІКС. Тобто щось припікає. Інакше навіщо така метушня? Але не думаю, що там щось кардинально відрізнятиметься від порядку денного саміту. І точно не буде підтримки війни проти України.

На мій погляд, наш Саміт миру більше схожий на Тегеранську конференцію 1943 року, де обговорювалося багато питань. Зокрема, як

житиме світ після війни. Але це, звісно, тільки дипломатична межа, яка потребує наповнення на полі бою та ударів по російській енергетиці. Бо і в іншому разі це так і залишиться простою декларацією намірів.

«Добрим словом та пістолетом можна досягти більше, ніж добрим словом». «Добрі слова» – це дипломатія. А «пістолет» – це українська Армія.

(Українське Радіо)

Швеція оголосила про передачу Україні літака далекого радіолокаційного виявлення.

Військовий оглядач Денис Попович:

Це у рамках підготовки до передачі F-16. Це літак або літаки ДРЛВ від Швеції. Тобто, можливо, що їх буде і більше, ніж один. Але навіть один – це дуже добре. Значення літака ДРЛВ дуже велике. Це літак далекого радіолокаційного виявлення, який допомагає моделювати поле бою. Тобто з його допомогою можна побачити, що злітає, звідки, в якій кількості, в яких напрямках, що їздить по землі.

Наскільки я розумію, радіус його дії 450-500 кілометрів. Тобто цей літак відслідковує, роздає цілі вказівки і допомагає літакам F-16 бачити далі і бити швидше і точніше.

(...). У них (росіян, тобто російського аналогічного літака, який збила Україна, - ред.) трохи більше. Приблизно 600-800 кілометрів, в залежності від модифікації. Але головне те, що тепер він буде у нас. Є питання, де він буде базуватися, чи є спеціалісти і щодо вартості експлуатації, але це стратегічний подарунок.

(...). Швеція нам уже допомогла, той же літак ДРЛВ. Згадаймо з якими труднощами, супутніми проблемами, супроводжувалася програма F-16 для України – аеродроми, льотчики, техніки, експлуатаційні спеціалісти, і так далі. Тобто, це окрема програма, в яку були залучені кілька країн. А тепер давайте запустимо таку ж паралельну програму підготовки спеціалістів для Gripen. Скільки часу, грошей, зусиль вона займе? Тому, очевидно, було ухвалено рішення закінчити історію із F-16, а потім вже переходити до програм щодо Gripen. Стосовно термінів. Ми маємо на увазі, що це буде червень, а першим донором літаків – буде Данія. І у відкритих джерелах була інформація, що перша партія складатиме 6 машин.

Яка поточна ситуація на кордоні України і Росії в контексті скупчення російських військ? Наскільки вона є небезпечною зараз для Сумщини?

(...). Була інформація, що 10-12 тисяч російських військовослужбовців концентрується перед Сумщиною. Зокрема, в районі міста Суджа з боку РФ. Але російські дії на Сумщині, вочевидь, залежать від їхніх дій на Харківщині. А вони там для росіян йдуть поза планами. Вони не виконують тих планів, які перед собою ставили, заходячи на Харківщину. Тому вони зараз туди змушені перекидати підкріплення, і є певні підстави вважати, що такі підкріплення вони перекидали із Сумського напрямку. Тому небезпека

над Сумщиною зараз є. Але перейдуть кордон чи ні – поки що 50 на 50. Відповідно, треба до цього готуватися і мати це на увазі. Приблизно тиждень тому Генштаб також казав про можливу концентрацію військ у напрямку Чернігівської області. Але поки що таких спроможностей у росіян немає на Чернігівщині, щоб створювати там якісь суттєві оперативні небезпеки. Але треба пильнувати.

На мою думку, якби нам дозволили використовувати зброю на території РФ, то треба було б бити по місцях скупчення військ вже на території Росії. Завдавати ударів, коли вони розвантажуються, коли намагаються прямувати ближче до кордону. Бити по їхніх скупченнях, по аеродромах, по їхніх стартових позиціях «Іскандерів» чи С-300 для того, щоб попередити їх до того, як вони перейшли кордон.

Головний підсумок у тому, що це перше півріччя було «змазане» відсутністю рішення щодо передачі допомоги від США. Ми пам'ятаємо ці політичні перипетії. Фактично усе розпочалося у кінці квітня. Але за цей час допомога від США в принципі є достатньо динамічною. Тобто вдалося певною мірою десь стабілізувати фронт, більше зараз стало снарядів, плюс ми очікуємо від чеського уряду підтримку. Тому в принципі динаміка присутня. Але вона допомагає поки що тримати оборону, а про контрнаступальні дії я б поки що не радив думати.

([LIGA.net](#))

Заступник виконавчого директора МВФ Владислав Рашкован:

Україна підписала ще одну безпекову угоду з країною НАТО. Британія, Німеччина, Франція, Данія, Канада, Італія, Нідерланди, Фінляндія, Латвія, Іспанія, Бельгія, Португалія.

Наскільки я розумію, ідея зараз у тому, щоб підписати такі угоди зі всіма 32 країнами НАТО. Якщо керівництво країни й наші дипломати зможуть це зробити, це буде дуже потужно.

Нагадаю, що окрім психологічної та рамкової домовленості про безпекову підтримку, кожна угода передбачає запевнення країн НАТО в фінансовій підтримці українського військового бюджету (а це означає, що ці суми заздалегідь потраплятимуть в бюджети цих країн).

Якщо поєднати ці ресурси 32 країн та отримувати від них щорічно 40-50 млрд доларів на підтримку нашої армії протягом декількох років, це може бути дуже суттєвим внеском в нашу перемогу й безпеку після перемоги. І дозволить не бути залежними від одної країни, як це було наприкінці 2023.

([Укрінформ](#))

Суддя ЄСПЛ від України Микола Гнатовський:

Навіть під час широкомасштабної війни Україна не втратила своє місце серед держав, проти яких надходить найбільша кількість скарг у Європейський суд з прав людини. Хоча у перші місяці після початку

широкомасштабного вторгнення кількість заяв впала майже вдвічі, поступово рівень надходження нових заяв відновився і тепер досяг приблизно 80 відсотків порівняно з тим, що було до 24 лютого 2022 року.

Загалом скарги громадян України достатньо типові, вони стосуються тих самих системних проблем, які не розв'язуються десятиліттями.

Це, до речі, впливає на те, як ЄСПЛ працює з українськими справами. Порівняно невелика кількість справ, поданих проти України, розглядається палатами з семи суддів, тому що такий формат наразі застосовується судом лише для справ, у яких поставлено справді складні правові проблеми або які є особливо важливими для національної правової системи. Переважна ж більшість українських справ принципово нових проблем не містять, а тому вирішуються комітетами з трьох суддів, які застосовують усталену практику Суду з добре відомих для нього питань.

Є, наприклад, велика системна проблема умов тримання під вартою та умов у пенітенціарних установах. Багато заяв на цю тему надходило і надходить, їхня кількість збільшується.

Або, скажімо, в Україні залишаються проблеми, пов'язані з тривалістю судового провадження, як у цивільних, так і у кримінальних справах. Є проблеми з тривалістю тримання під вартою, із належним обґрунтуванням рішення про взяття та про продовження тримання особи під вартою тощо.

Уже традиційними залишаються скарги, пов'язані з неефективністю розслідування у справах, де йдеться про потенційне порушення або права на життя, або заборони катувань та інших видів неналежного поводження з особою, навіть якщо їхня кількість дещо знизилася останнім часом.

Далі надходить досить багато заяв, які пов'язані з анулюванням права власності, коли певний об'єкт був проданий або приватизований, а згодом з'являється хтось і каже, що право власності набуто з порушенням закону, і це все анулюється після багатьох років мирного та успішного користування цією власністю.

Залишається чимало справ, що пов'язані з відсутністю належного доступу до суду. Вони є різноплановими. Зокрема, може бути проблема, коли створюються перешкоди для апеляційного оскарження рішень. Або ж може бути проблема, нехай і не така вже й поширена, коли суди різних спеціалізацій – скажімо, адміністративної, господарської, цивільної – не можуть визначитися, до якого з них особа має звертатися для розгляду її позовних вимог.

Є справи, пов'язані безпосередньо з війною. Їх з початку широкомасштабного вторгнення не така величезна кількість, як можна було прогнозувати, але вони вже становлять суттєву кількість. Мушу також згадати, що досі розглядаються деякі заяви, пов'язані з етапом збройного конфлікту, який в Україні мав назву «Антитерористична операція», наприклад, коли люди скаржилися на зруйновану власність і вимагали компенсації.

Загалом ось така структура скарг проти України, яких на розгляді ЄСПЛ наразі залишається понад 8 000.

(...) торік ЄСПЛ приблизно у 130 справах встановив як мінімум одне або більше порушень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з боку України. Але дуже часто в одній справі об'єднані однотипні заяви, тож насправді порушень встановлено у значно більшій кількості заяв. Якщо брати загальну кількість рішень, включно з ухвалами про неприйнятність, то їх ухвалено значно більше.

І це відверто дорого. У середньому одне рішення ЄСПЛ кожному окремому індивідуальному заявнику – це тисячі євро. Комусь – 2 тисячі євро, комусь – 5, а комусь, може, і 10 тисяч. Таких людей, які отримують щомісяця компенсації від ЄСПЛ, приблизно десятків, а то і більше. Тобто, грубо кажучи, залежно від місяця порядок цифр такий, що десь 100 тисяч євро, десь 200 тисяч євро на місяць держава винна людям.

Статистику щодо присуджених сум веде Департамент виконання рішень ЄСПЛ. Згідно з нею у 2023 році сума становила понад 2 мільйони євро. Очевидно, що це – недешево для держави.

(...). Під час війни багато прав людини опиняються під загрозою. Скарги пішли на порушення права на життя, заборону катування та інших видів неналежного поводження і відсутність ефективного розслідування цих порушень. Скаржаться на порушення права власності, порушення права на свободу і особисту недоторканність. Ось такий приблизний та невичерпний перелік.

ЄСПЛ аж ніяк не зацікавлений у затягуванні цих справ, і до них дійде черга після вирішення міждержавних позовів України і Росії.

Була оголошена позиція ЄСПЛ, що спочатку потрібно вирішити системні питання. Тобто яка держава, в який період та за які події відповідальна. Це найкраще з'ясувати глобально, через міждержавні справи. А після них уже буде розгляд індивідуальних заяв. Суд робить все для того, щоб створити відповідні внутрішні механізми, які дадуть змогу достатньо швидко дати відповідь всім заявникам.

(...). Зазвичай міждержавні справи розглядаються у три етапи і часто тривають десятиліттями. На жаль, це типова швидкість міжнародного правосуддя. У ЄСПЛ тепер намагаються це поліпшити.

Під час першого етапу розгляду міждержавної справи суд дає оцінку стосовно її прийнятності, вирішує, чи має він юрисдикцію розглядати заяву.

Другий етап – це розгляд справи по суті. Суд досліджує доказову базу і визначає, чи були так звані адміністративні практики – системні порушення прав людини. Цей етап – ключовий, але нерідко не останній. На третьому етапі Суд призначає суми справедливої компенсації, яку держава-порушниця повинна виплатити на користь людей, що постраждали від порушень.

У справі України проти РФ стосовно окупації Криму ЄСПЛ перебуває на другому етапі. У грудні минулого року у справі було проведено слухання,

і можна сподіватися, що на ухвалення та оприлюднення рішення не доведеться чекати занадто довго.

(...). І це аж ніяк не єдина міждержавна справа. Далі в черзі – справа «Україна та Нідерланди проти Російської Федерації». 12 червня відбудуться слухання, це уже етап розгляду справи по суті. Перший етап про прийнятність позову було пройдено минулого року.

У цій справі до скарг, що стосувалися подій у східних областях України у 2014–2015 роках, приєднали нову скаргу України, яка стосується подій після широкомасштабного російського вторгнення. І в такій спосіб одним процедурним рішенням зекономили до 10 років тривалості розгляду, якщо зважати на досвід попередніх міждержавних справ. Уже на етапі розгляду по суті скарг про події 2014–2015 років Суд розгляне і прийнятність всіх скарг щодо подій, які трапилися після 24 лютого 2022 року.

(...). Серед таких «лідерів з кінця» за кількістю скарг громадян, - ред.) першою нині іде Туреччина, другою за кількістю досі не розглянутих заяв до ЄСПЛ навіть після її виключення з Ради Європи залишається РФ, на третьому місці – Україна, на четвертому – Румунія. На п'ятому місці Італія та Греція періодично змінюють одна одну.

Туреччина – величезна держава з населенням у 85 мільйонів осіб. Тобто певною мірою сам розмір країни визначає кількість скарг на найрізноманітніші теми. Крім того, країна страждала від багатьох травматичних подій: збройні конфлікти, численні терористичні напади, спроба державного перевороту липня 2016 року... З їхніми наслідками пов'язано багато скарг проти цієї держави.

Стосовно Російської Федерації надходили скарги за всім спектром типових «пострадянських» проблем майже за всіма статтями Європейської конвенції з прав людини, а також з насильством на Північному Кавказі, поступово зростала кількість скарг на скорочення демократичних свобод. Про численні скарги останнього часу, пов'язані з війною, я вже згадував.

Серед румунських справ переважають скарги на умови тримання у пенітенціарних установах, серед грецьких – поводження з мігрантами... Суд, м'яко кажучи, не страждає на нестачу роботи.

[\(Українське Радіо\)](#)

**Шеф-редактор інформаційного агентства «Фінансовий клуб»
Руслан Чорний:**

Держборг України перевищив 6 трильйонів гривень. Я думаю, що це вже абсолютний рекорд. І навряд чи він виросте більше відносно ВВП. Зараз держборг перевищив 90 відсотків ВВП. Такого в Україні раніше ніколи не було.

Існує безліч економічних моделей, і більшість з них говорить про те, що якщо державний борг перевищує 50 відсотків від ВВП, це критично, і держава не зможе економічно підтримувати своє зростання

самостійно. У нас у країні війна, і ми маємо абсолютно аномальну ситуацію. Нас підтримують міжнародні партнери, і за рахунок цього зростає наш державний борг. 71 відсоток – це зовнішній борг, 27 відсотків – це внутрішній борг. Мінфін випускає гривневі облигації, їх купують банки, і це фактично підтримує державний бюджет. Перш ніж говорити, критично це чи ні, я хочу нагадати, що найбільший державний борг у світі у найбільшій економіці світу – США. Кожен рік парламент США піднімає планку державного боргу. Нібито ця піраміда має колись луснути, але ми бачимо, що економіка США живе не за економічними принципами, а за іншими. А саме – за можливостями США в інших країнах та їхнім військовим потенціалом. Економіка і сила долара тримається на американських авіаносцях. Україна зараз у найскрутнішому стані. Я не думаю, що це може призвести до краху. Швидше за все, державний борг буде трохи падати, тому що максимальну суму кредитів від ЄС, яку ми могли отримати цього року, ми отримали. З наступних місяців будуть менші суми. Я не думаю, що Мінфін буде дуже активно випускати облигації. Тому сума держборгу буде, не сильно, але поступово падати.

Державний та гарантований державою зовнішній борг – це різні поняття. Одне питання, коли держава сама бере в борг, і друге питання, коли в бюджет щороку закладається цифра боргу, який не напряму Мінфін робить запозиченнями. Тобто, якщо, приміром, Укрзалізниця чи Нафтогаз випускає облигації і таким чином бере в борг, то борги цих державних компаній гарантуються урядом. Якщо з цими підприємствами щось трапиться, то гроші будуть повертатися з бюджету наступного року. В цьому і є їхня різниця.

Теоретично державний борг може перевищити наше ВВП. Але, як я сказав, зараз держборг навряд чи буде збільшуватися. Тому що максимальну суму ми вже отримали. ВВП, нехай не потужно, але потроху зростає. Я думаю, що коефіцієнт держборгу до ВВП буде зменшуватися.

Я не думаю, що буде якась драматична ситуація. Зараз тривають переговори із зовнішніми інвесторами про те, щоб зробити технічний дефолт боргу України. Таким чином або зробити реструктуризацію і списати частину, чи пролонгувати на наступний період. Що, на мій погляд, виглядає найбільш імовірним. Або це може бути фактичний дефолт, і нам пробачать борги, які ми накопичили. Я говорю не про всю суму держборгу, а про ту, яка буде включена до цього пакету переговорів з інвесторами.

Це буде найімовірніший сценарій. Попередній такий сценарій був при міністрі фінансів Ярецько, коли половину всіх облигацій було реструктуризовано і перенесено на наступні періоди.

Варіанти можуть бути різні. Це залежить від переговорів і від того висновку, до якого вони дійдуть. Варіантів може бути маса. Може бути списана частина, може бути пролонгована частина, і може змінюватися ставка. Це винятково предмет переговорів, на який період буде перенесена

виплата тіла і процентів по боргу, і чи будуть платитися відсотки взагалі найближчим часом. Чи вони так само будуть перенесені.

Найбільший наш донор – це США. На другому місці – Європа. Також серед наших донорів – Японія і Канада.

Я не пам'ятаю, щоб в переліку була Іспанія, Португалія. Немає обов'язку в Євросоюзі, що всі мають допомагати Україні.

Робота з кредиторами триває. Цього року ми можемо побачити процес реструктуризації. Останні зустрічі МВФ українським урядом свідчать про те, що переговори тривають. На якому вони етапі – поки не відомо.

Вони приходять до думки, що з Україною треба вести переговори про реструктуризацію. А можливо, і про списання частини боргу. Повертаючись до питання найбільших державних боргів у світі на душу населення, то, окрім США, це ще й Великобританія, Франція, Німеччина, Нідерланди. Україна в цьому списку стоїть далеченько. У нас не настільки страшний державний борг порівняно з іншими країнами.

Тому що економіка більш стала і більш збалансована. І ній немає перекосів, які були в Україні ще до війни. Наприклад, металургія в усьому світі починає падати і не становить великої частки ВВП, а в Україні металургія – це галузь 40-ка відсотків. І це свідчить про те, що Україна виробляла металопрокат і продавала його, як сирець. Тоді як США, Японія, Сінгапур, Китай прийшли до того, що велику частку ВВП складає високотехнологічне виробництво. Це не сировина. А те, на що накладається великий відсоток людської праці, яка включає дуже багато різних ланок. І включає в себе дуже багато людей. Таким чином, коли ціни на метал падали, Україна дуже сильно потерпала від зниження валютної виручки. Так само зараз у нас основна стаття ВВП – це аграрний сектор. Якщо ціни на зерно впадуть, український бюджет буде потерпати від нестачі імпоротної виручки. Тому ті країни, у яких великий державний борг, але більш стала, технологічна і збалансована економіка, можуть собі це дозволити. Якщо країна розвивається винятково як аграрний сектор, то економіка не може бути збалансованою. Мені більш зрозумілий банківський сектор. Коли якийсь банк є не універсальний, а займається виключно або корпоративним кредитуванням, або кредитуванням населення, в будь-яку кризу піднімається одна чи інша сторона, і банки починають падати. А виграють лише універсальні банки, які розвивають і той, і інший напрямок.

Найбільш цікавий випадок був із Грецією і Кіпром, які сказали, що ми не будемо виплачувати борги, а ви робіть, що хочете. Країни Європи вимушені були їх далі підтримувати для того, щоб не спричинити ланцюг колапсів у найбільших економіках, які були так чи інакше пов'язані з економікою Кіпру та Греції. Так ми бачимо, як Аргентина тричі списувала свої борги і живе собі далі. В країні інфляція шалена, але якимось населення продовжує жити. Кінця світу немає. Нас зараз у війні дуже активно підтримують країни Європи, і якщо ми не будемо вести з ними переговори і

просто скажемо, що ми не будемо платити по своїх боргах, нам ніхто більше нічого давати не буде. Треба сідати за стіл і казати, що у нас складна ситуація. Давайте домовлятися так або так. Це нормальний дипломатичний процес, який зараз має розпочатися. Американські кредитори вже до цього морально готові.

(...). Борг формується поступово. Випускаються облигації зовнішньої і внутрішньої позики на різні періоди. Є облигації, які випускаються на пів року, на рік, на 7 років. Тобто це збільшення відбулося за останній час, за останні пів року. Але борг накопичувався останні 5 років.

Найменший державний борг в Україні був до 2004 року. До приходу до влади Ющенка. Після Помаранчевої революції інвестори пішли в Україну і почали кредитувати різні сектори економіки.

[\(РБК-Україна\)](#)

Спецпредставник Євросоюзу з питань санкцій Девід О'Салліван:

(...). Вже ухвалено рішення минулого тижня, що ці гроші (російських заморожених активів, - ред.) будуть використані для України. Що ще належить вирішити, то це точний механізм, юридичний механізм, за допомогою якого ці гроші будуть переведені, і ми сподіваємося, що рішення буде прийнято в найближчі кілька тижнів.

Я цілком впевнений, що протягом найближчих кількох тижнів, протягом червня, ці гроші будуть виплачені. Паралельно, як ви кажете, у «Великої сімці» точаться дискусії про те, щоб зрештою використати ці гроші (дохід від російських активів, - ред.) для погашення кредиту. Ці обговорення продовжуються.

Важливо те, що ми з боку ЄС знерухомили ці гроші, і так чи інакше вони будуть використані для України. Тож у короткостроковій перспективі, ймовірно, буде транш для військових закупівель. Але якщо на рівні «Великої сімки» буде вирішено, що краще використовуватиме ці активи (російські, - ред.) для отримання більшої кількості грошей через надання кредиту (Україні, - ред.), то це рішення може бути прийняте пізніше. Тож у червні у «Великої сімці» відбудуться подальші обговорення. Це дещо складна дискусія, але цей варіант дій активно розглядається.

Я не хотів би обіцяти, коли саме гроші надійдуть на рахунок, але рішення будуть ухвалені в найближчі кілька тижнів, а виплату буде зроблено згодом.

(...). Ми справді запропонували заходи (в межах 14-го пакету санкцій ЄС, - ред.) як в енергетичному, так і морському секторі. Я цілком упевнений, що він буде узгоджений у червні, сподіваюся, до середини червня, скажемо так. Так що ми домагаємося великого прогресу в обговореннях, і дійсно, вони включають заходи щодо вирішення проблеми "тіньового флоту". Ця пропозиція, вона ще не підтверджена і вимагатиме одноголосного схвалення.

(...). За допомогою української влади та українських науковців ми дуже чітко визначили найбільш шкідливі продукти, близько 50 кодів ТН ЗЕД (видів товарів, - ред.), та активно боремося з незаконною торгівлею цими товарами. Чесно кажучи, я думаю, що ми маємо ясно уявляти: завжди знайдуться обхідні шляхи.

Ви не можете цього уникнути. Я маю на увазі, це схоже на війну з наркотиками. Гроші можна заробити обманним шляхом, тому ви завжди знайдете людей, які готові заробити на цьому. Наша мета — зробити цей процес складнішим, повільнішим і постійно дорожчим. Таким чином, перебиваючи існуючі канали обходу, ми постійно змушуємо Росію створювати нові, ми все ускладнюємо, тому ланцюжок поставок стає непередбачуваним і ненадійним, і зрештою він стає дорожчим, тому що в ньому бере участь більше посередників, які беруть певний відсоток. І це те, що ми робимо.

Я проводжу багато часу, подорожуючи країнами Центральної Азії та Кавказу, а тепер і Південно-Східної Азії, намагаючись переконати країни, які не застосовують наші санкції, але територія яких використовується для обходу санкцій, не допускати такого роду торгівлі. Тому що ми знаємо, що ці товари можуть виглядати безневинними та цивільними, це в основному мікроелектроніка, передові технології, мікрочіпи, інтегральні схеми, оптичні зчитувачі, карти флеш-пам'яті, речі, які зазвичай мають абсолютно безневинне громадянське використання.

Але ми знаємо, що якщо вони йдуть до Росії, вони будуть застосовуватися, щоб зробити ракети, дрони та артилерійські снаряди «розумнішими» та смертоноснішими. Тож це дуже важлива частина моєї персональної роботи.

Ми дуже тісно співпрацюємо з нашими компаніями. Прямого експорту до Росії немає. Транзит через Росію зброї, а також товарів подвійного призначення та інших чутливих товарів до третіх країн також неможливий. І всі наші компанії, а компаній, які виробляють цю продукцію, не так багато, добре обізнані з цією проблемою і повністю віддані тому, щоб запобігти обходу санкцій. Але заради справедливості варто зазначити, що деякі зі знайдених комплектуючих були виготовлені багато років тому і, ймовірно, потрапили до торгових мереж задовго до санкцій.

(...). Ви знаєте, я не виправдовуюсь. Я просто кажу, що є розумні причини, через які старі запаси можуть опинитися там. Ми також знаходимо продукцію, виготовлену набагато пізніше, і це тому, що її справді безневинно відправляють кудись, звідки вона потрапляє до Росії, або безпосередньо з цієї країни, або через інші країни.

І саме тут ми разом із США та Великобританією зокрема, вкладаємо багато коштів у роботу із виявлення цих схем обходу та їх закриття.

(...). Якщо подивитися на функціонування російської економіки, то ці санкції мають величезний вплив. Вони серйозно обмежили доходи, доступні

для фінансування цієї війни. За нашими оцінками, Росія має приблизно на чотириста мільярдів євро менше, ніж було би, якби не було санкцій.

Те, що раніше було дуже здоровим профіцитом державного бюджету в Росії, тепер перетворилося на дефіцит: тридцять відсотків державних видатків йдуть на оборону, близько шести чи семи відсотків ВВП.

Звичайно, якщо ви вкачете такі гроші в економіку, ви дійсно отримувате зростання, але це не продуктивне зростання, тому що Путін був змушений поїдати російську економіку, щоб забрати з виробничого сектора – освіти, охорони здоров'я, досліджень, інвестицій у розумну економічну діяльність – і перекласти все це на зброю та війну.

Ви можете це робити протягом певного періоду часу, але в певний момент це стає нестійким. У Росію не йдуть інвестиції, у Росію не йдуть нові технології, якщо ви подивіться на ринок праці – один мільйон найосвіченіших росіян поїхав і, ймовірно, не повернеться.

І в той же час мобілізація висмоктала з економіки некваліфіковану робочу силу, існує величезний дефіцит у сільському господарстві, будівництві тощо.

Таким чином, середньострокова перспектива російської економіки дуже погана. Проблема в тому, що це скоріше повільний прокол, аніж вибух шини. Таким чином, щоб показати реальний вплив на поведінку Росії, потрібно трохи більше часу, ніж, можливо, деякі люди думали на самому початку.

Але це проявиться, і я думаю, що більшість економістів зійдуться на тому, що десь наступного року, протягом наступного року російській економіці доведеться розплачуватися. Тож це не обов'язково відповідає часовим рамкам війни, що відбувається, український народ помирає щодня, і ми це визнаємо. Ось чому такі важливі інші форми допомоги, звичайно, військова допомога, насамперед протиповітряна оборона, макроекономічна допомога, щоб допомогти економіці України продовжувати функціонувати.

Але санкції мають серйозний вплив на Росію, і я не сумніваюся, що з часом це ставатиме все більш і більш очевидним.

[\(Українське Радіо\)](#)

Директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Омельченко:

Київ бере на себе основне навантаження щодо вимкнення електроенергії. Це склалося через те, що чинна постанова Міністерства енергетики розподіляє ліміти так, що найбільше страждають кияни. Чому? Тому що ця методика не враховує, насамперед, тієї величезної кількості загальнодержавної критичної інфраструктури, яка розташована у Києві. Це безліч міністерств, відомств, державних компаній. Вони всі працюють на загальнодержавні інтереси. Але ліміти ця інфраструктура відбирає саме у киян. І тому ми спостерігали таку картину, коли, умовно, в Івано-

Франківську 1 чи 2 години діють графіки погодинних відключень, а в Києві – 10-12. У деяких регіонах взагалі проходять період практично без відключень, а в Києві більше 8 годин. Я вважаю, що це неправильно. У літній період це більш-менш терпимо. Але якщо не буде змінено нічого до осінньо-зимового періоду, то може виникнути ситуація, коли увесь ліміт буде розподілений лише на критичну інфраструктуру, а населенню нічого не дістанеться. І тоді для населення не будуть навіть не тільки графіки застосовувати, а взагалі не буде чого вмикати. Це якщо нічого не змінювати. Я вірю, що щось зміниться. Принаймні, прем'єр-міністр Денис Шмигель дав відповідне доручення і постанова вже розроблена, як цю методику зробити інакше. І впродовж місяця вона має бути вдосконалена. Сподіваємося, що фактор критичної інфраструктури у Києві буде врахований, а також, мені здається, повинна бути врахована кількість населення у кожному регіоні. Тобто ліміти мають доводитись пропорційно від кількості населення. Це буде абсолютно правильно, тому що люди мають отримувати, наскільки це можливо за даних умов, більш-менш однакові ліміти електроенергії. В іншому випадку, це може призвести до серйозних соціально-політичних негативних наслідків. Бо дефіцити можуть збільшитися вже у середині літа. Тому що в липні різко зросте споживання через спекотну погоду з одного боку, а з іншого – будуть виведені в ремонт більшість атомних блоків. І це особливо вплине на такий регіон як Київ, де непропорційно, несправедливо розподіляється ліміт.

У столиці планують встановити 6 міні-ТЕЦ у спальних районах на правому і лівому берегах. Рішення це не щось нове. В інших містах це теж робиться, особливо це стосується Харкова, інших регіонів. Але тут потрібно розуміти якої потужності ці Міні-ТЕЦ будуть. Такі ТЕЦ важливі. Тому що вони виробляють не тільки електричну енергію, а й теплову. І нам треба перестраховатися, оскільки все може статися. Може бути влучання у великі Київські ТЕЦ. А ці модульні станції можна достатньо легко переміщати туди, де буде найбільший дефіцит теплової енергії взимку. Сподіваюсь, що все ж таки цього не станеться, але перестраховатись потрібно. Крім того, буде вироблятися додаткова кількість електроенергії. Але, якщо ці міні-ТЕЦ будуть підключені до загальноукраїнської мережі, то це, в принципі, на Київ сильно не вплине. Тому що загальне споживання у зимовий період – приблизно 15 гігаватів. І якщо буде додатково 100-150 мегаватів, то якоїсь "суттєвої погоди" саме для Києва це не зробить. Але збільшення генерації в загальній мережі позитивно впливає на всі регіони.

(...). Є загальна інформація, що хочемо встановити 6 ТЕЦ. Невідомо якої потужності, невідомо за якою ціною, і невідомо, який вид палива буде застосований. Тому поки що недостатньо інформації, щоб сказати щось конкретне.

Ми зараз у такій ситуації, що у нас вибору великого немає. Тобто, всю генерацію, яка можлива, ми маємо заводити у систему. Тому що за такого великого дефіциту, як зараз існує в системі, а взимку він очікується до 5

гігаватів, а може і більше, ми маємо займатися і розподіленою генерацією, і ремонтувати теплову генерацію, незважаючи навіть на те, що вона забруднює довкілля. Зараз обирати нам немає з чого. Тому мала генерація потрібна. Тому що ці міні-електростанції надають додаткову стійкість енергетичній системі і можуть виконувати резервну функцію теплозабезпечення. Які мінуси? Мінусів великих не бачу. Тут треба дивитись економіку. Бо навіть, якщо це буде допомога від наших партнерів, то все одно треба буде покривати витрати на природний газ, на експлуатацію цього обладнання. А це достатньо великі гроші.

За моїми даними, таких міні-ТЕЦ не так багато встановлено, тому що цей процес почався нещодавно. Не було такої потреби цього робити, оскільки у нас було достатньо потужностей. А міні-ТЕЦ – це достатньо дороге задоволення. Цей процес пішов, коли зрозуміли, що буде дефіцит електричної і теплової енергії. Наприклад, USAID торік передало таке обладнання для "Енергоатому", але, наскільки мені відомо, воно до цього часу ще не введено в експлуатацію. Те ж саме і з Одесою. Енергетичний експерт Олександр Харченко розповідав, що в Одесу теж було завезено обладнання, як грант, але місцева влада відмовилась його отримувати, оскільки вона порахувала, що у них не буде грошей на встановлення цього обладнання і на оплату природного газу. Така ситуація склалася і в Харкові, але зараз якимось чином вирішується. Тобто тут має бути взаємодія місцевої влади і бізнесу.

«Укренерго» вже 2 дні поспіль тішить нас інформацією, що дефіциту в енергосистемі немає. Але це тимчасово, тому що нещодавно один блок АЕС був виведений з ремонту і буквально день тому другий блок. Тому у нас помітно покращилася ситуація. Але ремонтна кампанія триває, тому що атомні блоки потрібно підготувати до осінньо-зимового періоду. Тому надто радіти на сьогодні не варто. Бо, очевидно, наступного тижня кілька блоків знову будуть виведені з експлуатації на ремонт і графіки погодинних відключень відновляться, це по-перше. А по-друге, у липні, я прогножую, їх тривалість навіть збільшиться.